

Handlingar till kommunfullmäktiges sammanträde 18 oktober 2017

KS § 203

Dnr 2017/169

Svar på motion om boendemiljön – återremitterat ärende

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns lämpliga områden för kontinuitetsskogsbruk på kommunägd skogsmark i samband med att en ny skogsbruksplan tas fram eller i samband med en revidering av nuvarande skogsbruksplan för all kommunägd skog.

Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns tätortsnära områden som inte bör arrenderas ut som åkermark i framtiden och om så är fallet utredningen kompletteras med en skötselplan och en kostnadskalkyl för dessa områden.

Motionen är härmed besvarad.

Reservationer

Linda Jansson (M) och Per Krokström (M) reserverar sig mot beslutet.

Tobias Bernhardsson (C), Marion Pelli (C), Leif Söderqvist (C) och Maino Svensson (C) reserverar sig mot beslutet.

Yrkande

Per Krokström (M) och Linda Jansson (M) med instämmande av Tobias Bernhardsson (C) yrkar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

”Kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att bruka den tätortsnära skogen enligt modellen ”kontinuitetsskogsbruk” med syftet att skapa bra boendeförutsättningar.

Kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för den kommunägda tätortsnära åkermarken med syfte att skapa mervärde för de boende i närområdena och övriga.

Motionen anses härmed bifallen”

Kenneth Carlsson (L) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag enligt nedanstående

”Kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns lämpliga områden för kontinuitetsskogsbruk på kommunägd skogsmark i samband med att en ny skogsbruksplan tas fram eller i samband med en revidering av nuvarande skogsbruksplan för all kommunägd skog.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 203

Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns tätortsnära områden som inte bör arrenderas ut som åkermark i framtiden och om så är fallet utredningen kompletteras med en skötselplan och en kostnadskalkyl för dessa områden.

Motionen är härmed besvarad.”

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på de båda yrkandena Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Kenneth Carlssons (L) yrkande, d.v.s. i enlighet med ledningsutskottets förslag.

Omröstning begärs.

Voteringsproposition

Kommunstyrelsen godkänner följande voteringsproposition

Ja-röst för Kenneth Carlssons yrkande.

Nej-röst för Per Krokströms med fleras yrkande.

Omröstningsresultat

7 ja- röster: Bengt Ove Magnusson (S), Rune Månsson (S), Edgardo Varas (S), Lars Karlsson (S), Eva Nör (S), Ulla Börjesson (S) och Kenneth Carlsson (L)

6 nej-röster: Tobias Bernhardsson (C), Marion Pelli (C), Leif Söderqvist (C), Maino Svensson (C), Linda Jansson (M) och Per Krokström (M).

Kommunstyrelsen beslutar således att bifalla Kenneth Carlssons (L) yrkande.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M), Linda Jansson (M) och Peter Johansson(Kd) har i en motion föreslaget följande.

Att Färgelanda kommun omedelbart tar beslut om att tätortsnära markanvändning skall anpassas för att förstärka boendemiljön på kort och lång sikt dels genom att bruka skogen enligt metoden ”kontinuitetsskogsbruk” för att undvika stora och plötsliga förändringar i boendemiljön, samt att den tätortsnära åkermarken skall hållas i hävd och brukas ekologiskt.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 203

Kommunfullmäktige har 2017-06-14 § 76 beslutat återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att se över nedanstående yrkande (yrkande lagt vid kommunfullmäktiges behandling av ärendet.)

”Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att snarast ta fram en plan för den kommunägda tätortsnära skogen med inriktningen att bruka denna enligt kontinuitetsskogsbruksprincipen. Skötseln skall utföras för att skapa mervärden för kommuninnevånarna och övriga.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att snarast ta fram en plan för den tätortsnära kommunägda åkermarken med inriktningen att den skall brukas ekologiskt och att den sköts på ett sätt som skapar mervärden för kommuninnevånarna. Samtliga nuvarande arrendeavtal sägs upp enligt bestämmelser i kontrakt och förnyas endast om de nya kraven följs.”

När det gäller begreppet ”kontinuitetsskogsbruk” menar man ofta hyggesfritt där man använder sig av alternativa skötselmetoder och man ser till att det alltid får finnas ett eller flera trädskikt kvar.

Metoden lämpar sig inte överallt och det är därför viktigt att utreda om och i så fall i vilka områden i de skogar som kommunen äger som metoden kan vara ett lämpligt alternativ.

När det gäller den tätortsnära åkermarken kan kommunen endast påverka skötseln av områden där kommunen inte har arrenderat ut marken eller i samband med helt nya upplåtelser.

Jordbruksarrenden omfattas av besittningsskydd och därmed gäller särskilda regler för uppsägning.

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutvecklings tjänsteskrivelse 2017-09-07.

Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 176

Mark- och exploateringschefen informerar. Samhällsutvecklingschefen deltar.

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Sektor Samhällsutveckling
Mark- och exploateringschef
Maria Wagerland
Telefon 0528-56 71 63
E-post maria.wagerland@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om boendemiljön

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns lämpliga områden för kontinutetsskogsbruk på kommunägd skogsmark i samband med att en ny skogsbruksplan tas fram eller i samband med en revidering av nuvarande skogsbruksplan för all kommunägd skog.

Kommunfullmäktige beslutar att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda om det finns tätortsnära områden som inte bör arrenderas ut som åkermark i framtiden och om så är fallet utredningen kompletteras med en skötselplan och en kostnadskalkyl för dessa områden.

Motionen är härmed besvarad.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M), Linda Jansson (M) och Peter Johansson(Kd) har i en motion föreslaget följande.

Att Färgelanda kommun omedelbart tar beslut om att tätortsnära markanvändning skall anpassas för att förstärka boendemiljön på kort och lång sikt dels genom att bruka skogen enligt metoden ”kontinutetsskogsbruk” för att undvika stora och plötsliga förändringar i boendemiljön, samt att den tätortsnära åkermarken skall hållas i hävd och brukas ekologiskt.

Efter behandling i kommunfullmäktige 2017-06-14 § 76 återremitterades ärendet till kommunstyrelsen för att se över det nyinkomna yrkandet enligt nedan.

Per Krogström (M) med instämmande av Peter Johansson(KD) yrkar att kommunfullmäktige beslutar följande:

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att snarast ta fram en plan för den kommunägda tätortsnära skogen med inriktningen att bruka denna enligt kontinutetsskogsbruksprincipen. Skötseln skall utföras för att skapa mervärden för kommuninnevånarna och övriga.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att snarast ta fram en plan för den tätortsnära kommunägda åkermarken med inriktningen att den skall brukas ekologiskt och att den sköts på ett sätt som skapar mervärden för kommuninnevånarna. Samtliga nuvarande arrendavtal sägs upp enligt bestämmelser i kontrakt och förnyas endast om de nya kraven följs.

När det gäller begreppet ”kontinuerlig skogsbruk” menar man ofta hyggesfritt där man använder sig av alternativa skötselmetoder och man ser till att det alltid får finnas ett eller flera trädskikt kvar.

Metoden lämpar sig inte överallt och det är därför viktigt att utreda om och i så fall i vilka områden i de skogar som kommunen äger som metoden kan vara ett lämpligt alternativ.

Detta bör utredas i samband med att kommunen uppdaterar nuvarande skogsbruksplan eller arbetar fram en ny skogsbruksplan. Det är då viktigt att kommunen tar hjälp av nödvändig kompetens för att avgöra eventuellt lämpliga områden för denna typ av skogsbruk samt att all kommunägd skog ingår i skogsbruksplanen dvs både tätortsnära och skog utanför tätort.

När det gäller den tätortsnära åkermarken så kan kommunen endast påverka skötseln av de områden där kommunen är fastighetsägare och inte är utarrenderade.

De områden som är kommunägda och består av åkermark är idag utarrenderade och det är då de upprättade arrendavtalen som reglerar skötseln av åkermarken.

Enligt gällande lagstiftning har arrendatorn besittningsskydd. Detta innebär att man inte kan säga upp en jordbruksarrendator annat än i speciella fall.

Jordbruksarrendatorn har därmed rätt till förlängning av avtalet när detta löper ut. Om en uppsägning för villkorsändring skulle göras så kan det nya villkoret bli en prövning i arrendenämnden och enligt SKL är det osäkert om en sådan villkorsändring skulle godkännas.

Även själva begreppet ekologiskt odlade är svårt att definiera och skulle i sådana fall behöva förtydligas både mer ingående vad som menas med begreppet samt även kunna vara uppföljningsbart.

En utredning bör dock göras om det finns tätortsnära åkermark som inte bör arrenderas ut i framtiden, utan skötas av kommunen i egen regi om nuvarande arrendavtal sägs upp av arrendatorn. Marken kommer då inte att odlas utan övergå till naturmark.

Om det finns sådan mark som inte är lämplig att arrendera ut i framtiden på grund av den tätortsnära läget bör utredningen kompletteras med ett förslag på skötselplan samt en kostnadskalkyl.

Per Wahlén
t.f Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Chef Sektor Samhällsutveckling

Maria Wagerland
Enhetschef Mark- och exploatering

Kommunfullmäktige

KF § 76 Dnr 2017/169
Svar på motion om boendemiljön

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att se över det nyinkomna yrkandet för beredning av ett ev nytt förslag.

Yrkanden

Per Krokström (M) med instämmande av Peter Johansson (KD) yrkar att kommunfullmäktige beslutar följande:

”Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att snarast ta fram en plan för den kommunägda tätortsnära skogen med inriktningen att bruka denna enligt kontinuitetsskogsbruksprincipen. Skötseln skall utföras för att skapa mervärden för kommuninvånarna och övriga.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att snarast ta fram en plan för den tätortsnära kommunägda åkermarken med inriktningen att den skall brukas ekologiskt och att den sköts på ett sätt som skapar mervärden för kommuninvånarna. Samtliga nuvarande arrendeavtal sägs upp enligt bestämmelser i kontrakt och förnyas endast om de nya kraven följs.

Motionen är härmed bifallen.”

Kenneth Carlsson (L) yrkar att ärendet återremitteras till kommunstyrelsen för att se över det nyinkomna yrkandet för beredning av ett ev nytt förslag.

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning:
Först ställs proposition på yrkandet om återremiss. Om kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag ställs proposition på Per Krokströms med fleras yrkande och Ulla Börjessons med fleras yrkande.

Efter ställd proposition om återremiss finner ordföranden att Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige

Forts KF § 76

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M), Linda Jansson (M) och Peter Johansson(Kd) har i en motion föreslaget följande.

”Att Färgelanda kommun omedelbart tar beslut om att tätortsnära markanvändning skall anpassas för att förstärka boendemiljön på kort och lång sikt dels genom att bruka skogen enligt metoden ”kontinueratsskogsbruk” för att undvika stora och plötsliga förändringar i boendemiljön, samt att den tätortsnära åkermarken skall hållas i hävd och brukas ekologiskt.”

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutvecklings tjänsteskrivelse 2017-05-03.
Ledningsutskottets protokoll 2017-05-15, § 107
Kommunstyrelsens protokoll 2017-05-24, § 128

Beslutet skickas till
Kommunchefen
Samhällsutvecklingschefen
Kommunstyrelsens ordf.
Mark och exploateringschefen

Färgelanda 2017-03-01

Motion

FÄRGELANDA KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2017-03-07	
Dnr:	2017/169
Hid:	2017.875

Boendemiljön är en av de viktigaste faktorerna för Färgelandas framtida utveckling. Skogen och åkermarken är av stor betydelse för att människor skall trivas. För att undvika stora plötsliga förändringar av boendemiljön bör skogen brukas enligt metoden "kontinuitetsskogsbruk". Den tätortsnära åkermarken skall hållas i hävd och brukas ekologiskt.

Undertecknade vill att Färgelanda kommun omedelbart tar beslut om att all tätortsnära markanvändning skall anpassas för att förstärka boendemiljön på kort och lång sikt.

Per Krokström (M)

Linda Jansson (M)

Peter Johansson (Kd)

KS § 206

Dnr 2016-91

Svar på Motion om utredning angående vägen till och från skolan inom kommunen

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunstyrelsen att utreda trafiksäkerheten vid elevernas skolväg från hemmet till skolan och upprätta en plan för åtgärder för att minska riskerna. Miljön runt skolhållplatserna ska ingå i uppdraget.

Motionen är härmed bifallen.

Ärendebeskrivning:

Linda Jansson (M) och Per Krokström (M) har i en motion föreslagit att *"en utredning görs gällande vägen till och från skolan för kommunens barn, med utgångspunkt i; vilka risker möter barnen under resan samt hur kan vi förbättra säkerheten"*.

När nya hållplatser ska tilldelas till elever undersöks först trafiksäkerheten kring hållplatsen samt trafiksäkerheten längs vägen från bostaden till hållplatsen. Bedömningen görs på plats. Efter en sammanvägd bedömning av trafiksäkerheten och kommunens riktlinjer för skolskjuts bestäms sedan lämplig placering av hållplatsen.

Ansvar för barnen mellan bostaden och skolan är fördelat mellan aktuell skola, entreprenören, föraren, vårdnadshavare och eleven själv.

Ansvar för vägens utformning och standard ligger hos väghållaren.

I avtalet mellan kommunen och skolskjutentreprenören ställs det krav på att samtliga fordon vara utrustade med alkolås som är godkänt av Transportstyrelsen (SS EN 50436-2).

Finansiering:

Utredningen kräver personella resurser. Under förutsättning att utredningen utförs av befintlig personal ryms uppdraget inom befintlig budgetram.

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutveckling, plan och byggkontorets tjänsteskrivelse 2017-09-08.
Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 180

Plan och bygghövdingen informerar. Samhällsutvecklingschefen deltar.

Beslutet skickas till:

Kultur- och fritid

Plan- och byggenheten

Samhällsutvecklingschefen

Tf. Kommunchefen

Sektor Samhällsutveckling
Kultur- och Fritid
Linn Söderström
0528-56 72 03
linn.soderstrom@fargelanda.se

Svar till Motion om utredning angående vägen till och från skolan inom kommunen

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att uppdra till kommunstyrelsen att utreda trafiksäkerheten vid elevernas skolväg från hemmet till skolan och upprätta en plan för åtgärder för att minska riskerna. Miljön runt skolhållplatserna ska ingå i uppdraget.

Motionen är härmed bifallen.

Finansiering:

Utredningen kräver personella resurser. Under förutsättning att utredningen utförs av befintlig personal ryms uppdraget inom befintlig budgetram.

Ärendebeskrivning:

Linda Jansson (M) och Per Krokström (M) har i en motion föreslagit att *"en utredning görs gällande vägen till och från skolan för kommunens barn, med utgångspunkt i; vilka risker möter barnen under resan samt hur kan vi förbättra säkerheten"*.

När nya hållplatser ska tilldelas till elever undersöks först trafiksäkerheten kring hållplatsen samt trafiksäkerheten längs vägen från bostaden till hållplatsen. Bedömningen görs på plats av kommunens trafikhandläggare, säkerhetssamordnare samt plan- och byggchef. Efter en sammanvägd bedömning av trafiksäkerheten och kommunens riktlinjer för skolskjuts bestäms sedan lämplig placering av hållplatsen.

Ansvar för barnen mellan bostaden och skolan är fördelat mellan aktuell skola, entreprenören, föraren, vårdnadshavare och eleven själv. Vårdnadshavaren ansvarar för eleven på vägen mellan bostaden och hållplatsen samt under väntetider vid hållplatsen tills dess att eleven stiger på bussen eller i taxi. Vårdnadshavaren ansvarar även för eleven från det att eleven stiger av bussen/taxin på väg hem från skolan. Under transporten är det entreprenören/föraren som ansvarar för eleverna och att gällande trafikbestämmelser följs. Föraren meddelar kommunen om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten. När eleven anländer till skolans område är det skolans personal som ansvarar för tillsyn. Detsamma gäller vid hemfärd efter skoldagens slut.

Ansvar för vägens utformning och standard ligger hos väghållaren.

I Färgelanda kommun förvaltas vägarna i tätorterna av antingen Trafikverket eller Vägöreningar vilket innebär att det är Vägöreningen eller Trafikverket som bestämmer standarden på vägarna. Kommunen förvaltar inte några vägar, däremot har kommunen andelar i vägöreningarna.

Ändrade eller nya lokala trafikföreskrifter (trafikregler) inom tätorterna beslutas av kommunen medan lokala trafikföreskrifter utanför tätorterna beslutas av Länsstyrelsen.

I avtalet mellan kommunen och skolskjutentreprenören ställs det krav på att samtliga fordon vara utrustade med alkolås som är godkänt av Transportstyrelsen (SS EN 50436-2).

I SKLs handbok "Trafik för en attraktiv stad" beskrivs exempel på hur man kan arbeta med trafiksäkerheten inom tätorter. Handboken anger exempelvis att tillgången på gång- och cykelnät samt hur väl man lyckats dämpa hastigheten till 30 km/h på platser där bilar kan komma i konflikt med oskyddade trafikanter påverkar olycksrisken och skadeföljden.

Enligt Trafikverket är risken att skadas vid ett övergångsställe dubbelt så stor som vid passage vid korsning utan övergångsställe. Övergångsställen bedöms ge en falsk trygghet då fotgängare ibland kan utgå från att fordonsförare ska stanna och gå över utan att se sig om. En gångpassage däremot gör fotgängare mer medvetande om sin utsatthet och risk. Fotgängarnas tillgänglighet förbättras då de får möjlighet att stanna halvvägs vid mittrefug för att invänta tillräckligt stor tidslucka mellan fordon. (Källa: För- och nackdelar med passage och övergångsställe, Trafikverket)

Per Wahlén
Tf. Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Samhällsutvecklingschef

Beatrice Hjörn
Plan- och byggchef

Linn Söderström
Trafikhandläggare

Beslutet skickas till:
Kultur- och fritid
Plan- och byggenheten
Samhällsutvecklingschefen
Tf. Kommunchefen

Dnr 2016-91

Motion om utredning angående vägen till och från skolan inom kommunen (Linda Jansson (M), Per Krokström (M))

Motion; Säker och trygg skolväg

Att tillförsäkra våra barn en så trygg och säker skolväg som möjlig är en av flera viktiga uppgifter som förtroendevalda.

Hur ser då vägen till skolan ut för Färgelanda kommuns skolbarn? Till exempel; Finns det tillräckligt med övergångar över vägarna och är de säkra. Är övergångställena tydligt markerade och synliga? Hur är kvaliteten på cykel och gångbanor och är de tillräckliga? Hur ser det ut för våra barn som åker skolskjuts när det gäller bl.a. väntetider vid skolan, påstignings- och avstigningsplatser, samt säkerheten i skolskjutsen. Vad ställs för krav på skolskjutsen gällande alkohol samt hastighet vid de vägar som barnen stiger på och av vid.

Det är många faktorer som spelar in för att barnen ska få en trygg och säker skolväg och det är många frågor vi bör ställa oss. Det är även av vikt att diskussionen hålls vid liv och uppdateras kontinuerligt.

Med beaktande av ovan yrkar Moderaterna

att en utredning görs gällande vägen till och från skolan för kommunens barn, med utgångspunkt i; Vilka risker möter barnen under resan samt hur kan vi förbättra säkerheten?

att en sammanställning görs utifrån ovanstående med tillhörande genomförandeplan gällande eventuella förändringar/förbättringar.

Förslagsvis bör denna utredning genomföras i samarbete med barn och föräldrar som upplever detta dagligen.

Linda Jansson (M)
Per Krokström (M)

Färgelanda 2016-02-08

KS § 197

Dnr 2017-520

Gemensam organisation för personligt ombud i Fyrbodals kommun

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar godkänna att Färgelanda kommun genom avtalssamverkan ingår i en gemensam organisation för personligt ombud i kommunerna inom Fyrbodals kommun med Trollhättans kommun som huvudman och arbetsgivare.

Kommunfullmäktige godkänner att verksamheten organiseras och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med FoU- Socialtjänst Fyrbodals utredning "Personligt ombud i Fyrbodals kommun organiserat via Vårdkommun"

Finansiering sker inom befintlig budget för sektor Omsorg.

Ärendebeskrivning

Ett förslag till gemensam organisation för personligt ombud har tagits fram. I korthet innebär förslaget att en sammanhållen verksamhet för PO bildas. Sammanlagt omfattar verksamheten sju PO varav en även har uppdraget som chef. Tjänsterna fördelas på tre placeringsorter utifrån geografisk spridning. Kostnaderna fördelas per capita utifrån medborgare 18 år och äldre. Avtal som reglerar samverkan, bl.a. eventuell justering av kostnad ska upprättas mellan vårdkommun, sju tjänster och tre placeringsorter.

Under förutsättning att nödvändiga beslut fattas planeras för att den nya organisationen etableras under första kvartalet 2018.

För 2018 beräknas kommunens kostnad bli ca 52 000 kronor. Verksamheten är delvis finansierad via pengar från länsstyrelsen.

Beslutsunderlag

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2017-08-28.
Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 173

Socialchefen informerar.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till
Socialchefen
Trollhättans stad

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
johan.lundh@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Gemensam organisation för personligt ombud (PO) i Fyrbodals.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar godkänna att Färgelanda kommun genom avtalssamverkan ingår i en gemensam organisation för personligt ombud i kommunerna inom Fyrbodals med Trollhättans kommun som huvudman och arbetsgivare.

Kommunfullmäktige godkänner att verksamheten organiseras och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med FoU- Socialtjänst Fyrbodals utredning ”Personligt ombud i Fyrbodals organiserat via Vårdkommun”

Finansiering sker inom befintlig budget för sektor Omsorg.

Ärendet

Under hösten 2015 identifierade och föreslog Kommunalförbundet Fyrbodals socialchefs nätverk området personligt ombud (PO) som ett verksamhetsområde som de 14 medlemskommunerna skulle kunna samarbeta kring.

Ett förslag till gemensam organisation för personligt ombud har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av kommunrepresentanter och under ledning av kommunalförbundets utvecklingsledare inom funktionshinder området.

I korthet innebär förslaget att en sammanhållen verksamhet för PO bildas under en vårdkommun. Sammanlagt omfattar verksamheten sju PO varav en även har uppdraget som chef. Tjänsterna fördelas på tre placeringssorter utifrån geografisk spridning. Kostnaderna fördelas per capita utifrån medborgare 18 år och äldre. Avtal som reglerar samverkan, bl a eventuell justering av kostnad ska upprättas mellan vårdkommun, sju tjänster och tre placeringssorter.

Under förutsättning att nödvändiga beslut fattas planeras för att den nya organisationen etableras under första kvartalet 2018. För att detta ska kunna ske måste rekrytering av chef för verksamheten påbörjas under hösten 2017.

För 2018 beräknas kostnaden bli ca 52 000 kronor.

Tf Kommunchef
Per Wahlén

Socialchef
Johan Lundh

Gemensam organisation för personligt ombud (PO) i Fyrbodal

Johan Lundh 2017-09-25

**Färgelanda
kommun**

Vad är personligt ombud?

Stöd till personer 18 år och äldre med långvarig och omfattande psykisk funktionsnedsättning och som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter i samhället

Verksamheten är frivillig för kommunerna

Statsbidrag lämnas till verksamheter som syftar till att ge personer:

- Bättre möjligheter att påverka sin livssituation och vara delaktig i samhället
- Leva ett mer självständigt liv och få en förbättrad livssituation
- Tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service på jämlika villkor
- Rättshjälp, rådgivning och annat stöd utifrån egna önskemål och behov

Verksamheten syftar även till:

- Att få myndigheter, kommuner och landsting att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov
- Ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning utifrån önskemål, behov och lagliga rättigheter

Hur ser det ut idag?

14 kommuner i Fyrbodal

Finns totalt 6 personliga ombud idag:

Uddevalla 2

Vänersborg 1

Trollhättan 1

Färgelanda 1

Mellerud, Åmål, Dals Ed och Bengtsfors 1

Sex kommuner saknar PO idag

Räkneexempel

Kostnad personligt ombud 100%

Statsbidrag från Länsstyrelsen

Personligt ombud	100%
Lönekostnad personligt ombud 100%	500 000 kr
Statsbidrag vid 100%-tjänst	302 400 kr
Kostnad för kommunen	197 600 kr

Bakgrund:

- Uppdrag från socialcheferna i Fyrbodals 14 kommuner september 2016
- Arbetsgrupp som tagit fram ett förslag till socialcheferna

- Kostnaderna ska baseras på befolkningen som är 18 år och äldre
- Möjliga statsbidrag och annan möjlig finansiering
- Tydligt brukarperspektiv

Syfte:

- Säkerställa den fristående ställning som PO ska ha gentemot socialförvaltningarna
- Skapa samverkan mellan PO som kan främja kompetensutveckling, kollegialt stöd, säkerhet och trygghet för PO samt ökad tillgång till PO, kvalitet och kontinuitet för klienterna
- Verka för en tydligare roll för PO i Fyrbodal, gentemot såväl klienter som andra aktörer runt klienten
- Minska sårbarheten för verksamheten

Fördelar med en gemensam organisation enligt Socialstyrelsens uppföljning:

- Bredare kompetens
- Mindre sårbarhet vid sjukdom eller semester
- Flera ombud för klienten att välja på
- Lättare att tillsätta en ledningsgrupp

Framgångsfaktorer för Värmland (16 kommuner och Karlstad som värdkommun)

- En fristående ställning
- Tydligt formulerat uppdrag
- Klienten är uppdragsgivare
- Klienten sprider positiva omdömen om hjälp och stöd som erhållits
- Personligt ombud arbetar långsiktigt och med kontinuitet för hållbar förändring
- Personligt ombud identifierar och påtalar brister, hinder och systemfel samt bidrar till verksamhetens utveckling
- Kontinuerlig kompetensutveckling
- Fungerande ledningsgrupp och samlad länsorganisation

Förslag till ny organisation för personligt ombud gemensamt i Fyrbodal

Målsättning att alla 14 kommuner samorganiserar PO-verksamheterna via en värdkommun
Verksamhetens yttersta ledning sker via en ledningsgrupp där bl.a. verksamhetens chef ingår

- Totalt 7 personliga ombud fördelat på 3 kluster
- Tre placeringskommuner som respektive grupp utgår från samt lokaler i de andra kommunerna
- Personal kan röra sig mellan klustren beroende på behov

Ansöka om statsbidrag för personligt ombud

Statsbidrag beviljas inte för tjänst som enbart verksamhetschef – viktigt att tjänsten har egna klienter

	Kluster 1	Kluster 2	Kluster 3
Placeringskommun	Vänernborg	Uddevalla	Munkedal
	Mellerud	Trollhättan	Lysekil
	Dals Ed	Orust	Sotenäs
	Åmål	Färgelanda	Tanum
	Bengtsfors		Strömstad
Totalt antal >18 år	59 855	105 511	48 426
Antal PO	2	3	2
Antal invånare/PO	29 928	35 170	24 213

Förslag till budget	
Total kostnad	4 261 783 kr
Intäkter	
Statsbidrag	2 116 800 kr
Kommunbidrag	2 144 983 kr
Summa intäkter	4 261 783 kr

Kommun	Invånare 18 år & äldre	Kostnad/kommun/år
Bengtsfors	8011	80 375
Dals Ed	3883	38 958
Färgelanda	5228	52 453
Lysekil	11956	119 955
Mellerud	7523	75 479
Munkedal	8221	82 482
Orust	12403	124 440
Sotenäs	7671	76 963
Strömstad	10306	103 400
Tanum	10272	103 059
Trollhättan	44912	450 604
Uddevalla	42968	431 100
Vänersborg	30291	303 911
Åmål	10147	101 805
Summa	213 792	2 144 983

Personligt ombud i Fyrbodal organiserat via
Vårdkommun – utredning på uppdrag av
socialcheferna i Fyrbodals 14 kommuner

2017-01-18

Kompletterat med reviderat förslag 10 mars 2017

Arbetsgrupp:

Maria Klamas, Vetenskaplig ledare, Fyrbodals kommunalförbund

Marie Olander, Samordnare socialpsykiatri, Vänersborgs kommun

Tore Andersson, Personligt ombud Dalsland (Mellerud, Åmål, Bengtsfors, Dals Ed)

Anneli Fredriksson, Personligt ombud Trollhättan

Hampus Karlsson, Enhetschef (socialpsykiatri), Sotenäs

Anna Svensson, Enhetschef (för bland annat personliga ombud), Uddevalla

Lena Johansson, Förvaltningschef, Trollhättan

Innehållsförteckning

Nya uppdraget och bakgrund till det	3
Rapportens disposition	4
1. Bakgrund	4
1.1. Personligt ombud - vad är det?.....	4
1.2. Organisationsform – PO via värdkommun.....	5
2. PO-verksamhet via värdkommun i Fyrbodal	6
2.1. Inledning.....	6
2.2. Organisering och styrning	6
2.2.1. Ledningsgrupp.....	6
2.3. Bemanning.....	7
2.4. Geografisk indelning	8
2.5. Lokalteter	10
2.6. Transportmedel.....	11
2.7. Budget	11
2.7.1. Kostnadsfördelning/kommun baserat på invånare 18 år och äldre.....	13
3. Sammanfattande ord om organisationsförändring.....	13
4. Kompletterande uppdrag PO i Fyrbodal.....	16
4.1. Inledning.....	16
4.2. Klusterindelningar, nya förslag	16
4.2.1. Förslag nummer 1	17
4.2.2. Förslag nummer 2.....	18
4.2.3. Förslag nummer 3.....	19
4.2.4. Sammanfattande ord om de tre förslagen kring klusterindelning.....	20
4.3. Sammanfattning – bemanning PO.....	20
4.4. Budget – reviderat förslag baserat på 7 PO	21
4.4.1. Kommentarer till budgetförslaget.....	22
4.4.2. Fördelning kostnad per kommun.....	23
4.5. Tankar på vägen	24

Nya uppdraget och bakgrund till det

Maria Klamas, Fyrbodals kommunalförbund fick 23/9-16 uppdraget att tillsammans med, av socialcheferna utvalda, representanter från kommunerna, göra en ny fördjupad utredning kring personliga ombud¹ i Fyrbodal. Utgångspunkten i det nya uppdraget är den rapport om olika former av organisering av PO som presenterades för socialchefer och beredningen våren 2016².

Det nya uppdraget består i att göra en fördjupad utredning kring organisationsformen ”Personligt ombud organiserat via värdkommun”. Socialcheferna önskar ett förslag vad gäller;

- Organisering och styrning,
- Geografisk indelning,
- Kostnader och kostnadsfördelning

Kostnaderna ska baseras på befolkning 18 år och äldre, och utredningen ska även beskriva möjliga statsbidrag och annan möjlig finansiering. Ett tydligt brukarperspektiv ska genomsyra arbetet. Socialchefernas utgångspunkt är att alla Fyrbodals 14 kommuner ansluter sig till den Fyrbodalgemensamma organiseringen av PO, men ser inga hinder för att genomföra organisationsformen även om någon/några kommuner väljer att ställa sig utanför.

Rapporten ska presenteras för socialcheferna 27 januari 2017 och för Beredningen Välfärd 16 februari 2017. I arbetsgruppens uppdrag ligger *inte* att utreda eller föreslå vilken kommun som ska vara värdkommun för PO-verksamheten i Fyrbodal.

Arbetsgruppen består av:

Maria Klamas, Vetenskaplig ledare, Fyrbodals kommunalförbund

Marie Olander, Samordnare socialpsykiatri, Vänersborgs kommun

Tore Andersson, Personligt ombud Dalsland (Mellerud, Åmål, Bengtsfors, Dals Ed)

Anneli Fredriksson, Personligt ombud Trollhättan

Hampus Karlsson, Enhetschef (socialpsykiatri), Sotenäs

Anna Svensson, Enhetschef (för bland annat personliga ombud), Uddevalla

Lena Johansson, Förvaltningschef, Trollhättan

Vid såväl arbetet med den förra rapporten kring PO i Fyrbodal och denna har information inhämtats från PO-verksamheten i Värmland, via Monica Hjelte, verksamhetschef för personliga ombud och hennes kollegor. Vidare har information inhämtats från Länsstyrelsen och Socialstyrelsen för att sätta samman denna rapport.

¹ Härefter förkortat PO

² Finns publicerad på

<http://www.fyrbodal.se/dettajobbarvimed/valfard/fousocialtjanst.4.77acda1714f3f698569c00b6.html>

Rapportens disposition

Rapporten inleds med en bakgrund där insatsen personligt ombud och organisationsformen PO via värdkommun beskrivs på ett övergripande sätt. Därefter följer del två som har sitt fokus på Fyrbodals fjorton kommuner och hur personliga ombud via värdkommun skulle kunna se ut beträffande organisering och styrning, geografisk indelning samt kostnader och kostnadsfördelning. Detta inkluderar även förslag kring ledningsgrupp, bemanning, lokaliteter och transportmedel. Rapporten avslutas med några sammanfattande ord kring organisationsförändringen vilket knyter an till den grundläggande tanke som socialchefsnätverket lyft fram i båda sina uppdragsbeskrivningar.

1. Bakgrund

I detta avsnitt ges en kort generell beskrivning av vad personligt ombud är samt av organisationsformen PO via värdkommun. Denna generella beskrivning ligger till grund för det förslag för Fyrbodal som presenteras i del två.

1.1. Personligt ombud - vad är det?

Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer 18 år och äldre, med långvarig och omfattande psykisk funktionsnedsättning som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter i samhället.

År 2000 beslutade regeringen att verksamheter med personliga ombud skulle bli permanenta och landsomfattande (Regeringsbeslut S98/7454ST, S1999/4985ST). Verksamheten är frivillig för kommunerna. Den 1 augusti 2013 trädde förordning SFS 2013:522 i kraft, om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar. I förordningen anges bland annat att:

Statsbidrag lämnas för verksamhet med personligt ombud som syftar till att den enskilde ska;

- Ha bättre möjligheter att påverka sin livssituation och vara delaktig i samhället
- Ha möjligheter att leva ett mer självständigt liv och få en förbättrad livssituation
- Ges möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service på jämlika villkor samt rättshjälp, rådgivning och annat stöd utifrån sina egna önskemål och behov.

Verksamheten syftar även till att;

- Få myndigheter, kommuner och landsting att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov

- Ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning utifrån egna önskemål, behov och lagliga rättigheter.

Ett personligt ombud ska;

- Stödja den enskilde för att så långt det är möjligt uppnå ändamålen i § 3 förordningen, första stycket
- Arbeta på den enskildes uppdrag

Socialstyrelsens roll är att ansvara för samt stödja och utveckla verksamheterna i samverkan med länsstyrelserna och huvudmännen. Socialstyrelsen har även haft ansvaret för att definiera arbetsuppgifter och kriterier för arbetet som ombud samt ansvar för att ordna utbildningar för PO.

1.2. Organisationsform – PO via värdkommun

Oavsett hur PO-verksamheter organiseras ska utgångspunkten och fokus vara utifrån ovanstående, det vill säga, ett reellt brukarperspektiv. PO-verksamhetens och den enskilde PO:s ledstjärna ska i, såväl det strukturella som det klientnära arbetet, vara möjligheten för den enskilde att ta del av sina samhälleliga rättigheter.

Organisering av PO via värdkommun innebär att flera kommuner går samman och skapar en gemensam PO-verksamhet. Denna PO-verksamhet förläggs organisatoriskt i en av de kommuner (den så kallade värdkommunen) som valt att gå samman och det är där samtliga PO blir anställda. En verksamhetschef tillsätts, denna kan utöver sitt chefskap även ha egna klienter som PO. De kommuner som valt att samorganisera sig finansierar verksamheten gemensamt utifrån en fördelning som de kommit överens om, exv. baserat på invånare 18 år och äldre.

I Socialstyrelsens uppföljning av verksamheten med PO (2014-3-23) anges att de län som har en gemensam organisation av ombudsverksamheten har identifierat flera fördelar med det. Att arbeta flera tillsammans ger bredare kompetens. Verksamheterna blir inte lika sårbara vid sjukdom och/eller semester och det kan i vissa fall vara en fördel om klienten kan välja ett ombud bland flera. Det är också lättare att tillsätta en ledningsgrupp på länsnivå än på kommunal nivå. Just det med en fungerande ledningsgrupp är en viktig faktor att ha i beaktande då Socialstyrelsens uppföljning visade att det i många ledningsgrupper saknas viktiga samverkansparter. Vad gäller Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan så fanns de endast representerade i cirka en tredjedel av ledningsgrupperna. Saknas representation från vissa parter leder det till minskad samverkan, vilket givetvis får återverkningar ytterst för klienterna. Just de delar som gäller ledningsgruppen, aktörers representation, är något som Socialstyrelsen ser som ett viktigt område att förbättra inom PO-verksamheterna.

I Värmland drivs sedan 2002 PO i samverkan mellan alla deras 16 kommuner och Karlstad är värdkommun för verksamheten. Socialstyrelsen lyfter fram de framgångsfaktorer som Värmland har angett med sin organisering av PO (Socialstyrelsen 2014-3-23)

- PO fristående ställning
- Fungerande ledningsgrupp och samlad länsorganisation
- Tydligt formulerat uppdrag för PO
- Klienten är uppdragsgivare
- Klienten sprider positiva omdömen om hjälp och stöd som erhållits
- PO arbetar långsiktigt och med kontinuitet för hållbar förändring
- PO identifierar och påtalar brister, hinder och systemfel
- PO bidrar till verksamhetens utveckling
- PO erhåller kontinuerlig kompetensutveckling

2. PO-verksamhet via värdkommun i Fyrbodal

2.1. Inledning

Uppdraget från socialchefs nätverket är att göra en fördjupad utredning kring organisationsformen ”Personligt ombud organiserat via värdkommun”. Denna utredning skall fokusera på; organisering och styrning, geografisk indelning samt kostnader och kostnadsfördelning.

2.2. Organisering och styrning

Socialchefs nätverkets målsättning är att samtliga 14 kommuner i Fyrbodal samorganiserar PO-verksamheten via en värdkommun. Arbetsgruppen har inte haft i uppdrag att föreslå eller utreda vilken kommun som i så fall bäst skulle vara värdkommun.

PO-verksamhetens yttersta ledning sker via den så kallade **ledningsgruppen**, däri ingår bland annat den **verksamhetschef** som håller samman verksamheten med dess **personliga ombud**.

2.2.1. Ledningsgrupp

Förslag; en central ledningsgrupp och fem lokala ledningsgrupper som följer den geografiska kluster-indelningen.

Enligt 5 § i förordningen (SFS 2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud ska det finnas en ledningsgrupp med representanter från kommun, landstingets primärvård och psykiatri, arbetsförmedling och försäkringskassa. Patient-, brukar- och anhörigorganisationer ska erbjudas att delta i ledningsgruppen.

Ledningsgruppens uppgift är att leda ombudens arbete, men också att arbeta strategiskt med kvalitets- och utvecklingsarbete.

Som tidigare nämnts har det visat sig exempelvis i Socialstyrelsens uppföljning att det i många ledningsgrupper saknas viktiga samverkansparter. Det är främst Arbetsförmedling och Försäkringskassan som lyfts fram som aktörer som ofta saknas i ledningsgrupperna i landet. Socialstyrelsen lyfter fram flera framgångsfaktorer i Värmlands organisering av PO, bland annat en fungerande ledningsgrupp och samlad länsorganisation.

Arbetsgruppen ser det som värdefullt att ta vara på de erfarenheter Värmland har vad gäller tillskapande och upprätthållande av en fungerande central ledningsgrupp och deras lokala ledningsgrupper. Detta kan öka förutsättningarna för Fyrbodal att skapa detsamma.

2.3. Bemanning

Förslag till bemanning i Fyrbodal; Nio personliga ombud plus en verksamhetschef med egna klienter (dvs. viss del PO).

Idag finns totalt sett sex personliga ombud inom Fyrbodalområdet; två i Uddevalla, ett PO vardera i Vänersborg, Trollhättan och Färgelanda. Mellerud, Åmål, Bengtsfors och Dals Ed har ett PO i samverkan. Detta ger att sex kommuner i Fyrbodal helt saknar personliga ombud.

Bemanning av PO ska ses på tre nivåer;

- Bemanning PO totalt i Fyrbodal
- Bemanning PO i respektive kluster
- Antal klienter/PO

En av fördelarna med detta tänk är att det öppnar upp för flexibilitet och ökad effektivitet i användandet av PO där anpassning kan ske utifrån brukarnas behov i högre grad än vid organisering av PO i enskilda kommuner.

Baserat på kommuninvånarantal 18 år och äldre i Fyrbodal som helhet föreslår arbetsgruppen nio personliga ombud i Fyrbodal plus en verksamhetschef som då kan ha ett visst antal klienter, dvs. arbeta både som PO och chef. Denna bemanning är baserad på 1 PO per 25 000 - 30 000 invånare, en beräkning som de flesta kommuner använder. Fyrbodal har som helhet 266 337 invånare varav 213 792 personer 18 år och äldre (år 2015 enligt www.kolada.se). (Antal/kommun redovisas i tabell 1). Hur bemanningen föreslås se ut i varje kluster presenteras i relation till stycke om geografisk indelning.

Att räkna ut bemanning när det gäller PO innebär, som arbetsgruppen ser det, egentligen att ta fler aspekter i beaktande än enbart befolkningens mängd, något som poängterades även i förra rapporten. Dessa aspekter är betydelsefulla att ta hänsyn till för att uppdraget ska bli rimligt och trovärdigt för såväl PO som klienter. Vi menar att en beräkning baserad på befolkningens mängd är den beräkning som kan göras initialt, men att de andra aspekterna kan och borde tas i

beaktande när organisationen är ett faktum. Det är först då chefen tillsammans med nätverket av PO kan få kännedom om och kartlägga nedanstående aspekter på ett mer reellt sätt. Detta är också aspekter som är föränderliga över tid. Således behöver det finnas utrymme för flexibilitet när det gäller bemanningsfrågan. De aspekter arbetsgruppen vill betona som betydelsefulla vad gäller bemanning är;

- Hur målgruppen ska avgränsas, här ska det vara förordningen som avgränsar målgruppen.
- Tyngd/dignitet på ärendet (p.g.a. föränderlig problematik för målgruppen)
- Avstånd mellan ärenden, d.v.s. hur lång resväg för PO
- Nätverk som PO ska delta i
- Uppsökande verksamhet (i vilken omfattning och på vilket sätt)
- Samverkan med och tillgänglighet till andra aktörer (FK, AF, Kriminalvården, Frivården, Öppen och slutenvården, primärvården, socialtjänsten, kronofogden, konsumentkontor m.fl.)
- Tillgång till stöd- och vårdverksamheter (boende, boendestöd, öppenvård, slutenvård etc.)
- Deltagande i ledningsgrupp (lagtvång)

Denna bemanning av PO totalt sett i Fyrbodal måste också brytas ner till vilket antal klienter/PO som är rimligt att ha. De ovanstående aspekterna kan då vara till nytta för en sådan beräkning. Vi har ingen anledning att tro att det kommer att bli extra många nya ärenden i de kommuner som tidigare inte haft PO. Sannolikheten är större att det istället krävs extra tid för PO och verksamhetschef att göra PO känt i dessa kommuner. Ett förslag är också att verksamhetschefen initialt har färre ärenden för att kunna lägga extra uppmärksamhet på att bygga upp den nya PO-verksamheten och då inledningsvis ledningsgrupp och verksamhetsplan.

2.4. Geografisk indelning

Förslag; Fyrbodal delas in i fem kluster, där det i varje kluster finns en så kallad placeringskommun.

Den övergripande bemanningen i Fyrbodal som helhet bryts via kluster ner i delområden där antalet PO fördelas utifrån befolkningens mängd inom respektive kluster. Denna fördelning ska inte ses som statisk utan mer som en grund med möjlighet till flexibilitet utifrån skiftande behov hos klienterna inom Fyrbodal som helhet som beskrivits ovan.

Val av vilka kommuner som ska ingå i ett kluster har dels varit geografiskt, dels i vilken mån kända samarbeten kommuner emellan redan finns. Val av vilken kommun i respektive kluster som föreslås vara placeringskommun är geografiskt baserad för att öka möjligheterna för samarbete över klustergränser vid behov. Arbetsgruppen menar att det är en fördel om placeringskommunerna i möjligaste mån ligger så nära varandra som möjligt, istället för att de förläggs i ytterkant av klustren.

Det finns inga befintliga strukturer inom Fyrbodal som skulle kunna skapa naturliga kluster för PO-verksamheten, varför vi skapat nya kluster-formationer.

I varje kluster finns en fetmarkerad kommun, vilken är den vi föreslår som placeringskommun. Placeringskommunen är den kommun där respektive PO/PO-grupp utgår från och har sin fasta lokal. Vi har också räknat samman hur många invånare respektive kluster har för att därigenom kunna beräkna bemanning av PO inom klustret. I den mån behov finns kommer PO att röra sig över klusterindelningarna. Det kan exempelvis handla om ökat behov av PO-stöd hos befintliga klienter eller ökat antal klienter i behov av PO. Det kan även handla om matchning av PO, ersättare vid sjukdom eller ledighet, alternativt behov av att vara två PO vid besök hos klienter. PO i kluster 1 och 2 kan eventuellt ha som arbetssätt att de jobbar ihop vissa dagar i kluster 1 och vissa dagar i kluster 2 om behov finns. Utgångspunkten är att tillse att de personer som har behov av PO får detta och en samlad organisering av PO ökar förutsättningen för att nyttja PO-resurserna mer effektivt.

Kluster 1

Tanum

Strömstad

25 309 invånare totalt varav 20 578 invånare 18 år och äldre

1 PO

Kluster 2

Dals Ed

Bengtsfors

Åmål

27 026 invånare totalt varav 22 041 invånare 18 år och äldre

1 PO

Kluster 3

Uddevalla

Färgelanda

Orust

75 685 invånare totalt varav 60 599 invånare 18 år och äldre

3 PO

Kluster 4

Vänersborg

Trollhättan

Mellerud

104 642 invånare totalt varav 82 726 invånare 18 år och äldre

3 PO

Kluster 5

Munkedal

Sotenäs

Lysekil

33 675 invånare totalt 27 848 invånare 18 år och äldre

1 PO

Tillkommer gör en verksamhetschef med egna klienter vilken placeras i det kluster där värdkommunen är belägen.

2.5. Lokalteter

Förslag; fem fasta lokaler samt nio disponibla lokaler.

Denna typ av organisering kräver ett antal lokaler för PO i våra kommuner. Det krävs lokal i värdkommunen, där verksamhetschef samt den/de PO som är placerade i det kluster där värdkommunen ingår kommer att hålla till. Här kommer APT, andra möten mm hållas. Vissa klientmöten kan också förekomma. Detta innebär att lokalen behöver ha; konferensrum, kontor och samtalsrum utöver tillgång till toalett och köksdel/personalrum.

Det krävs fyra fasta lokaler till, vilka ska finnas i de så kallade placeringskommunerna, där den/de PO har sin hemvist. Utifrån förslaget är detta; Tanum, Dals Ed, Uddevalla, Vänersborg och Munkedal. I övriga kommuner räcker det att det finns disponibla lokaler att nyttjas vid behov. Dessa kan vara inom kommunen, regionen, arbetsförmedling, försäkringskassa eller liknande.

Det är en fördel om PO-verksamhetens fasta lokaler är belägna centralt, nära allmänna kommunikationer, allt för att underlätta för såväl klienter som PO att nyttja dessa. Ett annat önskemål är att lokalen är placerad på ett sådant sätt så att gruppen inte riskerar att pekats ut på ett negativt sätt. Det vill säga lokaliteternas placering ska inte bidra till ökad stigmatisering för gruppen personer med psykisk ohälsa.

2.6. Transportmedel

Förslag; totalt sett tillgång till fem bilar, en i varje kluster.

Utgångspunkten i förslaget är att PO-verksamheten i möjligaste mån använder allmänna kommunikationer och/eller cykel/el-cykel. Detta är givetvis inte alltid möjligt på grund av bristande kollektivtrafik, avstånd och tidsåtgång mm. Aspekter som behöver diskuteras vidare är i vilken mån verksamheten ska ha egna leasingbilar eller om det går att förhandla in sig på kommunens egna bilar och boka på samma sätt som andra gör idag. Ett annat förslag som bör diskuteras är i vilken mån egna bilar kan användas. I de fall egen bil används ska ett bilavtal upprättas, d.v.s. tillstånd från chef att använda privat bil i tjänsten. I den mån det är möjligt att använda kollektivtrafiken föreslås att busskort köps in till PO som nyttjar dessa i tjänsten (Göteborg har inga bilar utan samtlig personal har årskort på Västtrafik).

2.7. Budget

Detta är en preliminär budget för kostnader/kommun. Vissa punkter är svårare än andra att beräkna exv. vad gäller uppstartskostnader med mera.

Statsbidrag ansöks om via Länsstyrelsen. Förutsättningarna för och ansökan om statsbidrag kommer att förändras. Den information vi fått från Ylva Fredén-Engvall (Länsstyrelsen) kommer den nya föreskriften träda i kraft 1 september 2017 och börjar tillämpas först i fråga om statsbidrag för 2018. Det innebär att 2017 års fördelning inte påverkas av de nya reglerna. I korthet innebär den nya föreskriften följande:

- Att en kommuns ansökan om statsbidrag ska ha kommit in till länsstyrelsen senast den 1 mars samma år som länsstyrelsen fördelar statsbidraget.
- Länsstyrelsen ska fördela statsbidraget med utgångspunkt från antalet årsanställningar på heltid eller deltid som personligt ombud.
- Av länsstyrelsens beslut om fördelning av statsbidraget ska det framgå hur många årsanställningar på heltid eller deltid som personligt ombud som respektive kommun har beviljats statsbidrag för.
- Socialstyrelsen beslutar om hur stort statsbidrag en årsanställning på heltid som personligt ombud motsvarar.

Det är Länsstyrelsen som avgör i vilken mån statsbidrag kan erhållas för verksamhetschef. En viktig förutsättning för att få statsbidrag för verksamhetschef är dock att denna person har egna klienter och att man kan visa på hur verksamheten gynnas av en sådan position. Statsbidrag beviljas inte för enbart arbetsledning³. Arbetsgruppen ser det inte som troligt att "enbart" vara verksamhetschef för PO skulle medföra 100 % -tjänst då arbetsgruppen är relativt liten, men

³ För vidare diskussion hänvisas till Ylva Fredén-Engvall, Länsstyrelsen.

detta behöver givetvis diskuteras utifrån omfattning på de arbetsuppgifter som ska inkluderas i en sådan tjänst.

Nedanstående budget är baserad på en differentiering av kostnad/kommun utifrån antal invånare 18 år och äldre. Ingen differentiering mellan kommunerna har skett relaterat till geografiska avstånd, kostnader för lokaler, kostnader för transporter eller faktiskt antal klienter.

Budget

Personalkostnader ⁴	4910715
Lokalkostnad	350000
IT-kostnad ⁵	150000
Kontorskostnad	10000
Arbetsmiljö, inventarier ⁶	50000
Bilkostnad ⁷	375000
Telefoni	80000
Resekostnad ⁸	50000
Personalbefrämjande åtgärder	20000
Handledning	50000
Porto, annonser, tidningar, reklam ⁹	20000
Kurs-konferens kostnader ¹⁰	50000
Administrativ kostnad 6,1 % till värdkommun ¹¹	200000
Summa kostnader	6 315 715

Intäkter

Statsbidrag	3024000
Kommunbidrag	3291715
Summa intäkter	6315715

⁴ Inklusive personalomkostnadspålägg

⁵ Leasingkostnad 15,000 per dator

⁶ Investeringsbudget för uppstartskostnader

⁷ Fem leasingbilar

⁸ Transport och logi

⁹ Broschyrer, annonser mm

¹⁰ Anmälningskostnader

¹¹ 6,1 % av kommunbidraget

2.7.1. Kostnadsfördelning/kommun baserat på invånare 18 år och äldre

Kommun	Invånare 18 år och äldre	Del av totala kommunkostnaden
Bengtsfors	8011	123344
Dals-Ed	3883	59786
Färgelanda	5228	80495
Lysekil	11956	184084
Mellerud	7523	115830
Munkedal	8221	126577
Orust	12403	190967
Sotenäs	7671	118109
Strömstad	10306	158680
Tanum	10272	158156
Trollhättan	44912	691502
Uddevalla	42968	661570
Vänersborg	30291	466385
Åmål	10147	156231
Totalt	213792	3291715

3. Sammanfattande ord om organisationsförändring

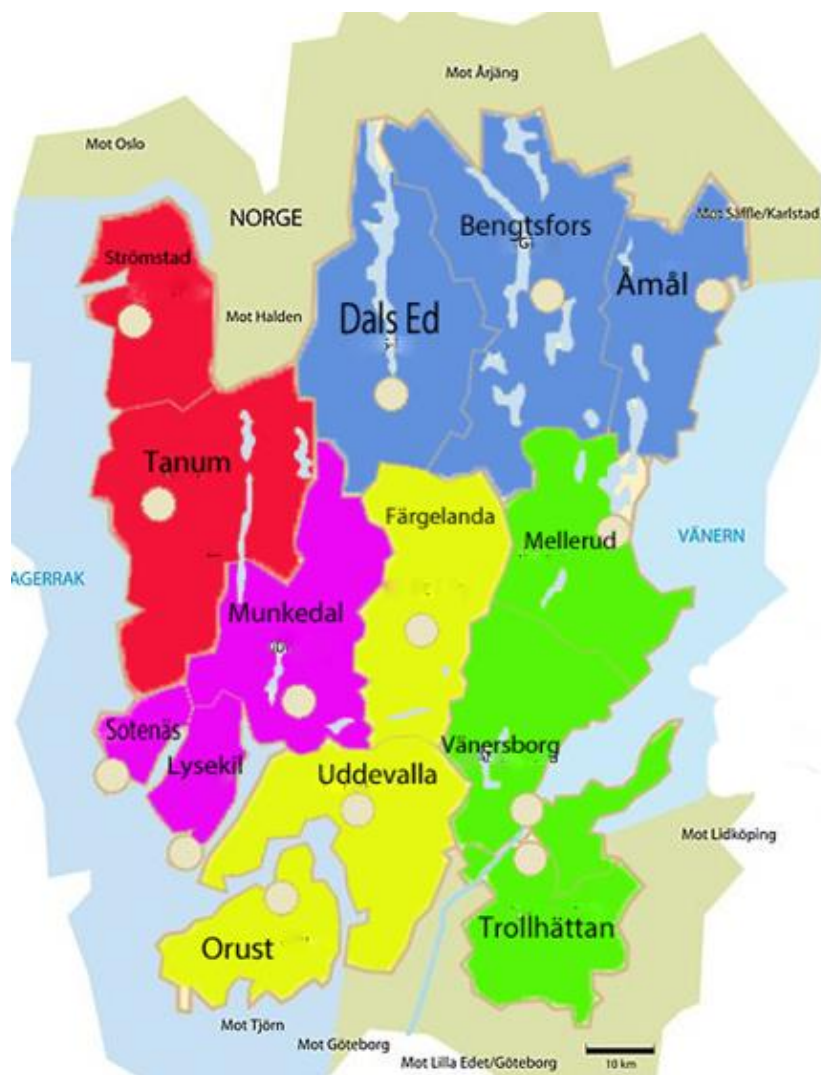
All typ av organisering innebär såväl möjligheter som svårigheter. I vissa fall kan dessa överblickas redan innan förändringen är genomförd, i andra fall kan de endast uppmärksammas under och ibland först efter förändringsprocessen. Det är, som arbetsgruppen ser det, betydelsefullt att sträva efter att utveckla en lärande organisation, där det finns en öppenhet för nya perspektiv och infallsvinklar, men också att aktivt utvärdera och reflektera över sin organisation och verksamhet för att tillse att den skapar förutsättningar för gott stöd till personer med psykiska svårigheter, en god arbetsmiljö för medarbetarna, en god samarbetsarena för andra samhällsliga aktörer inom verksamhetsområdet samt vara kostnadseffektivt. Totalt sett handlar det om att tillvarata resurser på bästa sätt på såväl samhällslig, organisatorisk som individuell nivå.

Syftet med en organisationsförändring och utveckling av personliga ombud i Fyrbodal sattes av socialcheferna inför förra uppdraget som bestod i att utreda olika organisationsformer för PO-verksamheten. Syftet som lyftes fram då och fortfarande varit arbetsgruppens utgångspunkt i utredningsarbetet är att;

- Säkerställa den fristående ställning som personliga ombud ska ha gentemot socialförvaltningarna,

- Skapa samverkan mellan personliga ombud som kan främja kompetensutveckling, kollegialt stöd, säkerhet och trygghet för PO samt ökad tillgång till PO, kvalitet och kontinuitet för klienterna
- Verka för en tydligare roll för personliga ombud i Fyrbodal, gentemot såväl klienter som andra aktörer runt klienten
- Minska sårbarheten för verksamheten

Bilaga 1.

4. Kompletterande uppdrag PO i Fyrbodals

4.1. Inledning

Den 27 januari 2017 presenterades rapport ”Personligt ombud i Fyrbodals organiserat via Vårdkommun – utredning på uppdrag av socialcheferna i Fyrbodals 14 kommuner” för socialchefsnätverket. Socialchefsnätverket var mycket positiva till förslaget i stort, men framhöll att kostnaderna skulle bli svåra att motivera. Arbetsgruppen fick därför ett kompletterande uppdrag att minska ambitionsnivån och se över samtliga utgifter.

Arbetsgruppen sammanställde ett nytt förslag vilket presenterades för socialchefsnätverket 10 mars 2017. Detta nya förslag biläggs i den ursprungliga rapporten.

Det nya förslaget innebär förändringar inom tre aspekter;

- **Lägre antal PO.** Detta förslag baseras på 7 PO totalt inklusive chef med egna klienter jämfört med förra förslaget som baseras på 10 PO totalt inklusive chef med egna klienter
- **Förändrad geografisk indelning och nya klusterindelningar**
- **Budgetförändringar**

4.2. Klusterindelningar, nya förslag

En förändring av antal PO totalt sett i Fyrbodals genererar förändringar i klusterindelningen. Arbetsgruppen har tagit fram tre nya förslag till geografisk indelning. Varje förslag bygger på att Fyrbodals 14 kommuner delas in i tre geografiska kluster. Siffran inom parentes avser antal PO i klustret. Skillnaderna i de tre olika förslagen är;

- Vilka kommuner som bildar kluster
- Vilken kommun som får funktionen ”placeringskommun” dvs. den kommun vilken respektive PO utgår från (se vidare i grundrapporten)
- Hur många PO/invånare (18 år och äldre) klustret totalt sett består av
- Fördelning av PO/invånarantal i respektive kluster
- Geografiska avstånd mellan placeringskommunerna
- Geografiska avstånd för PO att röra sig i för att nå klienterna
- Antal PO i respektive kluster (anges inom parentes då antal PO/invånare presenteras)

Kommentarer i relation till varje förslag och arbetsgruppens rekommendation ges i slutet av avsnittet.

4.2.1. Förslag nummer 1

Kluster 1

<u>Uddevalla</u>	42 968
Tanum	10 272
Munkedal	8 221
Lysekil	11 956
Sotenäs	7 671
Orust	12 403
Totalt	93 491
Antal invånare/PO (3)	31 164

Kluster 2

<u>Vänersborg</u>	30 291
Färgelanda	5 228
Mellerud	7 523
Trollhättan	44 912
Totalt	87 954
Antal invånare/PO (3)	29 318

Kluster 3

<u>Dals Ed</u>	3 883
Åmål	10 147
Bengtsfors	8 011
Strömstad	10 306
Totalt	32 347
Antal invånare/PO (1)	32 347

4.2.2. Förslag nummer 2

Kluster 1

<u>Vänersborg</u>	30 291
Mellerud	7 523
Dals Ed	3 883
Åmål	10 147
Bengtsfors	8 011
Totalt	59 855
Antal invånare/PO (2)	29 928

Kluster 2

<u>Uddevalla</u>	42 968
Trollhättan	44 912
Orust	12 403
Färgelanda	5 228
Totalt	105 511
Antal invånare/PO (3)	35 170

Kluster 3

<u>Munkedal</u>	8 221
Lysekil	11 956
Sotenäs	7 671
Tanum	10 272
Strömstad	10 306
Totalt	48 426
Antal invånare/PO (2)	24 213

4.2.3. Förslag nummer 3

Kluster 1

<u>Uddevalla</u>	42 968
Trollhättan	44 912
Orust	12 403
Vänersborg	30 291
Totalt	130 574
Antal invånare/PO (4)	32 644

Kluster 2

<u>Munkedal</u>	8221
Strömstad	10 306
Tanum	10 272
Lysekil	11 956
Sotenäs	7 671
Färgelanda	5 228
Dals Ed	3 883
Totalt	57 537
Antal invånare/PO (2)	28 769

Kluster 3

<u>Mellerud</u>	7 523
Åmål	10 147
Bengtsfors	8 011
Totalt	25 681
Antal invånare/PO (1)	25 681

4.2.4. Sammanfattande ord om de tre förslagen kring klusterindelning

Förslag nummer 1 har en jämn fördelning av PO/invånarantal i var och ett av klustren. Ett PO arbetar ensam i sitt kluster.

Förslag nummer 2 har placeringsorter som ligger relativt nära varandra vilket är en vinst då syftet är att PO ska stötta upp varandra i Fyrbodal som helhet vid behov. Inget PO är ensam i sitt kluster. Kluster två har något fler invånare/PO, men har dock mindre geografisk yta med två större tätorter, vilket kan leda till kortare restider och därmed lägre reskostnader.

Förslag nummer 3 har ett mindre och betydligt mer invånartätt kluster och två kluster med större geografisk yta och lägre invånarantal. Ett PO arbetar ensam i sitt kluster

Ett observandum är att i den kommun som blir värdkommun kommer chefen att placeras vilket ger ett PO ej på heltid i det klustret. Faktisk klusterindelning måste diskuteras utifrån vilken kommun som blir värdkommun, men också utifrån vilken faktor av tjänst chefskapet ska ha.

Arbetsgruppens rekommendation är att anta förslag nummer 2.

4.3. Sammanfattning – bemanning PO

Det nya förslaget med 7 PO i Fyrbodal ska ses i ljuset av hur det ser ut idag och jämfört med förra förslaget på 10 PO i Fyrbodal. När bemanning ska diskuteras är det flera aspekter som ska tas i beaktande (vilket vi diskuterat i tidigare rapporter). För att ha någonting att utgå från använder vi oss av en beräkning av antal invånare per PO. Riktmärket som angavs under projektiden då PO infördes i Sverige var baserat på totalt antal invånare, vi har dock valt att göra beräkningarna på invånare 18 år och äldre då det är de som kan få insatsen personligt ombud.

Idag finns 6 personliga ombud i Fyrbodal; i Vänersborg, Trollhättan, Bengtsfors, Dals Ed, Mellerud, Åmål, Färgelanda, Uddevalla. Dessa kommuner har totalt 152 903 personer 18 år och äldre vilket ger **1 PO/25 483**.

Eftersom de kommuner som har PO idag inte samverkar med varandra (förutom delar av Dalsland) bör fördelningen av antal PO/antal invånare 18 år och äldre, ses utifrån respektive PO-bemanning i respektive kommun. Fördelningen ser då ut enligt nedan;

- Uddevalla 2 PO på 42 968 = **1 PO/21 484**
- Vänersborg **1 PO/30 291**
- Trollhättan **1 PO/44912**
- Färgelanda **1 PO/5228**
- Mellerud, Åmål, Bengtsfors, Dals Ed **1 PO/29 564**

Det första förslaget på 10 PO på 14 kommuner med totalt 213 792 invånare 18 år och äldre = **1 PO/ 21 379**

Det reviderade förslaget med 7 PO på 14 kommuner med totalt 213 792 invånare 18 år och äldre = **1 PO/30 541**

För att beräkna bemanning av PO angavs ett riktmärke under projektiden 1995-1998 som då var **1 PO/25-30 tusen invånare**. Detta var då baserat på det totala antal invånare och inte enbart de som skulle kunna få insatsen PO. Om vi med den nya föreslagna bemanningen med 7 PO räknar på samma sätt har vi i Fyrbodals totalt 266 337 invånare vilket ger **1 PO/38 048**

Sett med dessa ögon innebär en bemanning på 7 PO totalt i Fyrbodals en lägre bemanning än vad Socialstyrelsen angav som riktmärke under projektiden av personliga ombud.

4.4. Budget – reviderat förslag baserat på 7 PO

Personal	3463783
Lokaler	250 000
IT	105 000
Kontorsmaterial	7000
Arbetsmiljö inventarier	35 000
Bilar	225 000
Telefon	56 000
Kurs och konferens	30 000
Personalvård	15 000
Handledning	30 000
Trycksaker, annonsering etc	15 000
Administration	30 000
Summa kostnad	4261783

Intäkter

Statsbidrag 2 116 800 (49,7 %)

Kommunbidrag 2 144 983 (50,3 %)

Summa intäkter 4 261 783

4.4.1. Kommentarer till budgetförslaget

- Lön 6x28 000 + 1x36 000 (avstämning är gjord med Vision och med PO i Värmland). Denna post påverkas givetvis beroende på vilken kompetens som kommer att krävas av såväl PO som chef. Summan som anges är inklusive personalomkostnadspålägg
- IT 15. 000 kronor leasing/dator
- 3 kluster medför behov av 3 lokaler. Kostnaderna kommer att slå olika beroende på om man väljer att hyra fristående lägenheter i placeringskommunerna eller om man hyr in sig på kontor i socialtjänstens egna lokaler. Dessa kostnader skiljer säkerligen sig åt i var och en av våra kommuner. Som exempel ges kontor i stadshuset i Trollhättan där en ”2-modulare” kostar 12. 546 kr. Sedan tillkommer en kostnad för del i övriga utrymmen, så total kostnad närmare 15. 000 kr/år. Vid resonemang om vilken typ av lokal som ska väljas bör utöver kostnaden hänsyn tas till den fristående ställningen för PO där placering i kommunhus kan vara problematiskt
- Arbetsmiljö inventarier, mycket i denna post är uppstartskostnader, investeringsbudget
- Budget baserad på tre leasingbilar a´ 75 000 kronor. Bilkostnad kan eventuellt sänkas om man kan åka mycket kollektivt eller cykla. Kan man kanske också låna kommunens egna bilar? Interndebitering kan då göras enbart vid de tillfällen bilen behövs. Vänersborg och Trollhättan gör så idag. Som parentes kan nämnas att PO i Trollhättan idag har enbart två klienter till vilka bil behövs.
- Kurser, konferens, logi etc. är baserat på 4. 300 kr/anställd och år
- Personalvård rehab, friskvård, glasögon m.m. är svårt att beräkna
- Trycksaker, porto broschyrer, annonser, visitkort är mer en uppstartskostnad och i och med rekrytering av personal.
- Administration; löner, fakturor, budgetuppföljningar etc. Detta är den summa värdkommunen ska ha för att hantera dessa frågor.

- Lägre statsbidrag p.g.a. färre ombud

4.4.2. Fördelning kostnad per kommun

Fördelningen av kostnad per kommun åskådliggörs i nedanstående tabell och är baserat på invånarantal 18 år och äldre. Tabellen visar skillnader i kostnad mellan det första förslaget på 10 PO och det nya förslaget på 7 PO i Fyrbodal. Dessa siffror förutsätter att statsbidrag ges med den omfattning som står idag i budgetförslaget. Under 2018 kommer en förändring av statsbidraget att ske, detta kan innebära såväl ökade som minskade anslag.

Invånare antal 18 år och äldre Fyrbodal	Kommunkostnad för 10 PO	Kommunkostnad för 7 PO	Diff	
Bengtsfors	8 011	123 344 kr	80 375 kr	42 969 kr
Dals-Ed	3 883	59 786 kr	38 958 kr	20 828 kr
Färgelanda	5 228	80 495 kr	52 453 kr	28 042 kr
Lysekil	11 956	184 084 kr	119 955 kr	64 129 kr
Mellerud	7 523	115 830 kr	75 479 kr	40 352 kr
Munkedal	8 221	126 577 kr	82 482 kr	44 096 kr
Orust	12 403	190 967 kr	124 440 kr	66 527 kr
Sotenäs	7 671	118 109 kr	76 963 kr	41 146 kr
Strömstad	10 306	158 680 kr	103 400 kr	55 279 kr
Tanum	10 272	158 156 kr	103 059 kr	55 097 kr
Trollhättan	44 912	691 502 kr	450 604 kr	240 898 kr
Uddevalla	42 968	661 570 kr	431 100 kr	230 471 kr
Vänersborg	30 291	466 385 kr	303 911 kr	162 474 kr
Åmål	10 147	156 231 kr	101 805 kr	54 426 kr
	213 792	3 291 715 kr	2 144 983 kr	1 146 732 kr

4.5. Tankar på vägen

I båda huvudrapporterna som arbetsgruppen skrivit, på uppdrag av socialcheferna, har underlag för beslut om en eventuell gemensam organisering av personliga ombud formulerats och argumenterats. Utifrån detta kompletterade uppdrag vill vi ytterligare betona ett par aspekter att ta hänsyn till i ert fortsatta resonemang och beslutsfattande kring PO i Fyrbodal.

- Jämlik vård och stöd? **Jämlikhet** vad gäller PO? I landet, i Västra Götaland, i Fyrbodal...
- Få väl fungerande **ledningsgrupper** och bättre uppmärksamma (och åtgärda) **systembrister**
- Idag 6 ombud vilket innebär en (1) nyrekrytering med nya förslaget
- Länsstyrelsen mycket positiva till vårt förslag
- Statsbidrag förändring 2018
 - Ansöka mars 2018
 - Totala budget från departementet fördelas till de som sökt

KS § 205

Dnr: 2017/102

Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda kommun

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda kommun.

Ärendebeskrivning

Mark- och bostadsstrategin är en del av sektor Samhällsutvecklings strategiska arbete och ingår i det antagna flödesschemat.

Syftet med Mark- och bostadsstrategin är att skapa verktyg för att förutse förändringar och framtida behov i samhället så kommunen i god tid kan vidta förberedelser för att möta dem.

I strategin anges vilka förutsättningar och behov som finns i Färgelanda kommun just nu samt en strategi för den framtida planeringen.

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutveckling, plan och byggkontorets tjänsteskrivelse 2017-08-16.
Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 179

Plan och byggchefen informerar. Samhällsutvecklingschefen deltar.

Skickas till kommunfullmäktige

Beslutet skickas till:
Plan-och byggkontoret

Sektor Samhällsutveckling
Plan- och byggkontoret
Beatrice Hjarn
0528-56 71 66
Beatrice.hjarn@fargelanda.se

Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda kommun.

Ärendebeskrivning

Mark- och bostadsstrategin är en del av sektor Samhällsutvecklings strategiska arbete och ingår i det antagna flödesschemat.

Syftet med Mark- och bostadsstrategin är att skapa verktyg för att förutse förändringar och framtida behov i samhället så kommunen i god tid kan vidta förberedelser för att möta dem. I strategin anges vilka förutsättningar och behov som finns i Färgelanda kommun just nu samt en strategi för den framtida planeringen.

Bilagor

Förslag till Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda kommun.
Bilaga 1 och 2 till Mark- och bostadsstrategi
Samrådsredogörelse daterad 2017-09-04

Per Wahlén
T.f. Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Samhällsutvecklingschef

Beslutet skickas till:
Plan-och byggkontoret

**Färgelanda
kommun**

Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda Kommun

Antaget av Kommunfullmäktige 2016-xx-xx

Innehållsförteckning:

Inledning	s3
Syfte	s3
Samverkan mellan strategiska styrdokument	s3
Uppföljning	s4
Mark- och bostadspolitiska inriktningsmål	s5
Kommunens markinnehav	s6
Aktiv markpolitik	s7
Varför ska kommunen äga skog?	s8
Försäljning av mark	s9
Planberedskap	s9
Bostäder	s10
Nulägesbeskrivning	s10
Strategi	s12
SABO-kombohus	s15
Omsorg	s16
Nulägesbeskrivning	s16
Strategi	s17
Skola	s19
Nulägesbeskrivning	s19
Strategi	s21
Näringsliv	s25
Nulägesbeskrivning	s25
Strategi	s25

Inledning

Färgelanda kommuns Mark- och bostadsstrategi grundar sig i kommunens översiktplan, ÖP14, och anger en strategi för kommunens framtida utveckling i enlighet med ambitionerna i ÖP14. Strategin ska genom långsiktigt arbete med god framförhållning och anpassning till gällande översiktplan och övriga upprättade styrdokument underlätta kommunens möjlighet att vara observant på förändringar i samhället. Genom en aktiv markpolitik och hög planberedskap skapas förutsättningar för att möta förändringar och behov samt kunna tillgodose behov av mark för bostäder, företagsetableringar och övrig samhällsservice.

Mark- och bostadsstrategin ska även fungera som ett hjälpmedel för berörda tjänstemän som arbetar med samhällsfrågor, då strategin anger utgångspunkter och handläggningsprocesser att förhålla sig till vid frågor rörande mark och markanvändning.

Det finns flera kommunala verktyg & åtgärder som kommunen kan använda sig av i samband med bostadsplanering, vilka är;

- En aktiv markpolitik genom markförvärv och försäljning.
- God planberedskap i form av översiktsplaner, tematiska översiktsplaner och detaljplaner.
- Samarbete mellan sektorer, enheter, Valbohem AB och privata fastighetsägare.
- Bevaka bostadsmarknaden och befolkningsutvecklingen i kommunen.
- Marknadsföring av kommunen som familj- och boendeort samt turistort.
- Genom det kommunala bostadsbolaget kan kommunen se till att bostäder byggs till rimliga priser, oavsett inkomstgrupp eller samhällsklass.

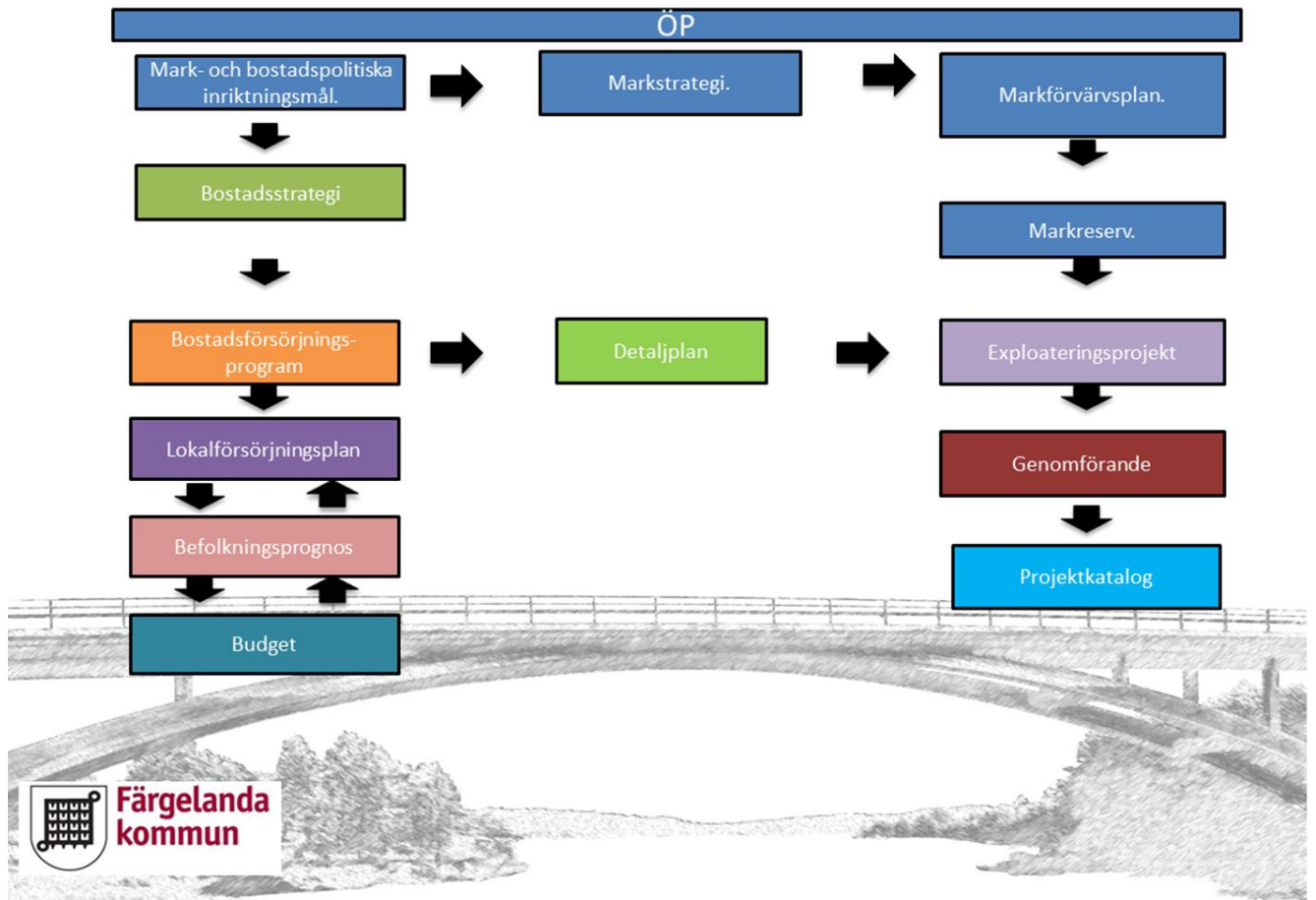
Syfte

Syftet med Mark- och bostadsstrategin är att skapa verktyg för att förutse förändringar och framtida behov i samhället så kommunen i god tid kan vidta förberedelser för att möta dem.

Samverkan mellan strategiska styrdokument

Färgelanda kommuns Mark- och bostadsstrategi upprättas med utgångspunkt i en övergripande helhetssyn avseende övriga strategiska styrdokument så som Översiktplan, Bostadsförsörjningsprogram, Lokalförsörjningsplan, Riktlinjer för mark- och exploateringsavtal och Riktlinjer för utarrendering av mark.

Flödesschema

Uppföljning

Mark- och bostadsstrategin ska följas upp och vid behov revideras en gång varje mandatperiod.

Mark- och bostadspolitiska inriktningsmål

Kommunstyrelsen har antagit Mark- och bostadspolitiska inriktningsmål för Färgelanda kommun, KS § 275, 2015-11-25. Inriktningsmålen bygger på de mål som finns angivna i kommunens översiktsplan, ÖP14. Inriktningsmålen anger utgångspunkten för mark- och bostadsstrategin.

Färgelanda kommuns Mark- och bostadspolitiska inriktningsmål är att;

- driva ett strategiskt arbete där framtidens behov av tillgänglig mark, bostäder och lokaler kan säkerställas med god framförhållning,
- verka för en god markreserv i attraktiva lägen med goda kommunikationer,
- skapa förutsättningar för att ett mer diversifierat näringsliv kan utvecklas,
- boendeutveckling i hela kommunen och skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden,
- all planering sker med fokus på en hållbar utveckling inom hela kommunen.

Kommunens markinnehav

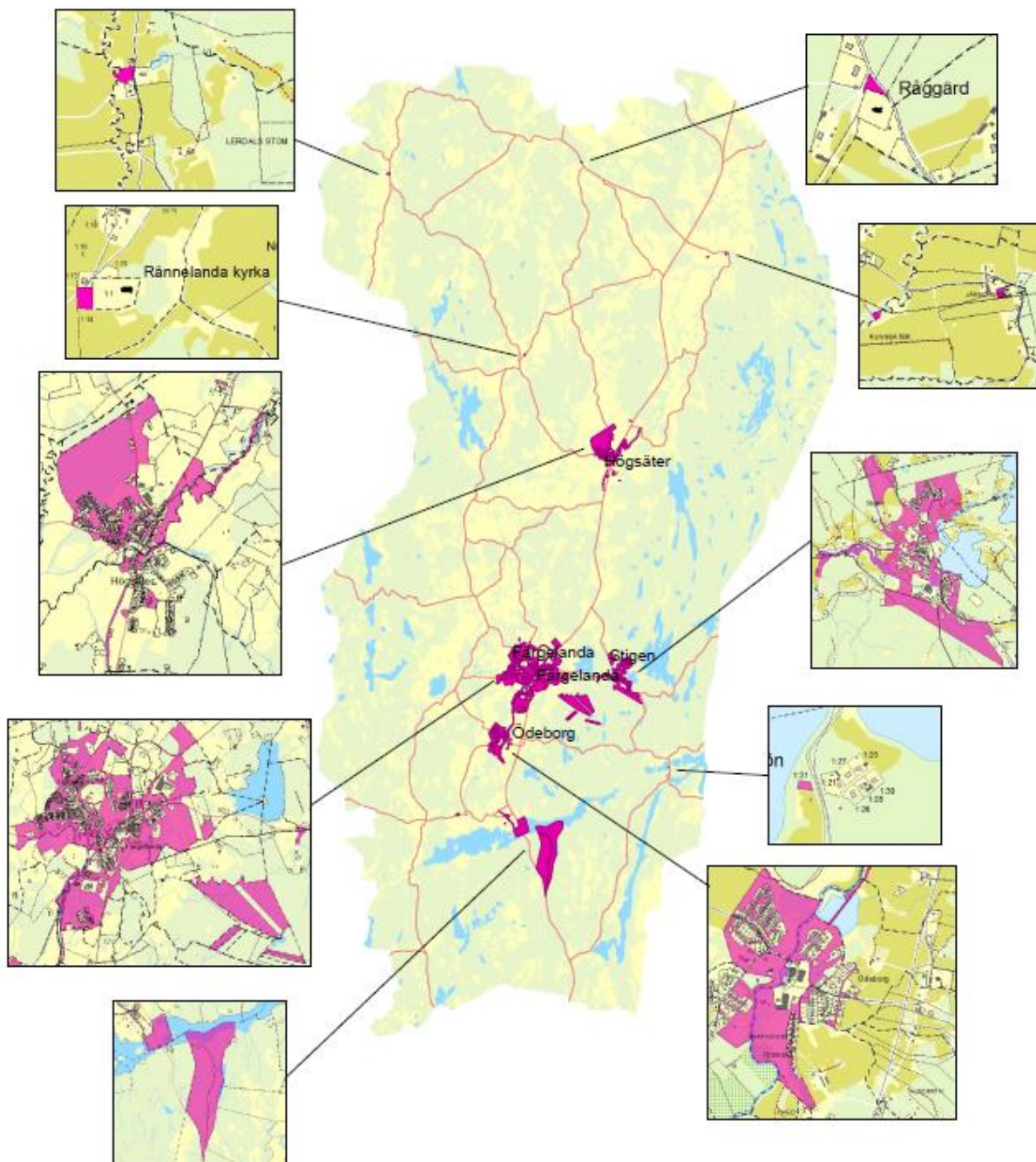
Färgelanda kommun äger idag sammanhängande tätortsnära mark i Färgelanda, Högsäter, Stigen och Ödeborg. Kommunen äger även en del skogsmark och några områden med jordbruksmark.

Färgelanda
kommun

Kommunägd mark

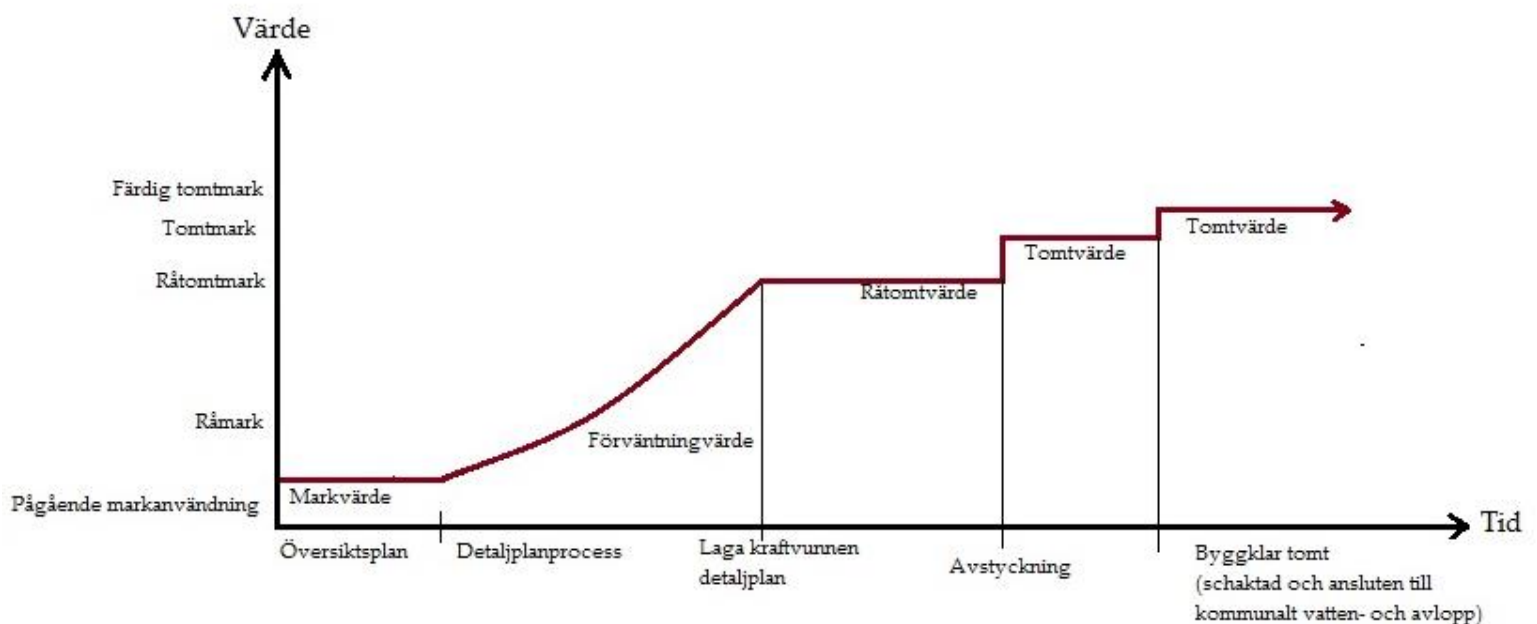

Aktiv markpolitik

Tillgången på kommunal mark är på många sätt en grundläggande förutsättning för samhällsutvecklingen. Ett skäl till att kommunen ska äga mark är för att tillgodose framtida behov av planlagd mark för företag, mark för bostäder samt mark för särskilda boendeformer och samhällsservice. Ett annat skäl till att kommunen ska äga mark är att kunna erbjuda allmän rekreation i skog och natur. Kommunägd mark kan även fungera som utbytesmark vid framtida exploateringsbehov inom mark som ägs av annan än kommunen.

En aktiv markpolitik innebär att kommunen, i tillräcklig omfattning, förvärvar strategisk mark som kan komma att planläggas i framtiden. Syftet med att bedriva en aktiv markpolitik är att i förväg förvärva mark medan värdet är förhållandevis lågt till skillnad från detaljplanlagd mark. Figuren nedan illustrerar hur markvärdet ökar i takt med att en detaljplan tas fram. Redan vid initieringen av planarbetet uppstår det ett förväntningsvärde på marken. Det kan därför vara strategiskt att köpa marken långt innan den avses planläggas.

Värdeförändring

Varför ska kommunen äga skog

Färgelanda kommun äger omkring 370 hektar skog, både tätortnära och längre från tätorterna. Skogen utgör ett värde för kommunen i form av rekreationsmöjlighet och friluftsvärde, värden för framtida utveckling, ekonomiska värden och ekologiska värden. .

Rekreation och friluftsvärde

Skogen är en stor och fri resurs för kommunens invånare och många vistas i skogen för att få naturupplevelser, motionera, plocka svamp och bär, träffa människor eller bara finna lugn och ro. Det finns dessutom forskning som visar på naturen och skogens värde ur ett folkhälsoperspektiv. Vistelse i skog och natur kan ge positiva effekter i form av bland annat sänkt blodtryck, sänkt stressnivå och förhöjd koncentrationsförmåga. Störst är påverkan och förbättringen i hälsa och välbefinnande för de med nedsatt allmän funktion. Enligt Boverket har 300 meter visat sig vara ett riktvärde för hur långt man är beredd att gå till ett grönområde för att man ska använda det ofta. Naturområden som ägs av kommunen är tillgängliga för allmänheten och vid framtida planering kan utveckling av dessa områden vägas in för att ytterligare främja rekreationen och friluftslivet, exempelvis i form av grillplatser. Kommunen kan dock inte påverka tillgängligheten i de skogar där kommunen inte är fastighetsägare.

Ekologiska värden

Skogen är även en viktig plats för djur och växter. Skogen ska därför skötas så att förutsättningarna för de arter och naturtyper som finns bevaras och utvecklas och en hög naturvårdshänsyn ska gälla i kommunens skogar.

Ekonomiska värden

Det kommunala skogsägandet medför även ekonomiska värden i form av tillgångar och avkastning. Kommunens skog ska skötas på ett ekonomiskt hållbart sätt och bestånd för produktion ska skötas så att god virkeskvalitet erhålls och i förlängningen ge en god avkastning.

Värden för framtida utveckling

Skog som ägs av kommunen kan även tillgodose framtida exploateringsbehov samt användas som bytesmark i samband med kommunens framtida utveckling. Vid planering av nya områden är det viktigt att tillgången på tätortsnära skog tas till vara. Områden för tätortsnära grönområden bör i planeringen reserveras och utvecklas till goda kvaliteter för kommande och befintliga bostäder.

Försäljning av mark

Färgelanda kommun har för avsikt att i första hand endast sälja kommunal mark som omfattas av detaljplan. Detta är en förutsättning för att kommunen ska bibehålla sin markreserv för framtida utveckling. Tätortsnära mark kan utgöra strategiska områden för framtida utveckling av bostäder eller verksamheter och mark utanför tätorterna kan utgöra strategiska områden för utbytesmark. Kommunen kan även ta initiativ till att sälja mark som inte omfattas av detaljplan. Marken annonseras då ut på kommunens hemsida.

En byggherre som vill genomföra ett projekt som bidrar till kommunens utveckling kan lämna in en intresseanmälan om markanvisning hos kommunen även om marken inte omfattas av en detaljplan. En förutsättning är då att den önskade markanvändningen på den specifika platsen har stöd i kommunens översiktsplan, ÖP14, som anger kommunens ambitioner om hur mark och vattenområden i kommunen ska användas och utvecklas. Ett sådant markförvärv ska alltid föregås av ett markanvisningsavtal samt att en detaljplan tas fram för området.

Planberedskap

Vid ny bebyggelse krävs det ofta att en ny detaljplan tas fram eller att en befintlig detaljplan ändras. Allt eftersom kommunen utvecklats enligt befintlig planberedskap bör nya planer tas fram för att kommunen fortsatt ska ha en reserv med färdiga detaljplaner.

Att ta fram eller ändra en detaljplan är en demokratisk process där allmänhet och myndigheter ska ges möjlighet till insyn och påverkan. En detaljplan ska tas fram med hänsyn till lagstiftning, hållbar utveckling, demokrati, statliga intressen samt människors hälsa och säkerhet. För att försäkra att dessa villkor uppfylls behöver även ett antal utredningar utföras i samband med detaljplanprocessen. Att ta fram en detaljplan är därmed en långdragen process och det är viktigt att påbörja arbetet med en ny detaljplan i god tid innan behovet att bygga enligt planen uppstår.

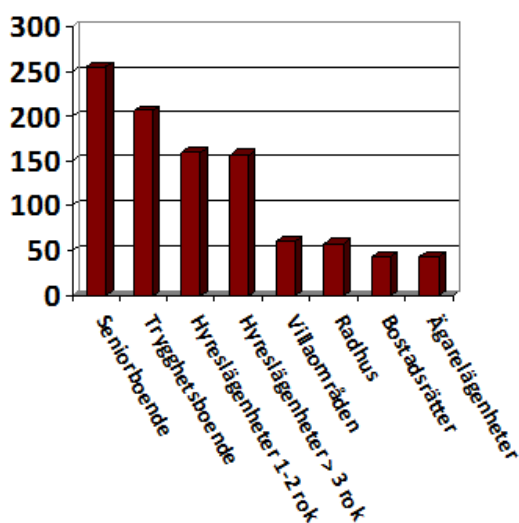
Att ha en god planberedskap är därmed en förutsättning för att snabbt kunna sätta spaden i marken när behovet väl uppstår.

Bostäder

Nulägesbeskrivning

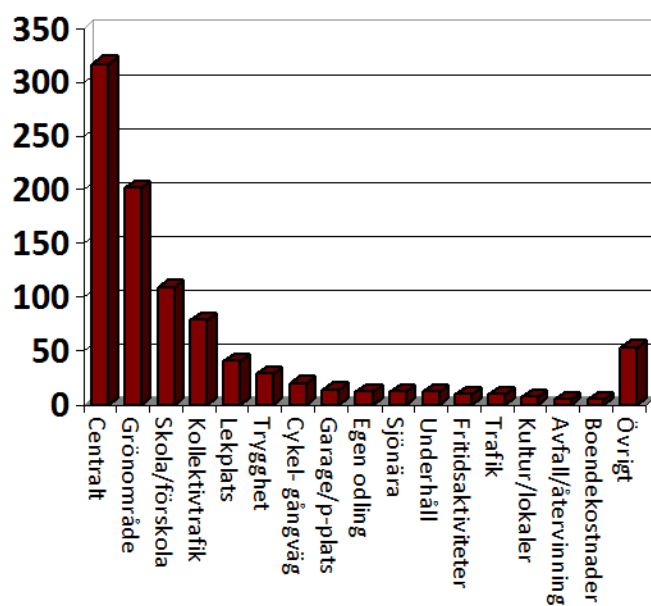
Bostadsmarknaden i Färgelanda kommun har undersökts genom att enkäter har skickats ut till alla hushåll i kommunen, där omkring 390 svar inkommit. Resultatet från enkäten redogörs i diagrammen nedan. I arbetet med Mark- och bostadsstrategin har även privata hyresvärdar och det allmännyttiga bostadsbolaget kontaktats angående hur de upplever bostadsmarknaden i kommunen. Vidare har utbudet på Hemnet bevakats under perioden mars-juni 2016. Samtliga undersökningar visar på att det finns en brist på bostäder i Färgelanda kommun. Även företag har påtalat att de har svårt att rekrytera personal med anledning av att eventuell personal inte finner någonstans att bo i kommunen.

Vilken bostadstyp finns det behov av i kommunen?

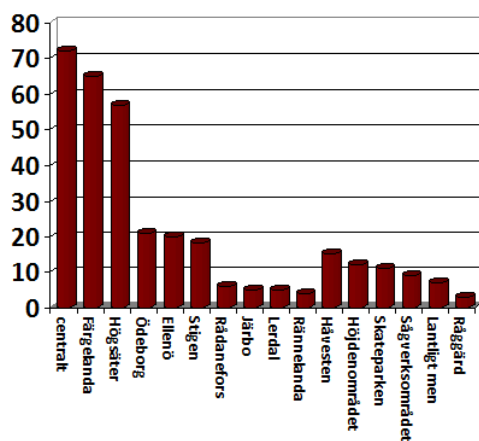

Vad gör ett bostadsområde attraktivt?

Bra/närhet till....

I vilka områden vill kommunens hushåll att det skapas fler bostäder?

Lägenheter

Undersökningarna visar på att det finns ett behov av fler lägenheter inom alla kommunens tätorter. Enligt den enkät som skickades ut till kommunens hushåll har fler än 150 hushåll svarat att det behövs fler lägenheter i kommunen, såväl mindre lägenheter som större.

Även vid intervjuer av hyresvärdar som är verksamma i kommunen framgår att det är brist på lägenheter i kommun. Hyresvärdarna anger att de ofta får samtal från personer som söker lägenhet utan att det finns några lediga lägenheter att erbjuda. Efterfrågan är störst på större lägenheter som i många fall inte ens hinner ut på marknaden innan det finns en ny hyresgäst. Det kommunala bostadsbolaget Valbohem AB har en lång bostadskö till sina lägenheter.

Det finns ett stort behov av fler lägenheter i kommunens alla orter för såväl ungdomar, familjer och seniorer. Ett blandat utbud av upplåtelseformer är en bra kombination, då både hyreslägenheter och bostadsrätter efterfrågas.

Servicenära boende

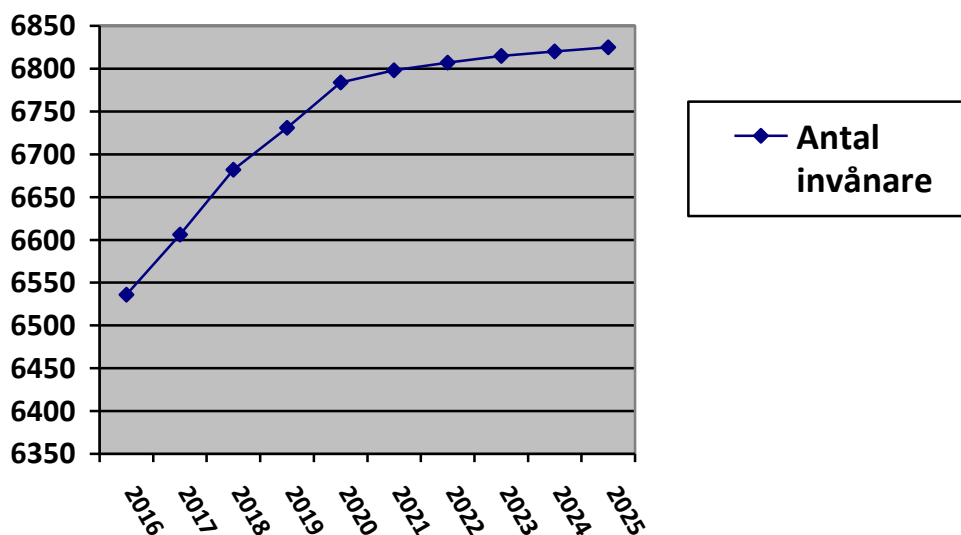
Undersökningarna visar att det finns ett stort behov av servicenära boende i Färgelanda kommun. Med servicenära boende avses i detta dokument en vanlig lägenhet i servicenära läge. Enligt den enkät som skickades ut till kommunens hushåll benämndes servicenära boende som seniorboende och mer än 200 hushåll svarade att boendeformen behövs i kommunen. Enligt enkäten är behovet störst i Färgelanda och Högsäter. Färgelanda och Högsäter är dessutom de tätorter där det finns mest utbud av såväl offentlig som kommersiell service.

Villatomter

Under perioden 17 mars – 2 juli 2016 såldes 12 villor i Färgelanda kommun. Under samma period var totalt 13 villor till salu. Med anledning av att de utannonserade villorna på Hemnets hemsida som medel hade 1 900 besökare efter sju dygn kan det antas att efterfrågan på villor är mycket stor. Även resultatet från bostadsenkäten visar på ett behov av fler villor i kommunen, där 60 hushåll angett att det behövs fler villor.

Strategi

Västra Götalandsregionens befolkningsprognos till år 2025 visar på en positiv befolkningsutveckling i Färgelanda kommun.

Västra Götalandsregionen har baserat befolkningsprognosen på de antaganden om fruktsamhets-, dödlighetsutveckling samt migrationsantaganden som SCB gör i sin riksprgnos. VGR gör sedan antagande om inrikes flyttnetto baserade på historiska data.

Färgelanda har tidigare haft ett negativt födelsenetto (dvs lite fler som dör än vad som föds) och negativt flyttnetto (fler flyttar från Färgelanda än vad som flyttar in). Det som har ändrats är att antalet nyanlända ökade mycket kraftigt under 2015. Dessa människor började komma in i folkbokföringen först under 2016 och därför ökar inflyttningen till i stort sett alla kommuner. Det kommer även att ha effekt under 2017 eftersom migrationsverket inte har klarat av att hantera alla asylansökningar under 2017 utan det är fortfarande ca 1-1,5 års väntan på besked.

I SCB:s riksprgnos ligger migrationsantagandena högt även de kommande åren och därför är det ett fortsatt tillskott av inflyttande under åren framöver. I år har det inte kommit lika många asylsökande som prognostiserat, vilket snabbt kan öka igen, varför prognosen kan vara osäker.

För att möjliggöra en positiv boendeutveckling i kommunen behöver det skapas fler bostäder. Sammanställningen av de enkäter som skickades ut till kommunens hushåll visar på att det behövs fler bostäder redan idag. Behovet stärks ytterligare med beaktande på den befolkningsökning som prognosen anger.

Det finns en stor efterfrågan på servicenära boende i såväl Färgelanda tätort som i Högsäters tätort. I Färgelanda tätort har en detaljplan för flerfamiljshus tagits fram i ett område som bedöms som servicenära. Detaljplanen vann laga kraft sommaren 2017. I Högsäter finns ett område som är planlagd för radhusbebyggelse med möjlighet till egen trädgård för varje lägenhet. Området är beläget i Solbergsområdet, omkring 500 meter från mataffär och busshållplats.

Det finns även ett stort behov av fler bostäder för ungdomar och familjer. Samtidigt som det finns ett behov av fler villor i kommunen, finns det en god planberedskap för villabebyggelse. Bedömningen är dessutom att ett flertal villor frigörs i samband med byggnation av servicenära boenden i kommunen. På kort sikt bedöms antalet planlagda villatomter som tillräckligt då det utöver de tomter som idag är avstyckade och förberedda med gator, vatten och avlopp finns ytterligare planlagda områden för villabebyggelse på kommunägd mark. En exploaterings- och prioriteringsstrategi bör utformas för dessa områden. I denna strategi bör även nödvändiga investeringsmedel redovisas. Kommunen får ofta in förfrågningar om förberedda tomter från intresserade tomtköpare. På lång sikt behöver det därför planläggas för fler villatomter i kommunen. Detta för att bibehålla en god planberedskap och för att fortsatt kunna erbjuda bostäder i attraktiva lägen i kommunen. Ett attraktivt och strategiskt beläget område för blandad bebyggelse av radhus och villor skulle kunna vara något av kommunens utpekade LIS-områden med närhet till befintlig kollektivtrafikled, se bilaga 2 "Framtida planberedskap".

Det finns en mycket hög efterfrågan på hyreslägenheter i kommunen. Behovet bedöms kunna tillgodoses inom befintlig planberedskap, men det krävs någon som bygger. I Bilaga 1 redogörs för ett antal områden i kommunen med byggrätt för nyproduktion av flerfamiljshus. För att dessa områden ska bebyggas krävs det att kommunen arbetar för att skapa kännedom hos byggherrar avseende att såväl behovet som förutsättningarna för fler lägenheter finns i kommunen.

Ett för kommunen viktigt hjälpmedel i bostadsförsörjningen är det kommunala bostadsbolaget, Valbohem AB. Det allmännyttiga bostadsbolagets mest grundläggande uppgift är att bygga bostäder till rimliga priser för alla, oavsett inkomstgrupp eller samhällsklass. Det är genom ägardirektiven till bostadsbolaget som kommunen kan styra bostadsbyggandet och upprustningsbehov. I praktiken utformas direktiven ofta i en dialog mellan företrädare från kommunen och för bostadsbolaget.

Som framgår ovan är det viktigt att alltid ha en god planberedskap i kommunen för att möjliggöra en snabb ärendeprocess när nya behov uppstår. Färgelanda kommun har idag en god planberedskap (se bilaga 1 "Befintlig planberedskap"). För att även i framtiden kunna erbjuda en god planberedskap är det viktigt att redan nu utse områden som på längre sikt kan vara strategiska att planlägga. Översiktplanen, ÖP 14, pekar ut ett antal områden för

framtida utveckling, se Bilaga 2. Dessa områden har utvärderats efter resultatet av kommunens boendeenkät och de kriterier som framkommit som viktiga för ett attraktivt boende. Mot denna bakgrund har två områden valts ut som strategiska för framtida planläggning på längre sikt. Det ena av dessa områden är beläget vid Timmervägen i Färgelanda där möjligheter kan skapas för tre/fyra flerfamiljshus, centralt beläget med närhet till parkområde och resecentrum. Det andra området är beläget vid Vrine i Ödeborg där förutsättningar för ytterligare villor kan skapas i ett lugnt och tryggt område med närhet till förskola och natur.

Kombohus

Det råder bostadsbrist i 240 av landets 290 kommuner. Det är kostsamt att uppföra nya hyreshus och samtidigt håller bostadsbristen tillbaka kommunernas möjligheter till tillväxt. Det är svårt att pressa priserna när man bygger i små volymer, men när det är många kommuner som bygger i liten skala blir det en stor skala tillsammans. Detta har möjliggjort flera ramupphandlingar för nybyggnation av kombohus; hyreshus till lägre kostnader men med bibehållen kvalitet.

Ett exempel på detta är bransch- och intresseorganisationen SABO (Sveriges allmännyttiga bostadsföretag) som genomförde en ramavtalsupphandling som resulterade i Kombohus Bas. Ramavtalet för Kombohus Bas har idag ersatts med en avsiktsförklaring vilket gör att produktionen av Kombohus bas kan fortsätta. Kombohusen har även kompletterats med två nya ramavtal. Det ena gällande typhus med 5–8 våningar, Kombohus Plus samt ett ramavtal för Kombohus Mini, med fokus på många små och yteffektiva lägenheter. SABO har även tagit fram ett upphandlingsstöd för medlemsföretagen avseende lokal typhusupphandling, Kombohus Flex. Målen med Kombohus Flex är bland annat att främja lokal konkurrens, få utländska aktörer att lämna anbud, pressa priserna genom standardiserad upphandling samt att halvera kostnaden för entreprenörer att lämna anbud.

Även SKL har genomfört en nationell ramupphandling för hyreshus i syfte att kunna erbjuda bostäder med hög kvalitet, till lägre kostnader och kortare byggtider. Ramavtal har tecknats med Hjaltevadshus, BoKlok, NCC och Villa VIDA. Kommunerna ska kunna avropa från SKLs ramavtal från och med 2017.

FAKTA SABOS KOMBOHUS

Kombohus Bas

- 2–4 våningar och 2–3 rum och kök.
- Pris 12 000 kr/m² boarea (BOA) ovan mark exklusive grundläggningskostnader och moms.
- Avtal med tre entreprenörer.
- Prognos på 3 000 lägenheter.

Ramavtalet gick ut årsskiftet 2014/15 och har ersatts av en avsiktsförklaring mellan SABO och entreprenören JSB för att säkerställa att typhusproduktionen av hus med 2–4 våningar kommer att fortsätta.

Kombohus Plus

- 5–8 våningar och 1–4 rum och kök.
- Pris 13 000 kr/m² BOA ovan mark exklusive grundläggningskostnader och moms.
- Avtal med tre entreprenörer.
- Prognos på 5 000 lägenheter.

Kombohus Mini

- 2–6 våningar och 1–2 rum och kök (35m² respektive 45m²)
- Pris 14 000 kr/m² BOA ovan mark exklusive grundläggningskostnader och moms.
- Prognos 3 000 lägenheter.

Bild på ett Kombohus Bas, källa sabo.se/pressbilder

Omsorg

Behovet av särskilda bostäder förändras i takt med att befolkningsmängden förändras och i takt med att befolkningen blir äldre. En förutsättning för att kommunen ska ha en möjlighet att möta framtida behov är att skapa verktyg för att i god tid förutse de framtida behoven. Ambitionen med markstrategin är att förutse utökade behov minst tre år innan behoven uppstår. Då hinner kommunen ta fram en detaljplan, avsätta medel samt uppföra nya bostäder eller särskilda bostäder, som då kan stå färdiga när behovet uppstår.

Bedömningar av framtida utökade behov ska grunda sig på befintligt bestånd och befolkningsprognoser. Nedan redogörs nuläget för bostäder inom omsorgens ansvarsområden i Färgelanda kommun.

Nulägesbeskrivning

Särskilda boenden för äldre

I Färgelanda kommun finns tre särskilda boenden för äldre; Håvestensgården med 33 lägenheter, Lillågården med 28 lägenheter och Solgården med 19 platser. Av de totalt 80 platserna i särskilt boende är 43 inriktade på demensboende och 7 platser används för korttidsboende. På Håvesten finns dessutom en avdelning som förnärvarande står tom med 9 lägenheter.

Bostäder för personer som omfattas av LSS och personer inom socialpsykiatri

I Färgelanda kommun finns en gruppboende för personer som omfattas av LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). För personer som omfattas av LSS men som inte bedöms vara i behov av att bo på gruppboende finns dessutom ett antal servicelägenheter ordnade. Dessutom finns servicelägenheter för beslut om serviceboende inom socialpsykiatri.

Det finns dock ett akut behov i kommunen av ytterligare serviceboenden med inriktning mot LSS och socialpsykiatri. Behovet är 3-4 lägenheter för LSS och samma antal för socialpsykiatri. Servicelägenheterna inriktar sig mot personer som vill flytta till eget boende och som inte har behov av att bo på gruppboende men ändå kan behöva ett visst stöd. I sådant lägenhetshus krävs därför även utrymmen för personal. Lägenheter för LSS och psykiatri kan inrymmas i samma byggnad men bör ha separata trappuppgångar.

Strategi

Bostäder inom socialpsykiatri och LSS

Nybyggnation av lägenheter inom LSS och Socialpsykiatri bedöms som det bästa alternativet för att tillgodose det behov som finns idag. Eftersom det råder generellt stor brist på lägenheter i kommunen bedöms det inte skäligt att avsätta befintliga hyreslägenheter för ändamålet. Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO) har tagit fram ett antal kombo-hus som håller en bra standard och inte kostar så mycket att uppföra. Flera kommuner i Sverige har uppfört dessa kombohus med seniorboende som vanligt ändamål. Mer information om kombuhusen finns på sidan 14.

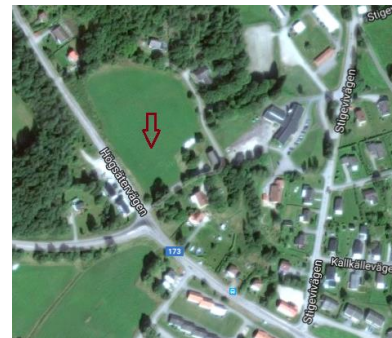
I Färgelanda kommun finns dessutom flera områden med färdiga detaljplaner avseende bebyggelse av flerfamiljshus, vilket innebär att byggnation kan påbörjas inom snar framtid utan att behöva invänta långa planprocesser. Av de i kommunen planlagda områdena för flerfamiljshus finns det tre områden som består av öppen yta och därmed inte har så mycket skog som behöver avverkas. Dessa områden är belägna vid Torsberg i Ödeborg, Solberg i Högsäter och Skolbacken i Stigen, se Bilaga 1.

Torsberg

Solberg

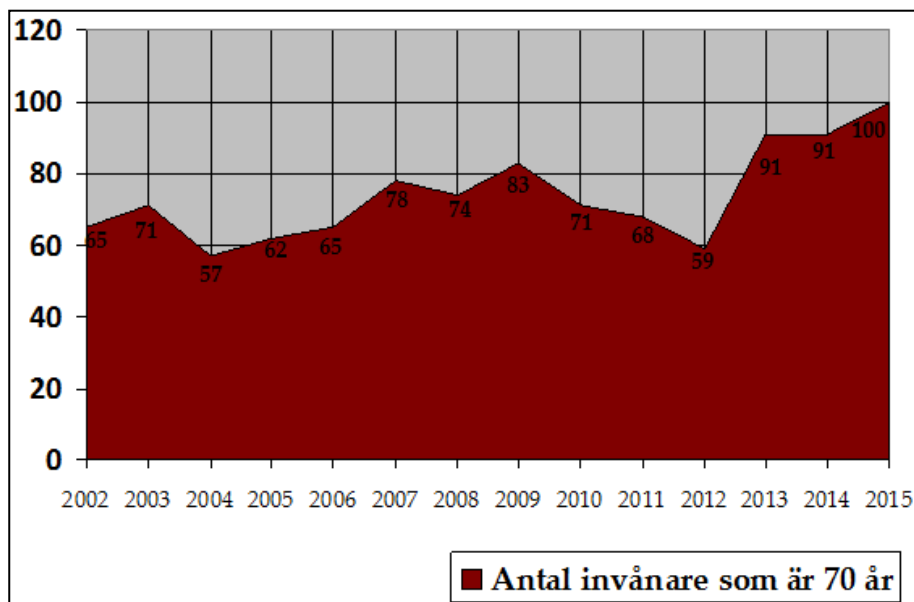

Skolbacken

Särskilt boende för äldre

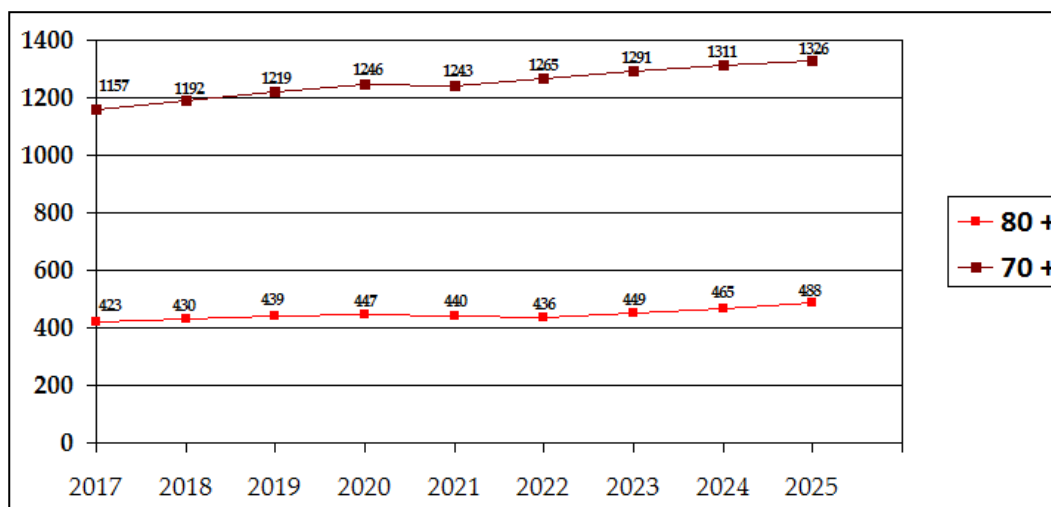
På kort sikt bedöms behovet av särskilt boende för äldre vara tillfredsställt. Dessutom finns nio lägenheter som vid behov kan göras om till särskilda boenden.

För att bedöma det långsiktiga behovet av särskilda boenden för äldre har statistik över antalet 70 åringar i Färgelanda kommun undersöks. Urvalet antal invånare som är 70 år har valts eftersom undersökningen inriktar sig mot det långsiktiga behovet, omkring 10 år framåt. Statistiken visar att antalet 70 åringar under perioden 2002-2012 har varit mellan 57 till 83 personer. Antalet har sedan under 2013-2014 ökat till omkring 90 personer och 2015 var antalet 70 åringar 100 stycken. Den största andelen boende på särskilda boenden bedöms vara över 80 år, men det finns även många boende i 70-årsåldern.

Källa statistik: SCB

Enligt Västra Götalandsregionens befolkningsprognoser bedöms antalet invånare som är 70 år eller äldre att öka med 169 personer under perioden 2017-2025. Även antalet invånare som är 80 år eller äldre kommer att öka med 65 personer under samma period.

Källa
prognos:
VGR

Sammantaget visar prognosen att antalet äldre invånare ökar. I ett kort perspektiv bedöms kommunen kunna tillgodose behovet av särskilt boende för äldre, dessutom finns 9 platser på Håvestensgården att tillgå vid behov.

Om behovet av särskilt boende för äldre skulle öka i ett längre perspektiv kan ett alternativ till att bygga nytt vara att omvandla trygghetslägenheterna på Solgården och Lillgården till särskilt boende för äldre.

Skola

I samband med planering av nya bostadsområden kan det uppstå utökad behov av skollokaler. Behovet av skollokaler förändras även i takt med att befolkningsmängden förändras. Kommunen har enligt skollagen en skyldighet att erbjuda barn en plats i förskolan och skolan inom rimlig tid. Det är därför viktigt att kunna förutse utökad behov av lokaler i god tid innan behovet uppstår. Ambitionen med markstrategin är att förutse utökade behov minst tre år innan behoven uppstår. Då hinner kommunen ta fram en detaljplan, avsätta medel samt uppföra en ny skola/förskola, som då kan stå färdig lagom till behovet uppstår.

Bedömningar av framtida utökade behov ska grunda sig på befintligt bestånd och befolkningsprognoser. Nedan redogörs för nuläget avseende skola och förskola i Färgelanda kommun.

Nulägesbeskrivning

Förskola

I Färgelanda kommun finns det 6 förskolor med sammanlagt 13 avdelningar. Utöver dessa avdelningar finns det ytterligare en provisorisk avdelning i Högsäter samt en pedagogisk omsorg. Under hösten 2016 hade totalt 219 barn en plats på den kommunala förskolan med ytterligare 17 barn i kö. Utöver de kommunala förskolorna finns dessutom två friskolor samt två fristående pedagogisk omsorg.

Fördelningen inom den kommunala förskolan ser i dagsläget ut enligt nedan:

Förskola	Antal avdelningar	Antal barn som har plats	Antal barn i kö	Antal barn som ej sökt förskoleplats
Järbo	1	12	0	4
Stigen	1	19	2	11
Högsäter	2 avd + 1 provisorisk + 1 pedagogisk omsorg	38	3	16
Ödeborg	2	36	4	15
Håvesten Höjden	3 4	114	8	33
Totalt	13 + 2	219	17	79

Det finns idag ett akut behov av ytterligare lokaler för förskola i kommunen. Förutom att det i dag står 17 barn i kö till en förskoleplats så finns ett behov av att minska antalet barn per avdelning. Kommunen har idag 18 barn per avdelning som delningstal men det finns en önskan om att sänka delningstalet till i genomsnitt 15 barn per avdelning.

Under hösten 2016 öppnades en provisorisk förskola i Högsäters församlingshem, vilket var nödvändigt för att kommunen skulle kunna erbjuda alla barn i kö en förskoleplats inom skälig tid. Projektering pågår för att bygga ut Månvägens förskola i Högsäter med 2 nya avdelningar.

Under sommaren 2017 har även moduler placerats i Ödeborg och Stigen för att ytterligare kunna möta behovet av antalet förskoleplatser. Modulen i Ödeborg ingår i verksamheten sedan augusti 2017 och i Stigen beräknas verksamheten i modulen starta under november 2017. Det akut utökade behovet av förskoleplatser som varit under 2016 kan bero på att kommunens befolkning under de tre senaste åren har ökat med omkring 100 elever jämfört med tidigare år.

Grundskola

I Färgelanda kommun finns tre skolor för elever i årskurs F-6 samt ytterligare en skola för elever i årskurs 7-9. Ambitionen i Färgelanda kommun är att delningstalet för högstadielklasser ska vara 27 elever.

Fördelningen inom grundskolan ser ungefär ut enligt nedan (årsskiftet 2016/2017).

Skola	Antal klasser	Ca antal elever	Fritidsavdelningar
Bruksskolan	ca 7	120	1
Högsätersskola	ca 7	100	1
Valboskolan F-6	10	200	2
Valboskolan 7-9	9	200	-

Valboskolan har under 2016 utökats med tre provisoriska klassrum i form av moduler. Inför augusti 2017 flyttades även förskoleklassen från Valboskolan till Höjdensskolan. Det tidigare akuta behovet av fler lokaler på Valboskolan har efter ovan beskrivna åtgärder förbättrats men det finns fortfarande behov av ytterligare lokaler till Valboskolan. Planer finns på att renovera Höjdensskolan så hela F-3 kan förflyttas från Valboskolan till Höjden vilket bedöms lösa det befintliga lokalbehovet.

Strategi

Kommunen har som mål att befolkningen ska öka med 10 invånare per år, vilket kan leda till att behovet av fler skollokaler ytterligare ökar. Dessutom framarbetas för närvarande provisoriska lösningar fram för att tillgodose det akuta behovet av lokaler för skola och förskola. På lång sikt behöver mer permanenta lokaler framarbetas. I detta dokument redogörs för markförutsättningarna avseende utökning av de kommunala skolorna. Hur behovet av fler skollokaler slutligen ska lösas är något som behöver utredas vidare och framgå i kommunens lokalförsörjningsprogram.

Statistik antal barn och ungdomar 2015 och 2016 samt prognos för 2020 och 2025:

	Barn 0-6 år	Barn 7-12 år	Barn 13-15 år	Totalt
Statistik 2015	471	411	225	1 107
Statistik 2016	484	444	225	1 153
Prognos 2020	556	470	242	1 268
Prognos 2025	579	505	249	1 333
Ökning från år 2015-2025	108	94	24	226

Källa statistik: SCB

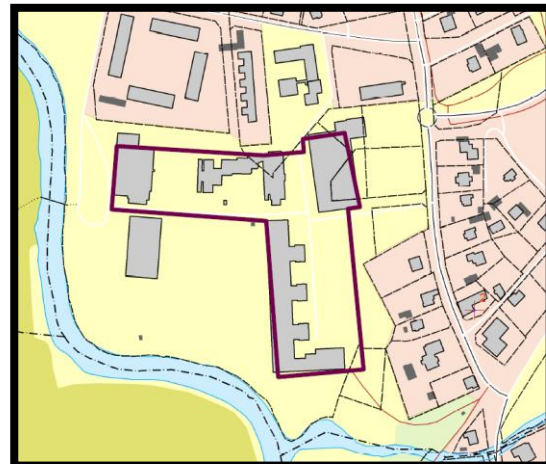
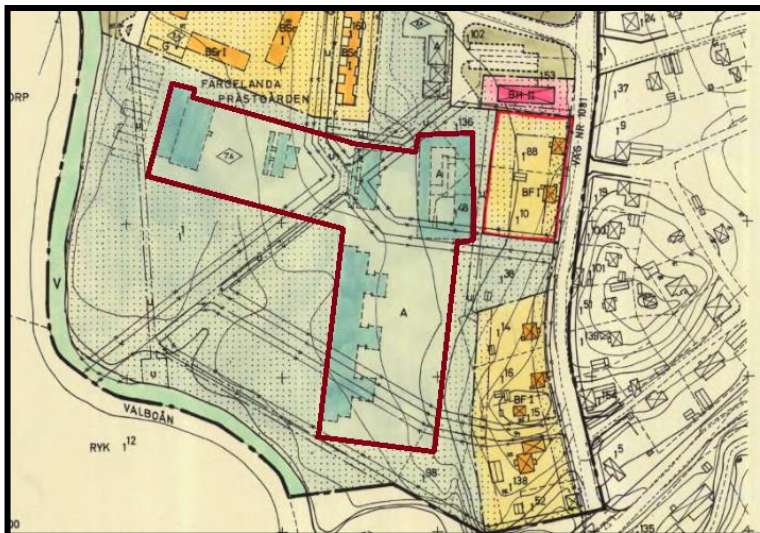
Källa prognoser: VGR statistikdatabas

Enligt statistiska centralbyrån, SCB, fanns år 2015 totalt 1 107 barn i åldrarna 0-15 år i Färgelanda kommun. Under 2016 fanns totalt 1 153 barn mellan 0-15 år vilket är en ökning med 46 barn.

Enligt Västra Götalandsregionens statistikdatabas anger prognosen år 2020 för antal barn i åldrarna 0-15 år vara totalt 1 268 stycken, vilket skulle innebära en genomsnittlig ökning med omkring 32 barn per år mellan 2015 och 2020. Till 2025 anger prognosen totalt 1 333 barn i ålderskategorin vilket innebär en ökning med totalt 226 barn från 2015 till 2025 och en genomsnittlig ökning med 22 barn per år.

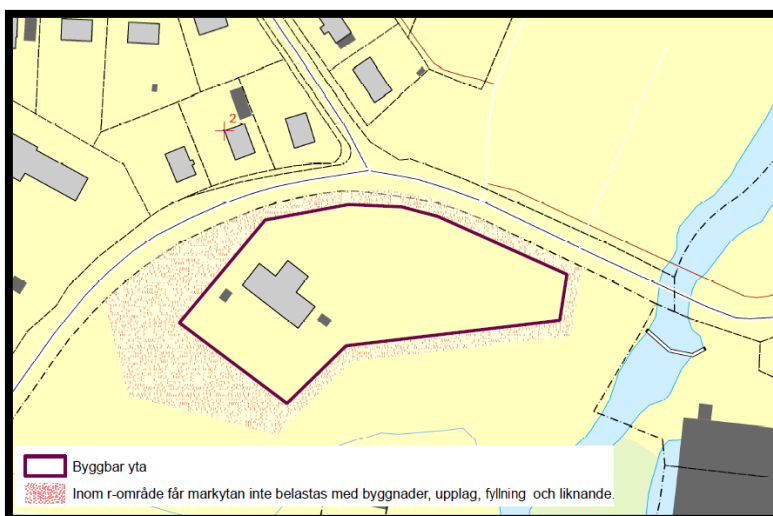
Valboskolan har i dag ett behov av ytterligare fem klassrum samt ett större utrymme för personalens kontor. Behovet bedöms kunna tillgodoses genom att årskurs F-3 flyttas till Höjdensskolan.

Vid Valboskolan finns även förutsättningar för en utbyggnad enligt gällande detaljplan. Byggbar yta enligt befintlig detaljplan är markerat med rött i kartan nedan.

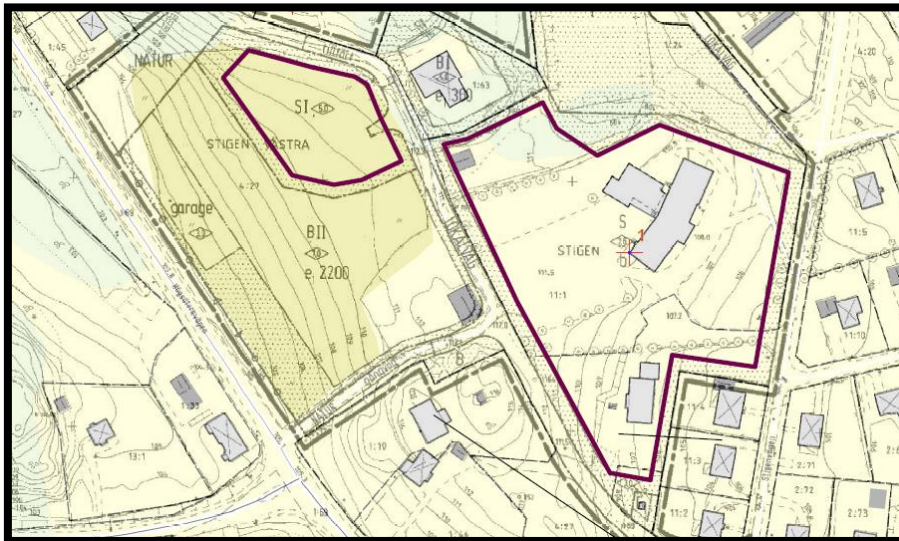
Byggbar yta enligt gällande detaljplan för Valboskolan.

Förskolan i Ödeborg och Stigen har ett sammanlagt behov av ytterligare 2 avdelningar, vilket idag tillgodoses genom provisoriska moduler. Vid Ödeborgs förskola finns det enligt gällande detaljplan förutsättningar att bygga ut skolbyggnaden. I kartan nedan är byggbar yta markerad med lila. Ytan kan dock avgränsas ytterligare med hänsyn till riktlinjer för minsta utomhuslektyta. För marken gäller även särskilda restriktioner med hänsyn till markbeskaffenheten.

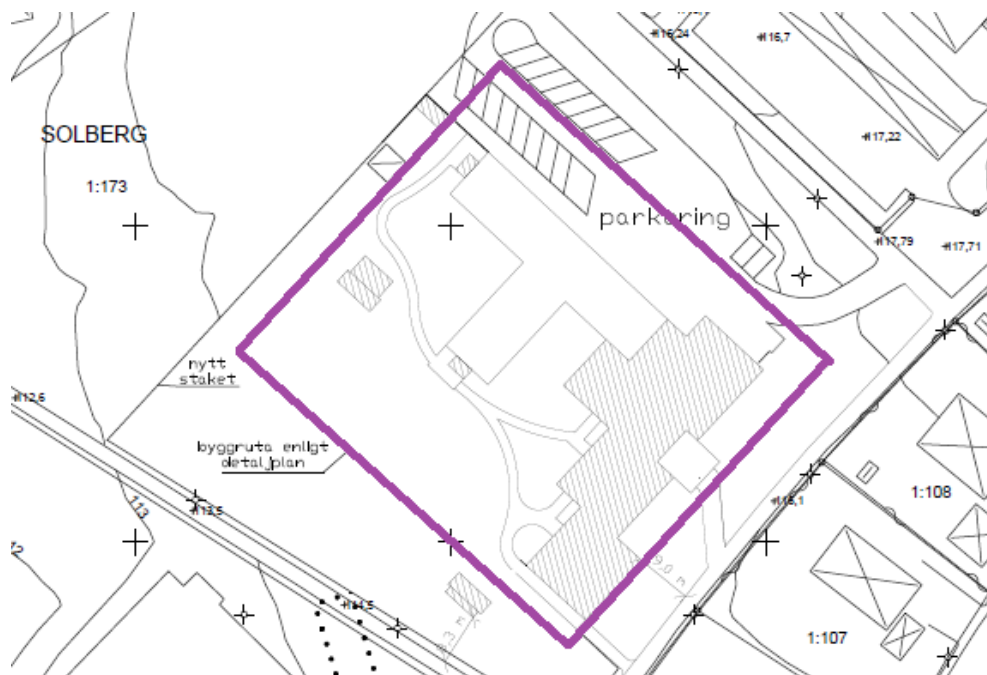
Byggbar yta enligt gällande detaljplan för Ödeborgs förskola.

I Stigen finns det en detaljplan som medger byggnation av en ny förskola i anslutning till skolbacken. Samma detaljplan medger även en utökning av den befintliga friskolan. Markterrängen inom befintligt skolområde i Stigen kan dock vara ogynnsam för en utbyggnad på vissa ställen. Byggbara ytor enligt gällande detaljplan är markerade med lila i kartan nedan.

Byggbar yta enligt gällande detaljplan för Ödeborgs förskola.

I Högsäter pågår en utbyggnation av befintlig förskola med två nya avdelningar. Avdelningarna ryms inom befintlig byggrätt i gällande detaljplan. Efter att byggnationen är färdigställd kan ytterligare utbyggnation begränsas med hänsyn till riktlinjer för minsta utomhusyta per barn.

Byggbar yta enligt gällande detaljplan för förskolan i Högsäter, Månvägens förskola.

För att i framtiden kunna möta förändrade behov på ett effektivt sätt bör kommunen arbeta för att finna lösningar i form av flexibla lokaler. Stora förändringar i elevantal medför att behovet av skollokaler växlar över tid. Kommunen bör därför i det framtida lokalförsörjningsarbetet överväga att arbeta med flexibla lösningar för skollokaler och finna lösningar på lokaler som på ett smidigt sätt kan anpassas till ändrade behov. Det bör vara möjligt att på ett enkelt sätt ändra en lokal så att den kan användas som förskola för att sedan användas som grundskola. Kommunen bör även finna lösningar för att använda och anpassa de befintliga skolorna på ett flexibelt sätt.

Verksamheter och Näringsliv

Nulägesbeskrivning

I Färgelanda kommun finns en god planberedskap för detaljplanerad mark för verksamheter, mer information om var dessa områden är belägna finns i Bilaga 1. Företagare som vill utveckla sina verksamheter efterfrågar mark som är så förberedd som möjligt för etablering. Kommunen arbetar därför med att till viss del förbereda för framtida etableringar inom det planlagda området för småindustri inom Dyrtorp.

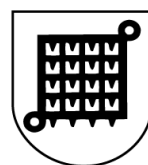
Det finns en viss efterfrågan på lediga lokaler i kommunen för såväl tillverkning som handel och kontor. Samtidigt som det finns en efterfrågan finns det dessutom lokaler som står tomma såväl centralt som utanför tätorternas kärnor. Arbetet pågår därför just nu med att skapa en digital kommunikationsplats där lediga lokaler kan annonseras och/eller eftersökas.

I Färgelanda kommun finns behov av övernattningsmöjligheter i form av hotell, motell eller vandrarhem. Övernattningsmöjligheter efterfrågas av många företagare som idag hänvisar gästarbetare, konferensgäster och konsulter till boendemöjligheter i grannkommunerna.

Strategi

En förutsättning för företag som vill utvecklas och växa inom kommunen är tillgång till förberedd mark som i förlängningen möjliggör en snabb ärendehantering. Processen från idé till genomförande ska vara väl förberedd för att bli så kort som möjlig då behov uppstår. Det är därför viktigt att kommunen även i fortsättningen arbetar för att ha en tillräcklig beredskap på mark, förberedd med infrastruktur, för verksamheter.

Det kan vara strategiskt att redan nu utse ett möjligt framtida område som på längre sikt avses planläggas för verksamheter. Då det finns en efterfrågan på industrimark i Högsäter bedöms ett område längs väg 172, vid den södra infarten till Högsäter vara en strategisk plats för nästa verksamhetsområde, se Bilaga 2. När verksamhetsområdet inom Dyrtorp är till hälften etablerat av företag bedöms det lämpligt att påbörja planläggning av nästa område som kommunen vill utveckla som verksamhetsområde.

**Färgelanda
kommun**

**Färgelanda
kommun**

BILAGA 1

Mark- och bostadstrategi

Befintlig planberedskap

I Färgelanda kommun finns en god planberedskap för bostäder och verksamheter vilket är en styrka för kommunen. I denna bilaga redogörs de olika områdena kortfattat.

Bostäder:

Färgelanda samhälle

I Färgelanda tätort finns en planberedskap för omkring 100 nya lägenheter samt ett 70-tal tomter för villabebyggelse, där 23 av dessa villatomter är förberedda för byggnation. Villatomterna finns i Håvesten, Prästgårdsgärdet, Kylsäter, Kostorp och Fornkullen. Planberedskap för flerfamiljhus finns vid Håvesten, Gränsetorpet och Färgelanda Centrum.

Håvesten

**Detaljplan: 15-STY-4406,
laga kraft 1989-09-28**

I Håvestensområdet finns det en god planberedskap för villabebyggelse, där några av tomterna är avstyckade och förberedda med vatten- och avlopp och gator.

Detaljplanen ger möjlighet att bygga enfamiljhus i ett plan och med en största byggnadsyta om 200 kvm. Inom några av tomterna medges även souterrängplan.

Bygglara villatomter

Område som är planlagt för ytterligare villatomter

I Håvesten finns även en planberedskap för byggnation av flerfamiljshus i två våningar och med en största byggnadsyta om 1 900 kvm.

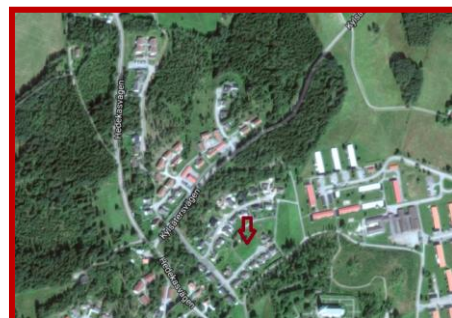
*Planlagt område för
flerfamiljshus*

Prästgårdsgärdet

**Detaljplan: 15-STY-3522,
laga kraft 1978-06-21**

Prästgårdsgärdet är planlagt för friliggande enbostadshus med en maximal byggnadshöjd på 4,2 meter och en maximal yta på 200 kvm. Dessa tomter är avstyckade och kommunalt vatten- och avlopp är framdraget till tomtgräns.

Kylsäter

Detaljplan: 15-STY-3607,
laga kraft 1980-02-21

Dessa tomter är planlagda för friliggande enbostadshus med en maximal byggnadshöjd på 4,2 meter och en maximal yta på 200 kvm. Tomterna är avstyckade och kommunalt vatten- och avlopp är framdraget till tomtgräns.

Kostorp

Detaljplan: 15-STY-3429,
laga kraft 1977-06-30

På denna tomt får en friliggande villa uppföras med en maximal byggnadsyta om 200 kvm och en byggnadshöjd på maximalt 4,2 meter. Dessa tomter är avstyckade och kommunalt vatten- och avlopp är framdraget till tomtgräns.

Fornkullen

**Detaljplan: 15-STY-3914,
laga kraft 1986-04-09**

Vid fornkullen finns planlagda tomter med möjlighet att uppföra friliggande enbostadshus med en maximal byggnadsyta om 200 kvm och en byggnadshöjd på maximalt 4,2 meter. Dessa tomter är avstyckade och kommunalt vatten- och avlopp är framdraget till tomtgräns.

Färgelanda Centrum

**Detaljplan: 1439-P29,
laga kraft 1999-11-23**

Intill resecentrum i Färgelanda centrum finns det möjlighet att bygga ett tvåvåningshus med centrum i bottenplan och bostäder i övre plan.

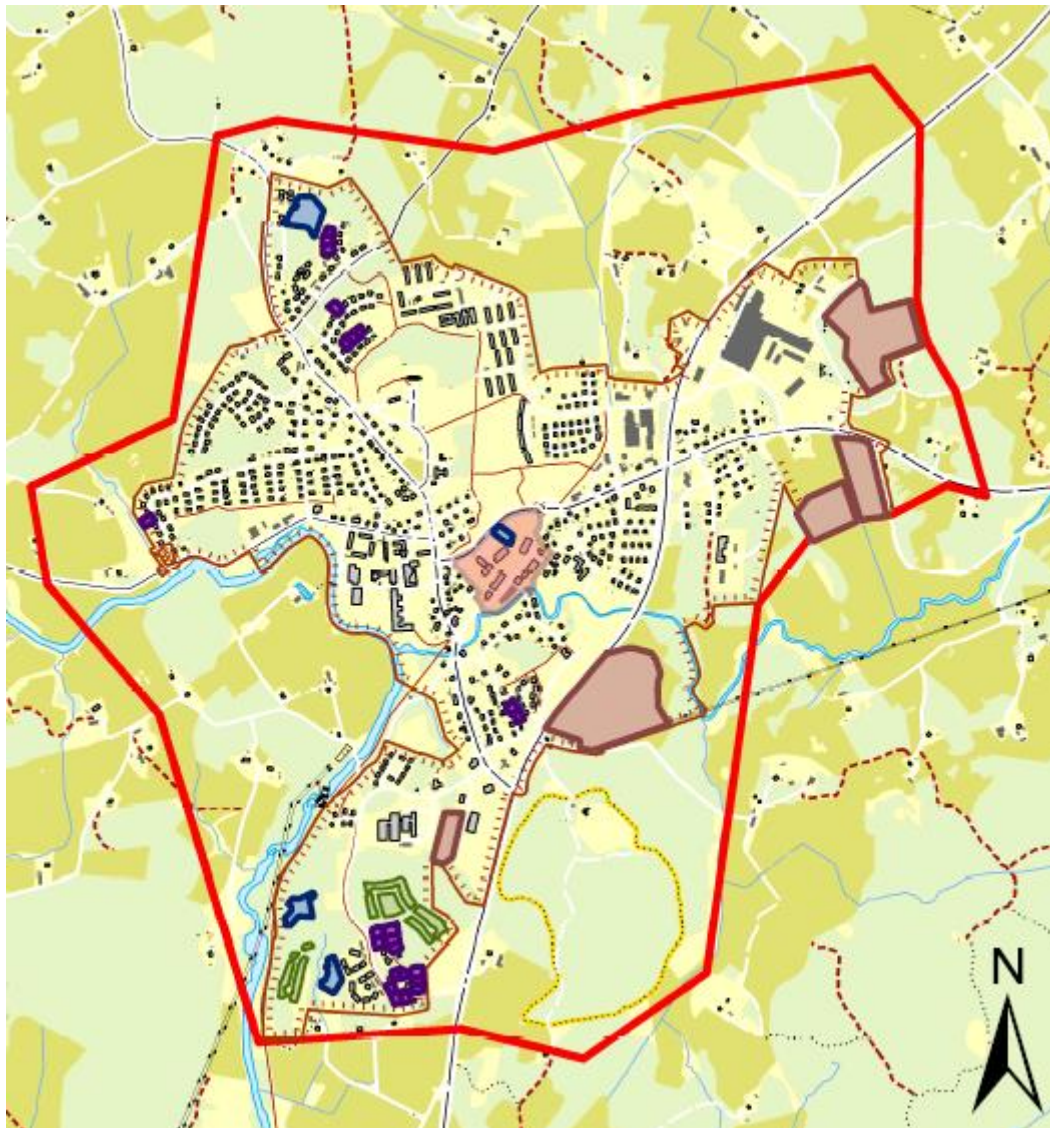
Gränsetorpet

Detaljplan: 15-STY-3607,
laga kraft 1980-08-27

Vid Gränsetorpet finns det
möjlighet att bygga flerfamiljhus
på 2 500 kvm med två våningar.

Samlingskarta över lediga tomter i Färgelanda tätort

	Gräns för samhälle		Mark planlagd för flerfamiljhus
	Byggklara villatomter		Mark planlagd för industri
	Övriga villatomter		

Högsäter samhälle

Inom de detaljplanlagda områdena på Solberg finns ett tjugotal tomter för enfamiljshus, och vid Högakas mark för ytterligare lika många. Inom Solbergsområdet finns dessutom möjlighet att uppföra flerfamiljshus i form av radhus.

Solberg

**Detaljplan: 15-STY-3573,
laga kraft 1980-02-26**

Vid Solbergsområdet finns möjligheter att komplettera den befintliga villabebyggelsen med ytterligare villor vid två områden.

I gällande detaljplan medges byggnation av enfamiljshus i ett plan och med en största byggnadsyta om 200 kvm. Inom några av tomterna medges även souterrängplan.

Villabebyggelse

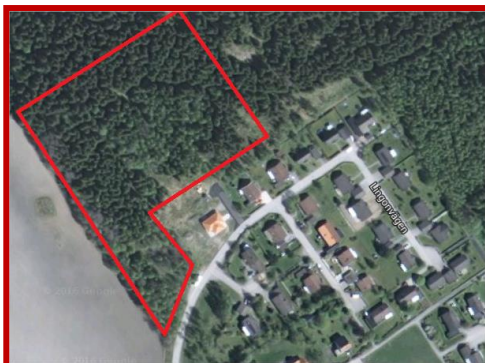
Radhusbebyggelse

Villabebyggelse

Befintlig detaljplan vid Solbergsområdet medger dessutom en utökning av befintligt radhusbestånd.

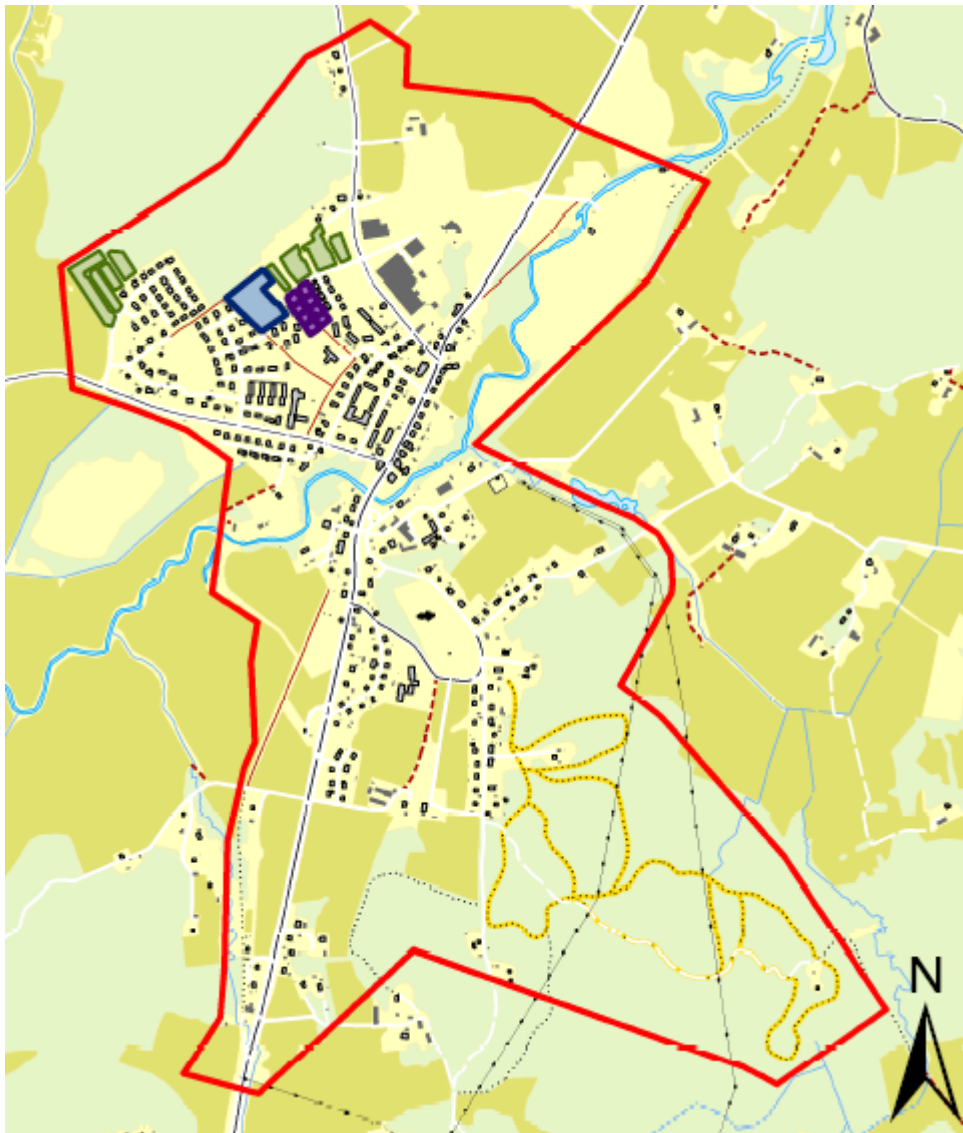
**Detaljplan: 15-STY-3357,
laga kraft 1977-03-11**

Villabebyggelse, ej avstyckade tomter

Samlingskarta över lediga tomter i Högsätters tätort

	Gräns för samhälle		Mark planlagd för flerfamiljhus
	Byggklara villatomter		Mark planlagd för industri
	Övriga villatomter		

Stigen samhälle

I Stigen finns två detaljplanelagda områden för bostäder som inte blivit utbyggda. På Skolbacken och vid Stiftelsevägen finns möjligheter att tillskapa sammanlagt ett 30-tal lägenheter. Vidare finns möjlighet att bygga ut småhusområdet Konvaljbacken med 10-12 villor. Tomterna vid Konvaljbacken är dock inte förberedda för bebyggelse.

Kardarevägen

Detaljplan: 15-STY-3438,
laga kraft 1978-01-27

Vid Kardarevägen finns 2 st byggklara tomter som är planlagda för friliggande enbostadshus om 200 kvm.

Konvaljbacken

Detaljplan: 15-STY-3438,
laga kraft 1978-01-27

Vid Konvaljbacken finns ett område som är planlagt för friliggande enbostadshus om 200 kvm.

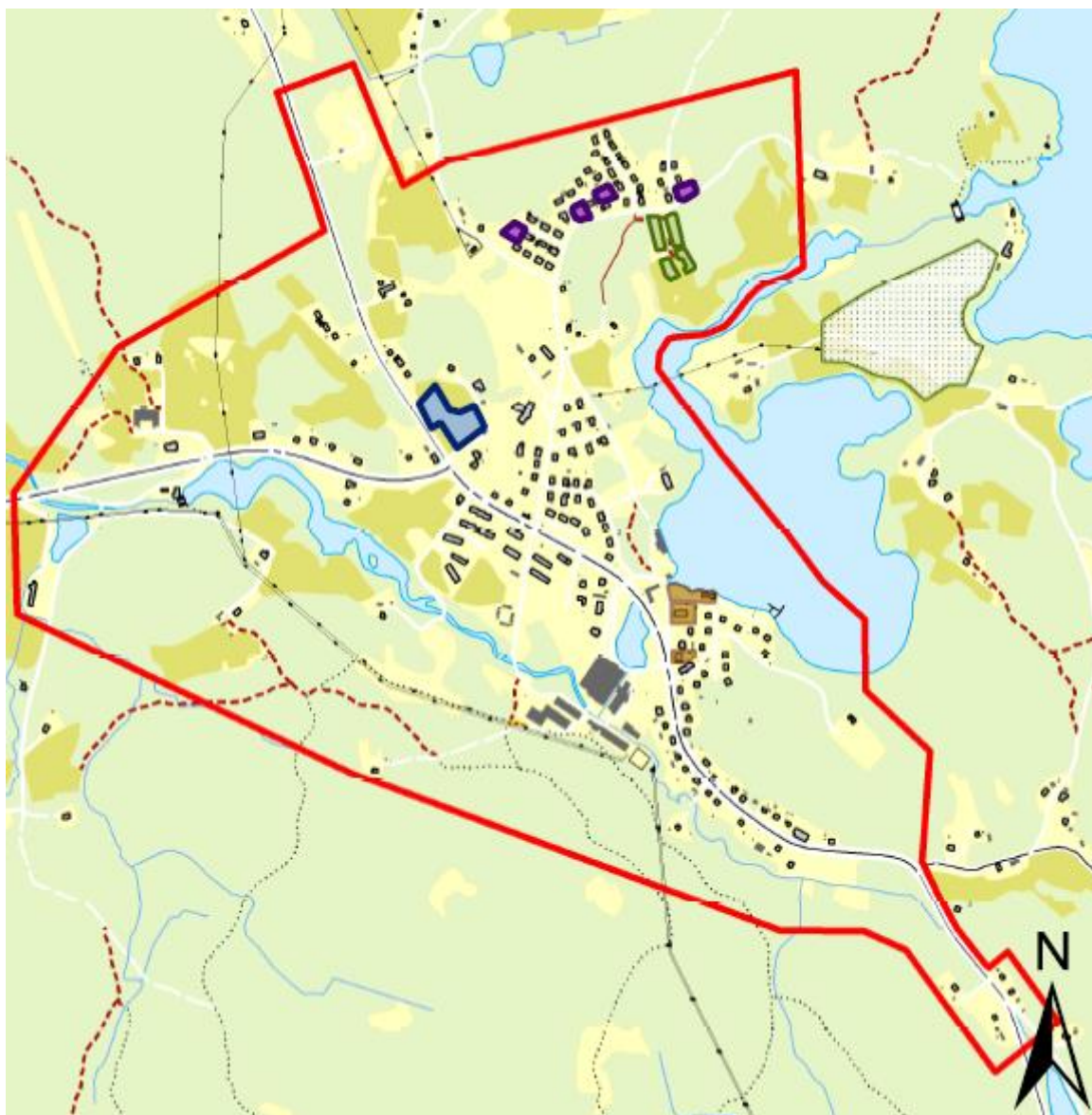
Skolbacken

Detaljplan: 15-STY-4380,
laga kraft 1990-06-26

Vid Skolbacken i Stigen är det
planlagt för tvåplans flerfamiljshud
med en tillåten byggnadsyta om
2 200 kvm.

Samlingskarta över lediga tomter i Stigens tätort

	Gräns för samhälle		Mark planlagd för flerfamiljhus
	Byggklara villatomter		Mark planlagd för industri
	Övriga villatomter		

Ödeborg samhälle

I Ödeborg finns en planberedskap för cirka 20 lägenheter vid Torsberg samt ett område för radhus vid Brötegården.

Vrine

*Detaljplan: 15-STY-3080,
laga kraft 1973-11-22*

Vid Vrine finns planlagda tomter med möjlighet att uppföra friliggande enbostadshus med en maximal byggnadsyta om 200 kvm. Dessa tomter är avstyckade och kommunalt vatten- och avlopp är framdraget till tomtgräns.

Torsberg

**Detaljplan: 1507-280,
laga kraft 1990-06-26**

Vid Torsberg i Ödeborg finns det möjlighet att bygga flerfamiljshus till en största byggnadsyta om 1 800 kvm i 2 plan.

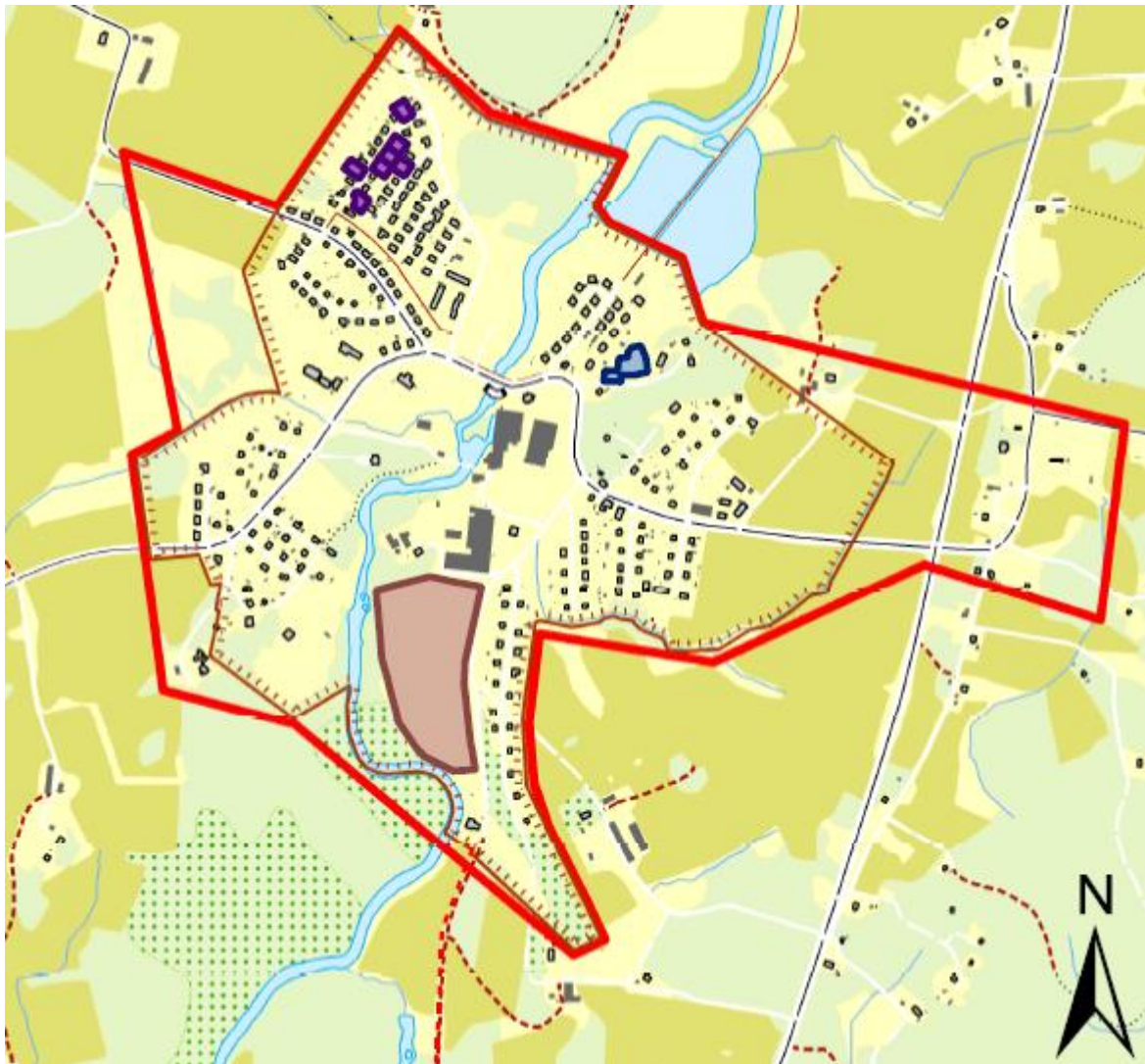
Brattefors

**Detaljplan: 15-STY-4440,
laga kraft 1990-03-29**

Vid Brattefors finns det möjlighet att uppföra tre mindre tvåvånings hyreshus med tillhörande garage och förråd.

Samlingskarta över lediga tomter i Ödeborgs tätort

	Gräns för samhälle		Mark planlagd för flerfamiljhus
	Byggklara villatomter		Mark planlagd för industri
	Övriga villatomter		

Verksamheter/Näringsliv

Färgelanda:

I Färgelanda tätort finns en planberedskap för utveckling av ett par befintliga verksamhetsområden samt för iordningställande av några nya områden. Gatersbyn i öster har ett detaljplanelagt område på cirka 7,5 ha för industriändamål, och vid Assarbyn, öster om IAC, finns ytterligare ett planlagt industriområde.

Inom det detaljplanelagda handels- och verksamhetsområdet vid södra infarten finns outnyttjad tomtmark om cirka 8 ha. Området håller för närvarande på att förberedas med infrastruktur.

Högsäter:

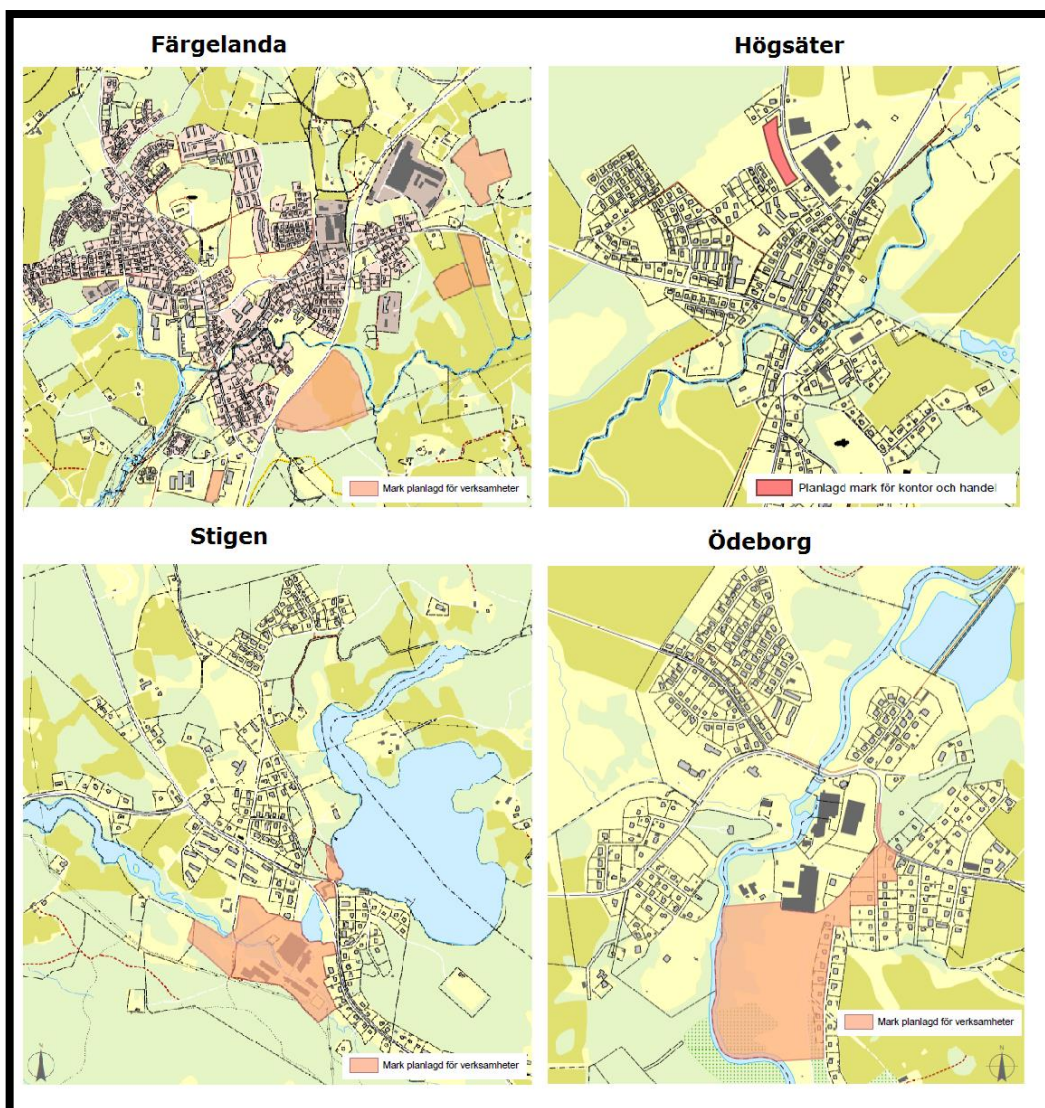
I Högsäter, väster om Ånnerudsvägen, finns en detaljplan som medger kontor och handel.

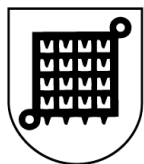
Stigen:

Stigens fabriker vid Lillån inrymmer olika mindre verksamheter. Ett visst utrymme för expansion finns inom det detaljplanelagda området.

Ödeborg:

Vid Valboån söder om bruket finns möjligheter till utveckling eller etablering av verksamheter inom område som är detaljplanelagt. I en del av området finns dock förorenad mark som behöver åtgärdas före en eventuell exploatering.

**Färgelanda
kommun**

BILAGA 2

Mark- och bostadstrategi

Framtida planberedskap

I denna bilaga redogörs i korthet för områden i Färgelanda kommun som är strategiska att planlägga i framtiden

BILAGA 3 Framtida planberedskap

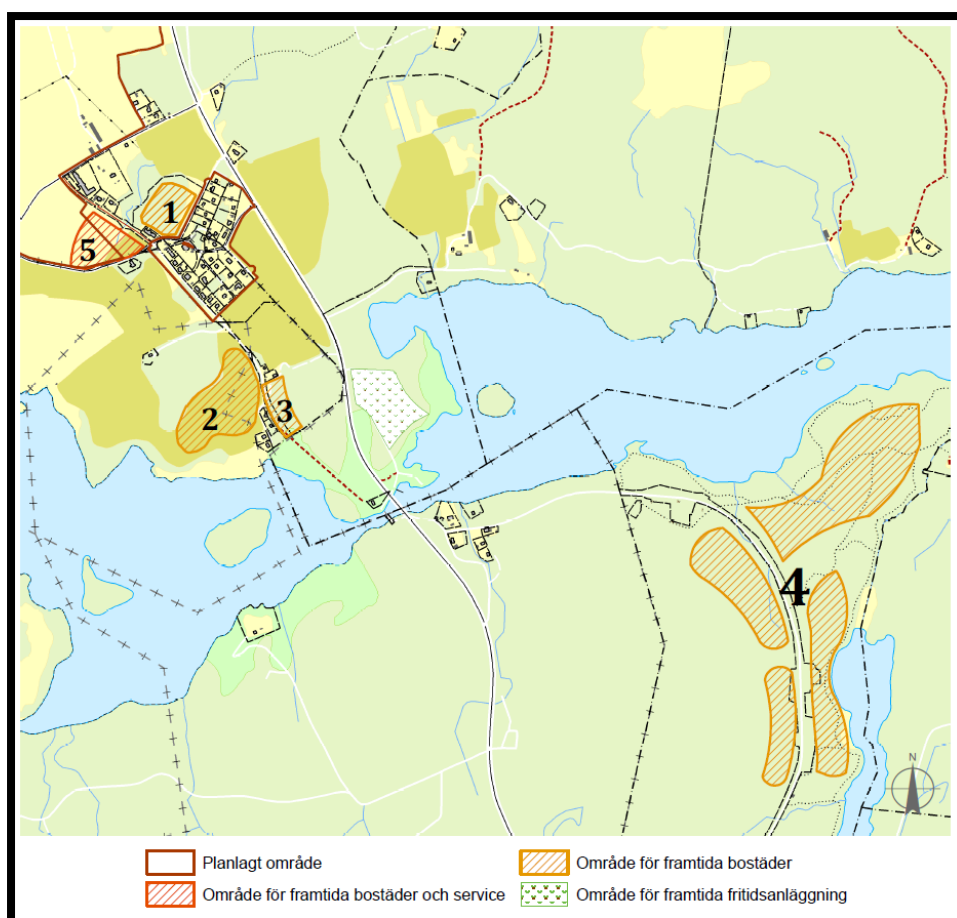
En förutsättning för en kommun att utvecklas är att ha en god planberedskap. Det är därför viktigt att även planera ytterligare ett steg framåt och peka ut områden som är strategiska att planlägga i framtiden. Kommunens översiktsplan, ÖP 14 pekar ut ett antal områden för framtida utveckling. Dessa områden redogörs i korthet nedan, för mer information om varje område hänvisas till kommunens översiktsplan, ÖP 14.

Bostäder:

Ellenö:

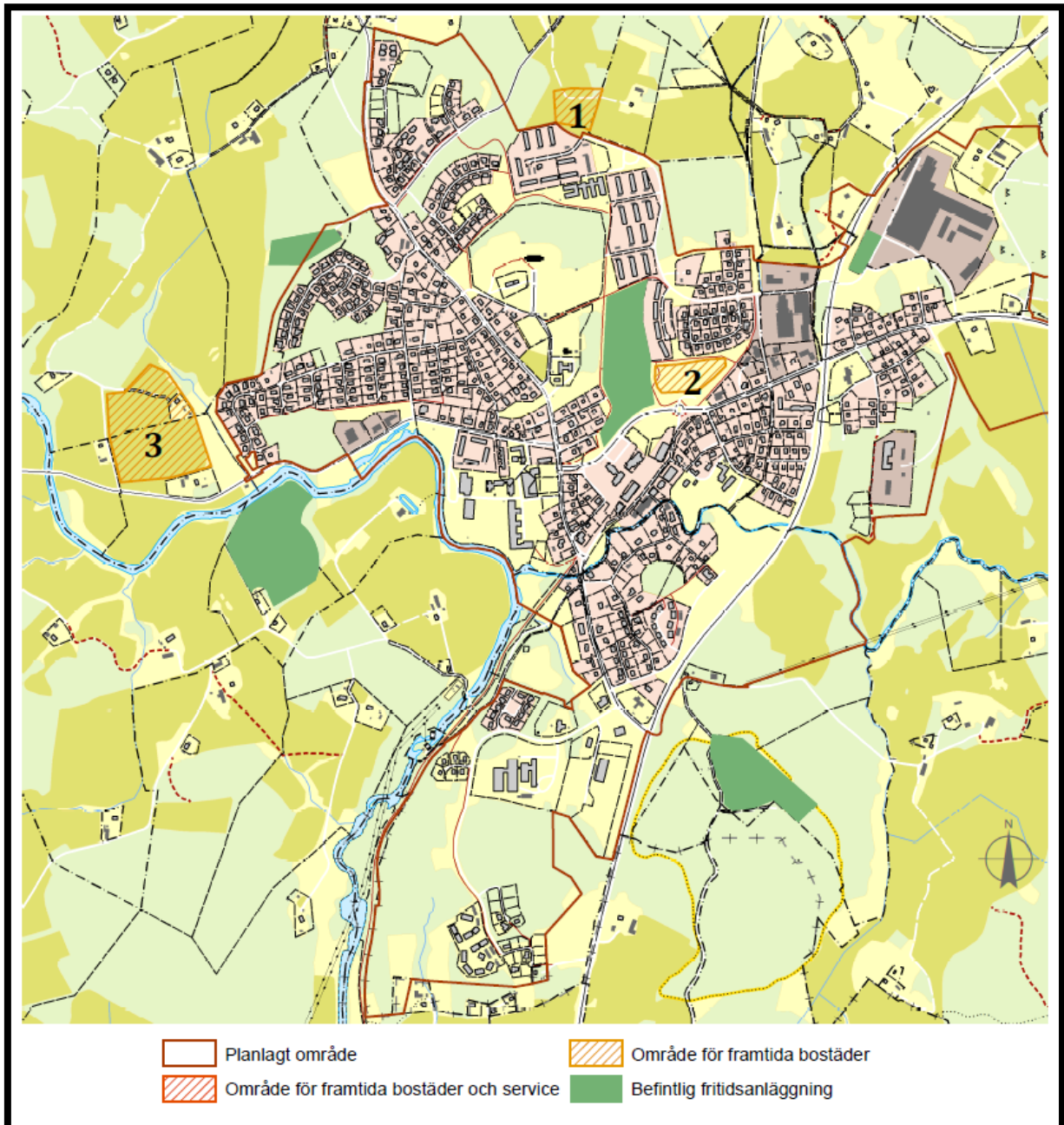
I Ellenö finns fyra områden som pekats ut i kommunens översiktplan med möjlighet för framtida planering av bostäder. Området som är markerat med 1 på kartan består idag av en lövskogsbevuxen höjd om cirka 1,3 ha. Område 2 kan ge förutsättningar för 15-20 nya småhus och ingår i ett av kommunens områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Inom område 3 kan det planeras för ytterligare 5 tomter. Område 1-3 ägs av privata markägare.

Område 4 är beläget söder om Östersjön och utgör ett möjligt framtida utbyggnadsområde för bostäder av olika kategorier. Beroende på hustyp och upplåtelseform kan här mellan 50 och 100 bostäder byggas. Marken ägs av kommunen.

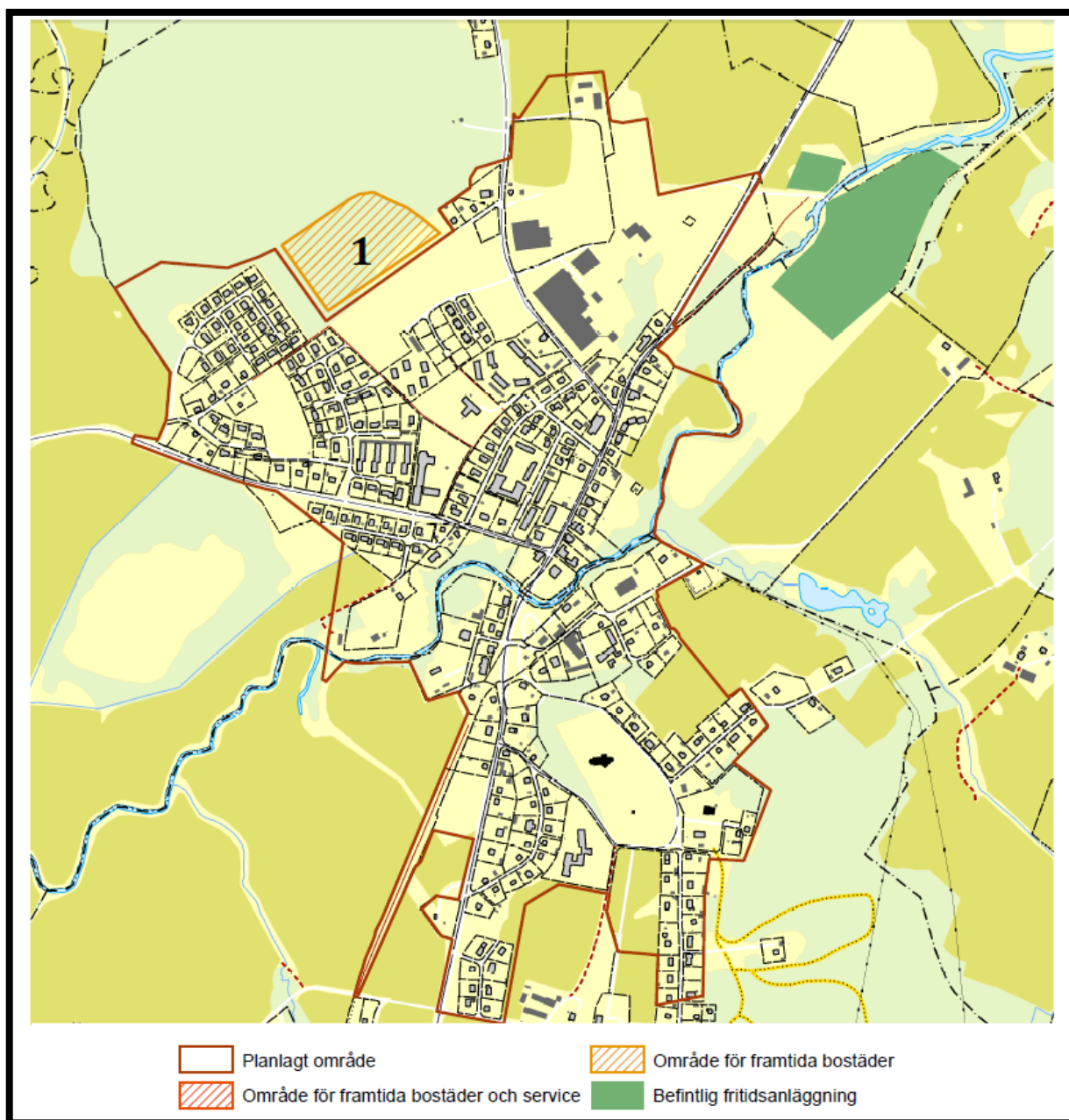
Färgelanda:

Kartan nedan redogör för de områden som pekats ut som möjliga framtida planeringsområden i kommunens översiktsplan. Inom område 1 bedöms det möjligt att planera för komplettering av småhus eller mindre flerfamiljshus. Marken är i privat ägo. Norr om Timmervägen är område 2 beläget, inom vilket det finns möjlighet att planera för ett 20-tal lägenheter i anslutning till park och fritidsområde. Område 3 har en yta om 8 ha och bedöms inrymma 65 småhus.

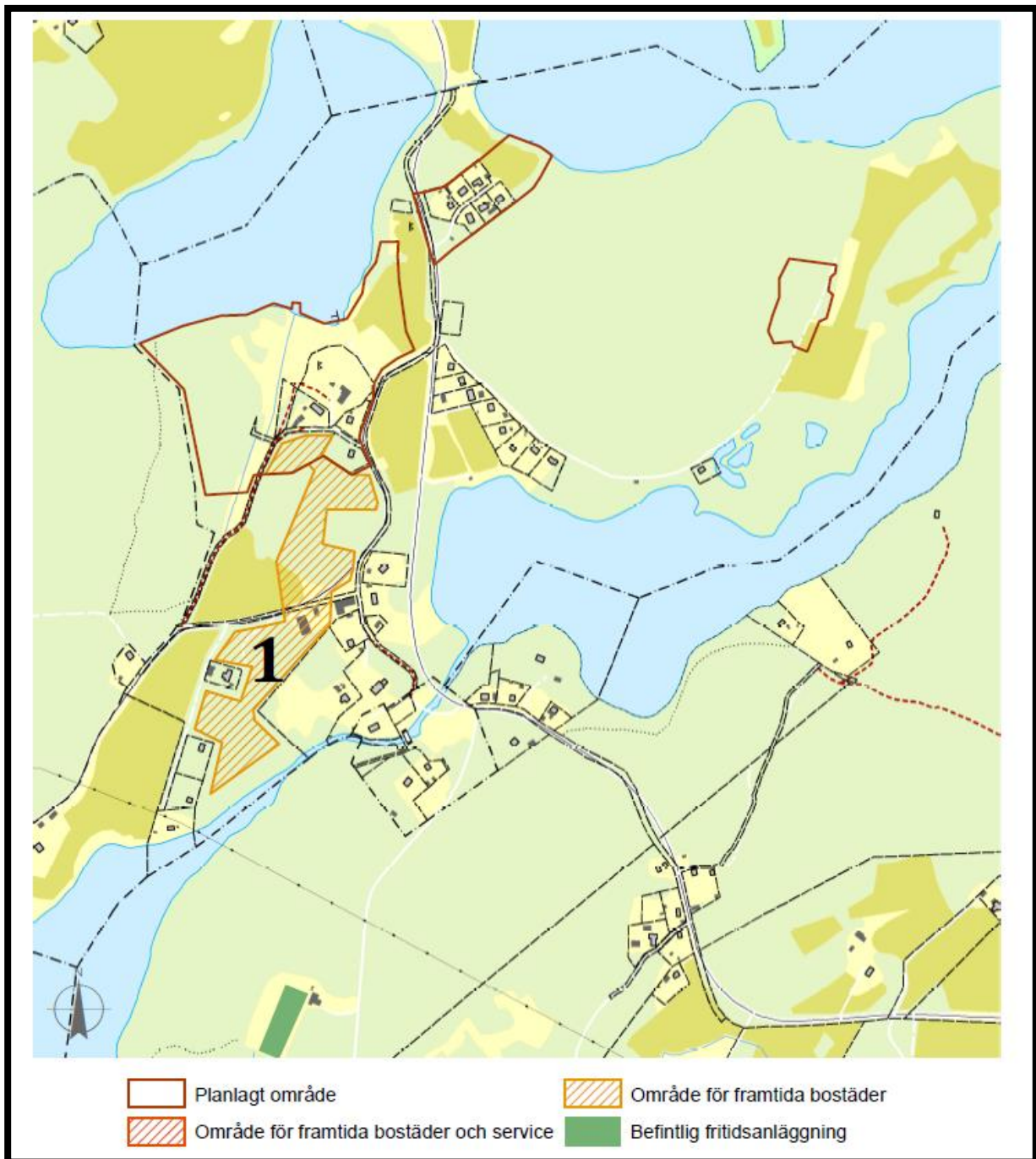
Högsäter:

I Högsäter föreslås ett område för framtida planläggning av ett trettiotal tomter för småhus vid Solbergskogen. Området omfattar cirka 4,5 ha och ägs av kommunen.

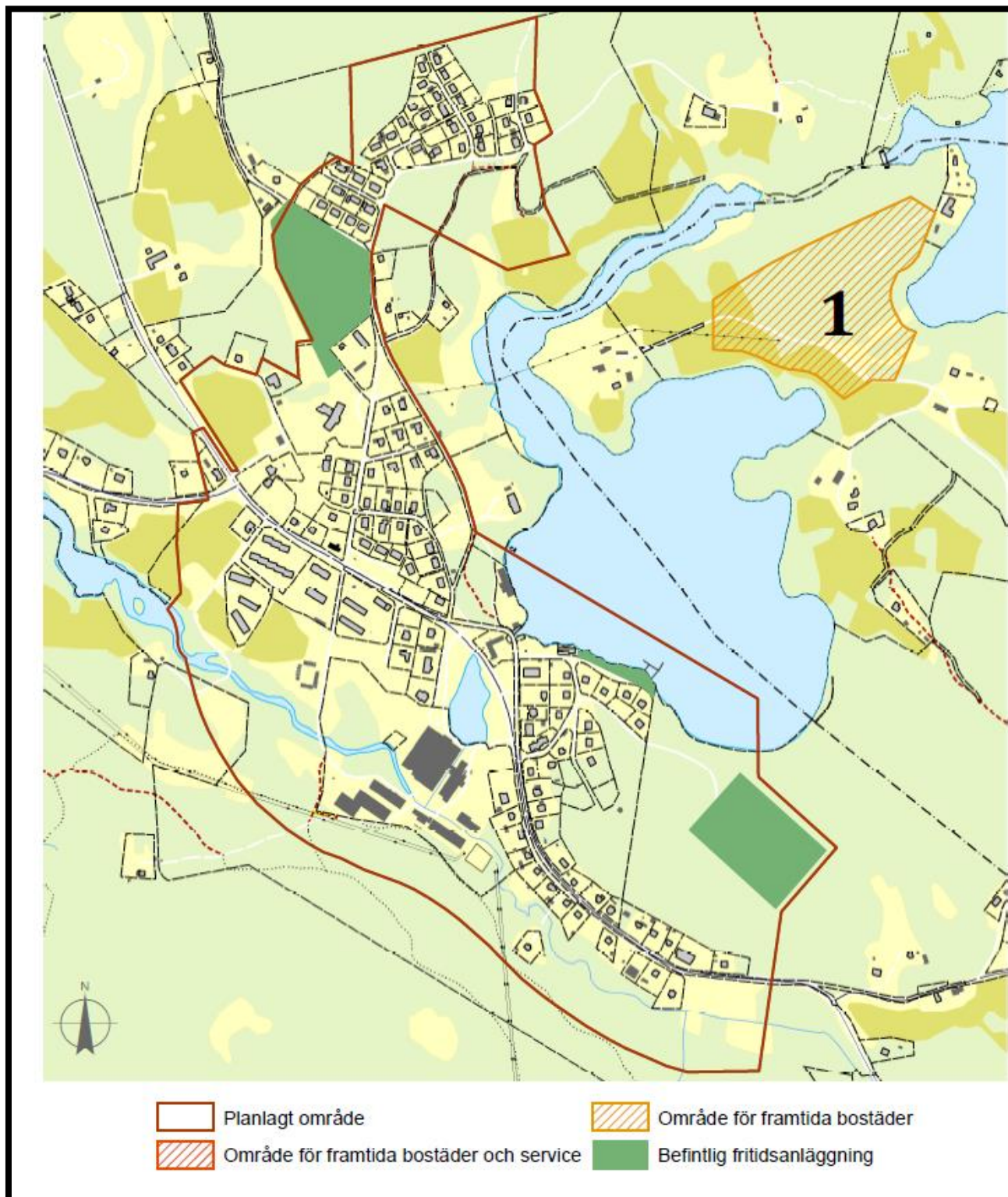
Rådanefors:

I Rådanefors föreslås utbyggnad av bostäder centralt kring Mellområdene och Långhalmen, vilket delvis utgörs av LIS-område. Områdena bedöms inrymma ett tjugotal bostäder, vilket utgör en komplettering som kan binda ihop den något spridda bebyggelsen

Stigen:

I Stigen finns ett område vid Björkudden, mellan Bovattnet och Nyckelvattnet, som kan planeras för ett tjugotal tomter. Marken är privatägd.

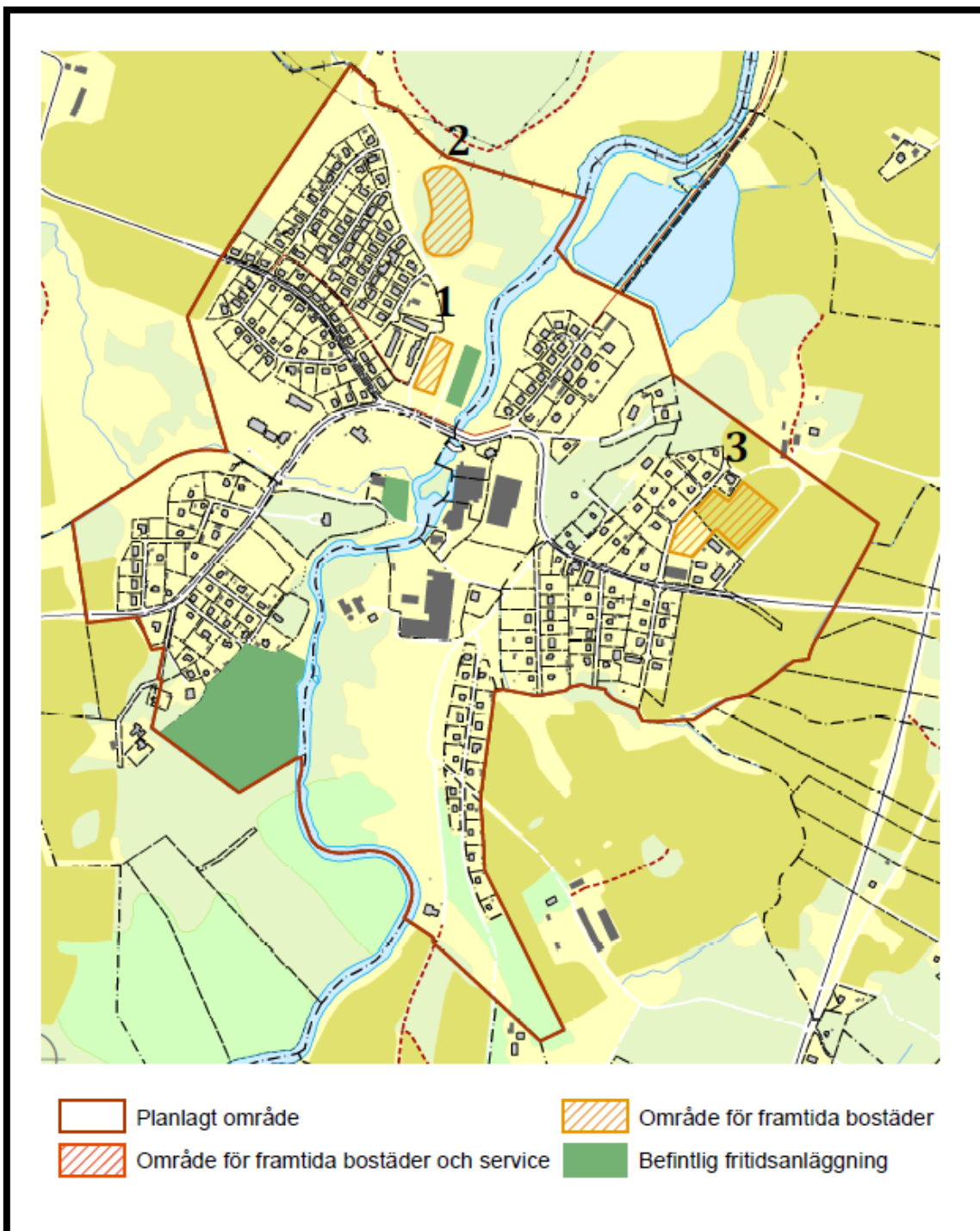

Ödeborg:

Område 1 är beläget parallellt med Mjölnerudsvägen där en komplettering av flerfamiljshusen kan studeras, med 8-10 marklägenheter. Området omfattas idag av en detaljplan från 1984 där markområdet är avsatt för idrottsändamål. Marken ägs av kommunen.

Inom område kan det planeras för ett tiotal tomter för småhus. Det berörda markområdet är i nuvarande detaljplanen redovisat som naturmark. Kommunen äger marken

Område 3 omfattas idag av en äldre inaktuell detaljplan från 1968, som medger bostäder och handel. En ny detaljplan behöver upprättas. En utbyggnad kan komma att handla om 10-15 tomter för friliggande småhus, parhus, radhus eller dylikt.

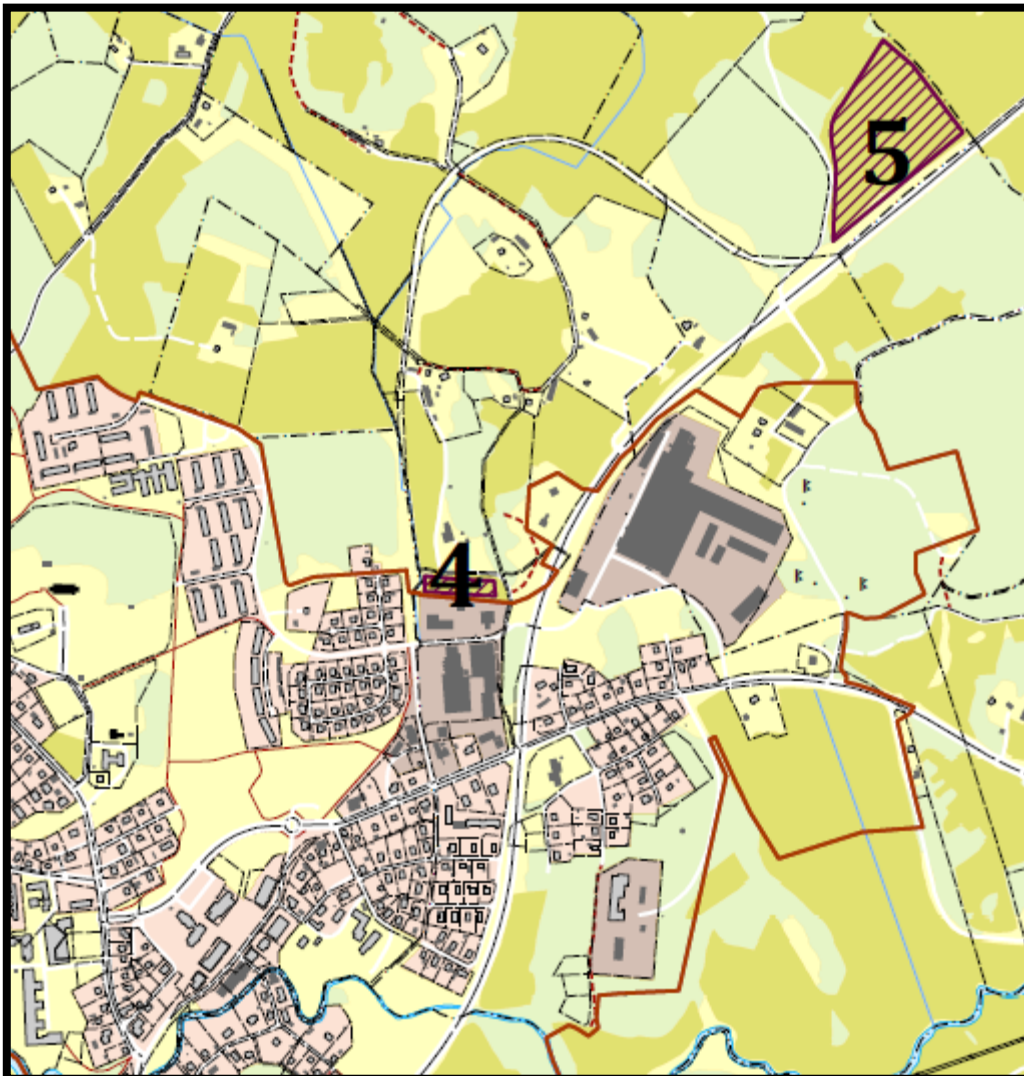
Verksamheter/Näringsliv

Ellenö:

I Ellenö finns ett område utpekat för framtida utvecklingsområde i form av såväl kommersiell service som social service. Behovet av kommersiell service i Ellenö bedöms dock uppstå först när diverse bostadsområden har byggts ut i Ellenö.

Färgelanda:

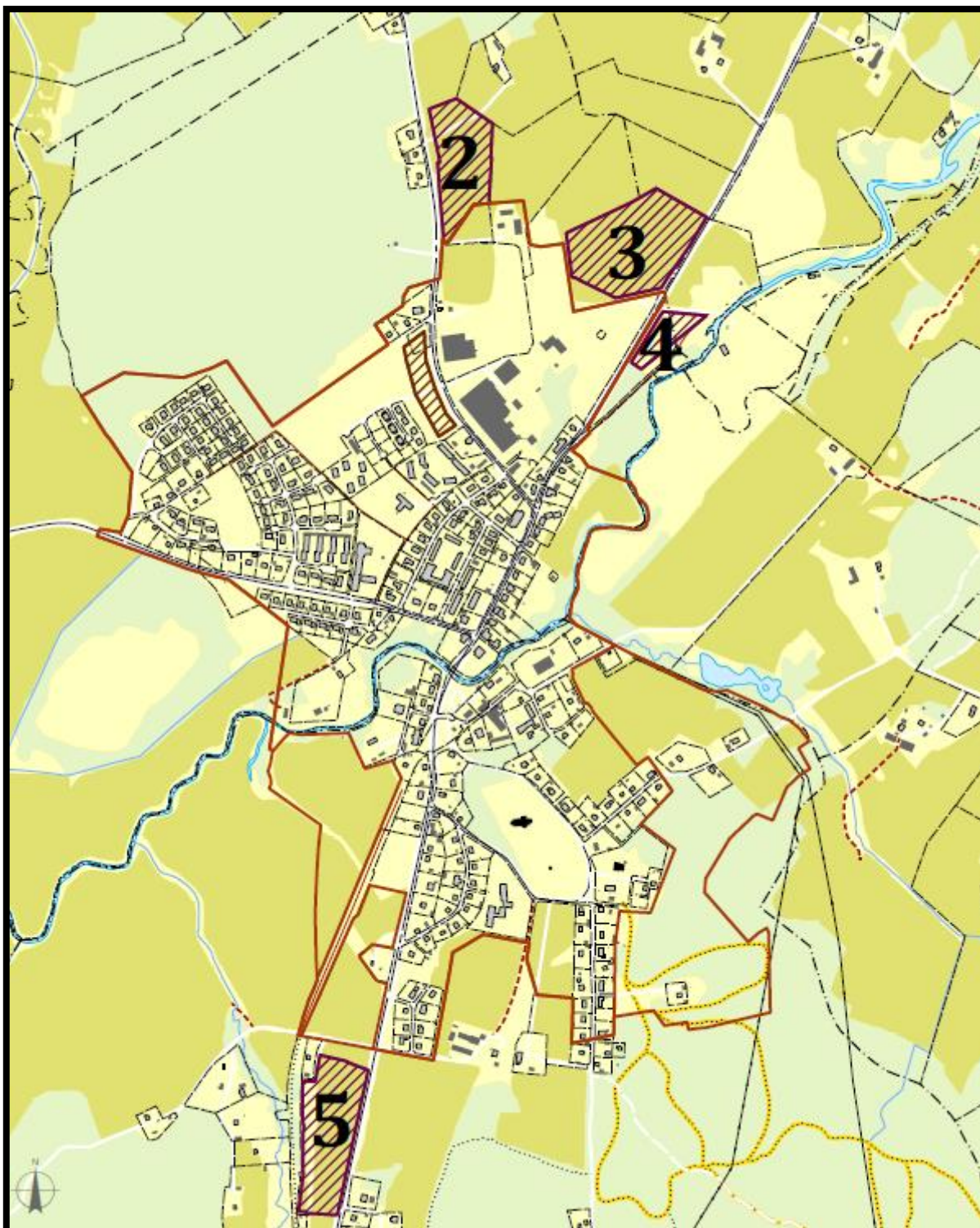
Nya utbyggnadsområden för verksamheter omkring Färgelanda samhälle föreslås vid Gatersbyn som innebär en utökning av befintligt verksamhetsområde samt ett område vid den norra infarten till Färgelanda om 3,5 ha i ett attraktivt läge längs med väg 172.

Högsäter:

Befintligt industriområde vid Ånnerudsvägen föreslås kunna utvidgas norrut. Dessutom finns ett strategiskt beläget område i anslutning till väg 172 vid norra infarten. Det omfattar cirka 3 ha och är tänkt att kunna knytas till det befintliga verksamhetsområdet i framtiden

Det finns dessutom ett lite mindre område i anslutning till väg 172, på östra sidan vid norra infarten samt ett område vid Rösäter, söder om Högsäter, med bra skyltläge.

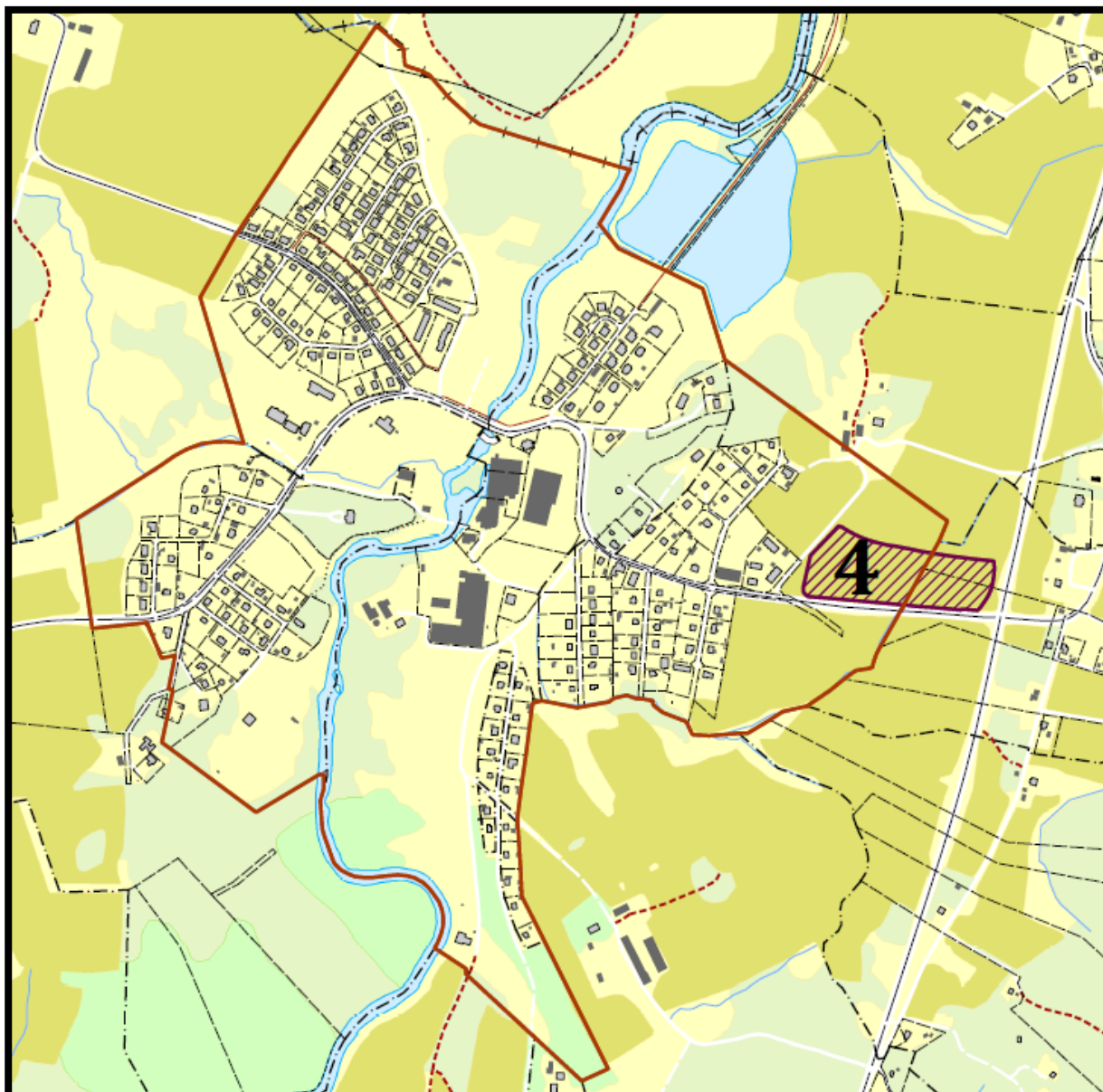

Stigen:

Mindre verksamheter kan utvecklas inom befintligt verksamhetsområde.

Ödeborg:

Ett utbyggnadsområde för verksamheter föreslås mellan väg 172 och samhället. Läget har goda förutsättningar för kommunikationer och exponering mot vägen. En del av området kommer dock att tas i anspråk för en pendelparkering.

Samrådsredogörelse Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda Kommun

Förfarande

Förslaget till Mark- och bostadsstrategi för Färgelanda kommun har under tiden 2017-08-11 till 2017-08-29 varit föremål för remiss. Förslaget har skickats till politiska partier.

Vid samråd tidens slut har 1 yttrande inkommit. En sammanfattning av yttrandet återges nedan följt av Plan- och byggkontorets kommentarer. Yttrandet i sin helhet finns tillgängliga på kommunens plan- och byggkontor.

Sammanfattning av inkomna yttranden

Centerpartiet, 2017-08-29

Sida 8: Ett avsnitt om tillgänglig natur bör läggas till.

Kommentar:

Ett avsnitt om tillgänglig natur läggs in i stycket.

Sida 11: Valbohems behov bör snarare benämnas som en intresselista än som en kö. Begreppet Seniorboende bör ersättas med servicenära boende eller likande.

Kommentar:

Meningen ändras till " Det kommunala bostadsbolaget Valbohem AB har en lång bostadskö till sina lägenheter." Vilket stämmer överens med formuleringen i Bostadsförsörjningsprogrammet.

Begreppet seniorboende ändras i dokumentet till servicenära boende. Utantaget från två ställen i dokumentet;

Sidan 11 i följande meningssupbyggnad " Enligt den enkät som skickades ut till kommunens hushåll benämndes servicenära boende som seniorboende och mer än 200 hushåll svarade att boendeformen behövs i kommunen."

Sidan 16 i följande meningssupbyggnad "Flera kommuner i Sverige har uppfört dessa kombohus med seniorboende som vanligt ändamål" Källan anger seniorboende och information om samtliga dessa exempel är uppförda i servicenära lägen eller inte saknas.

Sida 12-13: Utveckla stycket om LIS-områden

Kommentar:

Hänvisning till bilaga 2 läggs till i texten. Informationen om LIS-områden och övriga områden i kommunen som i ÖP14 har pekats ut som lämpliga områden för framtida planering finns med i bilaga 2 till Mark- och bostadsstrategin "Framtida planberedskap" Vi valde att lägga dessa i en bilaga för att inte strategin skulle bli ett för omfattande dokument, vi har dock missat att hänvisa till bilagorna i texten vilket vi nu rättat till.

Sida 13: God planberedskap finns i de flesta orter, vilket bör poängteras.
Behövs en strategi för exploatering,

Kommentar:

Stycket förtydligas med att planberedskapen idag är god samt en hänvisning till bilaga 1 "Befintlig planberedskap" läggs till.

Ett stycke som beskriver behov av en framtida strategi för exploatering av planlagda villaområden läggs in i sista stycket sidan 12/ första stycket sidan 13. Exploatering inom områden som ingår i den befintliga planberedskapen för byggnation av flerfamiljhus kräver initiativ från privata aktörer vilket kommunen inte kan påverka mer än genom marknadsföring och information på hemsidan.

Sida 13: Bör läggas till en del om strategi där uppdatering av centrumplanerna ingår.

Kommentar:

Arbete med att uppdatera detaljplanerna i kommunens tätorter pågår och är beslutat enligt den antagna plankalendern.

Mark- och bostadsstrategin är ett strategiskt dokument som ska leva under en längre period vilket ska gynna ut i Bostadsförsörjningsprogrammet.

Bostadsförsörjningsprogrammet ska uppdateras under varje mandatperiod och ska så långt som möjligt samspela med mål- och resursplanen varför mer konkreta åtgärder kan anges i Bostadsförsörjningsprogrammet. En uppdatering av detaljplanerna i kommunens tätorter finns även angivna i Bostadsförsörjningsprogrammets åtgärdslista.

Sida 14, första stycket: SABO-hus är ett exempel på kombohus, bör påpekas i texten.

Kommentar:

Det framgår i första meningen andra stycket att SABO är ett exempel på kombohus.

Sida 18, tabellverket är en ögonblicksbild och bör ej finnas med. Om det ska finnas bör även fristående enheters volymer redovisas. Annars kan siffrorna göra sig bättre i textform. (Detsamma bör övervägas vad gäller Grundskolan på sid 19)

Kommentar:

Syftet med tabellen är att kommunen ska kunna använda sig av siffrorna i framtida planering för att bedöma hur behovet av skollokaler förändras. Genom att kunna gå tillbaks och kolla på hur många barn och klasser det finns idag kan siffrorna jämföras med antalet nyfödda i kommunen samt befolkningsprognoser. Då möjliggörs tidiga bedömningar av om det finns tillräckligt med lokaler eller om kommunen bör förbereda för ett utökat behov lokaler i god tid innan de som är nyfödda ska börja förskoleklass, grundskola eller där ett eventuellt behov kan hamna. Tabellerna ska vara lättöverskådliga varför syftet försvinner om det skulle läggas in i textform.

Fristående enheters volymer redovisas inte eftersom kommunen inte råder över dessa.

Sida 19, första stycket: Förskoleklass är ej korrekt bedömning. Bör ändras till förskoleplats.

Kommentar:

Benämningen ändras enligt förslaget.

Sida 23, första stycket: God planberedskap finns i de flesta orter, vilket bör poängteras. Tillägg om servicenivå avs. dagligvaruhandel m.m. bör övervägas då det är en viktig faktor för att strategiskt kunna fortsätta utvecklas som en attraktiv boendekommun.

Kommentar:

I tätorternas centrum finns detaljplaner som möjliggör handel och/eller verksamheter, vilket beskrivs i strategin. Kommunen kan dock inte påverka att verksamheter kommer till stånd i befintliga lokaler eller att det byggs nya lokaler för handel/centrum då det krävs privata initiativ. Befintlig servicenivå har inte beskrivits i detalj då det snabbt kan förändras över tid samt då kommunen inte råder över verksamheterna.

Sida 19, första stycket: Skall det stå max 15 barn per grupp eller ca. 15 barn per grupp??

Kommentar:

Texten ändras till "... i genomsnitt 15 barn..."

Sida 19, tredje stycket: Bör skrivas om utifrån dagens situation som förändrats något.

Kommentar:

Texten skrivs om utifrån dagens behov.

Sida 19, sista stycket: Bör ses över och vid behov uppdateras.

Kommentar:

Texten skrivs om utifrån dagens behov.

Sida 20, prognosen över elevökning om 226 elever bör kommenteras.

Kommentar:

Ett textstycke som beskriver tabellen har lagts till. På sidan 12 har även en text lagts till som kommenterar hur VGR har arbetat fram prognoserna som hämtats på deras statistikdatabas.

Sida 20, Hur ser det ut vad gäller Högsäters planberedskap kring skolområdet?

Kommentar:

Information om planberedskapen kring Högsäters förskola kompletteras.

Medverkande tjänstemän

Samrådsredogörelsen är sammanställd på Plan- och byggkontoret i Färgelanda kommun 2017-09-04.

Beatrice Hjörn
Plan- och byggchef

Anette Larsson
Kommunantikvarie/Bygglovsingenjör

KS § 214

Dnr 2017/363

Förslag till ändring i myndighetsnämndens reglemente samt tillsynsavgifter med anledning av ny lag om elektroniska cigaretter

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att myndighetsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare

En ny produktgrupp, e-cigaretter, införs i avgiftssystemet med en avgift om 2000 kr vid försäljning av endast denna produktgrupp eller vid försäljning av två grupper (tobak och e-cigaretter) 3500kr samt vid alla tre grupper(folköl, tobak och e-cigaretter) 4500 kr

Ärendebeskrivning

Lagen i korthet

Tillverkare och importörer måste anmäla alla produkter som omfattas av lagen och som ska säljas till konsumenter på den svenska marknaden till Folkhälsomyndigheten. Det ska ske senast sex månader innan produkten får börja säljas.

Det ställs särskilda krav på hur produkterna förpackas och presenteras för konsumenter.

Det är förbjudet både att sälja och lämna ut e-cigaretter till personer under 18 år.

All försäljning av e-cigaretter till konsumenter måste anmälas i förväg. För näringsidkare med försäljning i Sverige ska anmälan ske till kommunen där försäljningen ska ske.

Den som ska sälja e-cigaretter till konsumenter har också en skyldighet att utöva så kallad egenkontroll. Ett egenkontrollprogram ska lämnas in till kommunen samtidigt som anmälan görs.

Den operativa, lokala tillsynen sköts av kommunerna och Polismyndigheten. Men även Konsumentverket har ett tillsynsansvar över frågor kopplat till marknadsföring. Folkhälsomyndigheten är central tillsynsmyndighet. Länsstyrelsen ansvarar för och utövar tillsyn inom länet med fokus på de frågor som kommunen och Polismyndigheten har tillsynsansvar för.

Hantering av e-cigaretter är en del av EU:s tobaksdirektiv och försäljning till konsument av dessa produkter sker huvudsakligen på samma försäljningsställe som tobaksprodukter. Lagstiftningen är i det närmaste identisk, varför det får anses som naturligt att kommunfullmäktige uppdrar åt Samordnad Alkoholhandläggning i Dalsland att handlägga dessa frågor inom ramen för nuvarande tillsynsverksamhet.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 214

Beslutsunderlag

Samlad alkoholanläggning i Dalslands tjänsteskrivelse 2017-06-07.
Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 192

Skickas till
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till
Alkoholhandläggning i Dalsland
Ekonomikontoret för korrigerering av taxor

Samordnad
Alkoholhandläggning
i Dalsland

TJÄNSTESKRIVELSE OBS! REVIDERAD!!!

Handläggare: Yvonne Pettersson
Direkttelefon: 0530-18 160
E-post: Yvonne.pettersson@dalsland.se
Datum: 2016-06-07
Diarienummer: KS 2017/363

Socialnämnderna/motsvarande i
Dalslandskommunerna

Förslag till ändring i socialnämndens/motsvarande nämnds reglemente samt tillsynsavgifter med anledning av ny lag om elektroniska cigaretter

Förslag till beslut

Socialnämnden/motsvarande nämnd föreslår att kommunfullmäktige beslutar, under förutsättning att Riksdagen beslutar i enlighet med regeringens proposition, att

- Socialnämnden/motsvarande nämnd ska fullgöra kommunens uppgifter avseende lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare
- En ny produktgrupp, e-cigaretter, införs i avgiftssystemet med en avgift om 2000 kr vid försäljning av endast denna produktgrupp eller vid försäljning av två grupper (tobak och e-cigaretter) 3500kr samt vid alla tre grupper (folköl, tobak och e-cigaretter) 4500 kr
- Socialnämnden/motsvarande nämnd för egen del beslutar, under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut, att uppdra åt Samordnad Alkoholhandläggning i Dalsland att komma med förslag på uppdaterade riktlinjer, tillsynsplan samt delegering av beslut med anledning av den nya lagen om e-cigaretter
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen föreslår i proposition 2016/17:132 (bilaga 1) en reglering av marknaden för e-cigaretter. Regeringens förslag till beslut och den nya lagens ikraftträdande ligger inom en mycket kort tidsperiod (2017-07-01). För att inte hamna i en situation där intre någon myndighet inom kommunen har att hantera anmälningar, tillsyn och avgifter föreslår Samordnad Alkoholhandläggning i Dalsland att komma med förslag på uppdaterade riktlinjer, tillsynsplan samt delegering av beslut med anledning av den nya lagen om e-cigaretter.

Beskrivning av ärendet

I propositionen Genomförande av tobaksproduktdirektivets bestämmelser om e-cigaretter (Regeringens proposition 2016/17:132) föreslås en reglering av marknaden för e-cigaretter, med tillbehör som i stort sett överensstämmer med nuvarande Tobakslag (TL).

Kommunerna föreslås svara för den omedelbara tillsynten 26 § TL och ta emot anmälan om försäljning enligt 20 § TL. Kommunen ska också kunna använda sanktionsmöjligheter (föreläggande och förbud) enligt 31-32 §§ TL, möjlighet att göra kontrollköp enligt 37 §. Samverkan mellan myndigheter, främst kommunen och polisen, regleras också.

Kommunfullmäktige har att utse den nämnd som ska tilldelas tillsynsansvaret för den nya lagstiftningen och vilka avgifter som ska gälla. Socialnämnden/motsvarande nämnd har idag tillsynsansvaret för serveringstillstånd enligt alkohollagen, vilket även omfattar folkölsförsäljning i butik och servering av folköl, samt tobaksförsäljning enligt tobakslagen. Det omedelbara tillsynsansvaret för dessa ansvarsområden ligger idag på Samordnad Alkoholhandläggning i Dalsland enligt delegeringsbeslut.

Hantering av e-cigarett är en del av EU:s tobaksdirektiv och försäljning till konsument av dessa produkter sker huvudsakligen på samma försäljningsställe som tobaksprodukter. Lagstiftningen är i det närmaste identisk, varför det får anses som naturligt att kommunfullmäktige uppdrar åt Samordnad Alkoholhandläggning i Dalsland att handlägga dessa frågor inom ramen för nuvarande tillsynsverksamhet.

Beslutsunderlag

Regeringens proposition (förslag till lagtext) 2016/17:132.

Avgifter

Kommunfullmäktige har beslutat om nya taxor under 2016/2017 för tillsyn och tillstånd enligt alkohollagen när det gäller serveringstillstånd, folkölsförsäljning och tobaksförsäljning.

E-cigarett föreslås utgöra en ny, egen grupp med egen lagstiftning enligt propositionen. Detta innebär att anmälan, egentillsynsprogram, registrering och tillsyn ska hanteras för sig, men kan precis som övriga produkter samordnas när det gäller tillsynten. Samordnad Alkoholhandläggning i Dalsland förslår därför att en ny avgift införs som avser e-cigarett:

- Försäljning endast e-cigarett 2000 kr,
- e-cigarett och Folköl eller Tobak 3500 kr,
- alla tre produkterna 4500 kr.

Regeringens förslag till beslut och den nya lagens ikraftträdande ligger inom en mycket snar framtid, 2017-07-01. För att inte hamna i en situation där inte någon myndighet inom kommunen har befogenheter att hantera tillsyn, avgifter eller hantera anmälan föreslås att socialnämnden/motsvarande nämnd ska vara den nämnd som hanterar även dessa frågor eftersom motsvarande ärenden redan handhas av denna nämnd.

Dalsland 2017-06-07

Yvonne Pettersson
Alkoholhandläggare

Bilaga

Nr

Regeringens proposition (förslag till lagtext) 2016/17:132.

1

KS § 207

Dnr:2017/192

Tillägg till Myndighetsnämndens reglemente avseende beslut enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att komplettera Myndighetsnämndens reglemente § 1 avseende nämndens ansvarsområde om hårda uppgifter med följande lagstiftning; lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har för avsikt att fatta beslut om kommunal parkeringsövervakning enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Innan parkeringsövervakningen påbörjas i kommunen ska ansvarig nämnd besluta om ett särskilt förordnande av de parkeringsvakter som får utföra bevakningen i kommunen. Enligt SKLs handbok om parkering bör även riktlinjer och policys för hur övervakningen ska utföras tas fram.

Myndighetsnämnden är enligt nuvarande reglemente tillika kommunens trafiknämnd varför Myndighetsnämnden bedöms som lämplig instans för beslut inom lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutveckling, plan och byggkontorets tjänsteskrivelse 2017-09-08.
Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 181

Plan och byggchefen informerar. Samhällsutvecklingschefen deltar.

Skickas till kommunfullmäktige

Beslutet skickas till:

Myndighetsnämnden

Plan-och byggkontoret

Polismyndigheten

Tillägg till Myndighetsnämndens reglemente avseende beslut enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att komplettera Myndighetsnämndens reglemente § 1 avseende nämndens ansvarsområde om hårda uppgifter med följande lagstiftning; lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har för avsikt att fatta beslut om kommunal parkeringsövervakning enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Innan parkeringsövervakningen påbörjas i kommunen ska ansvarig nämnd besluta om ett särskilt förordnande om de parkeringsvakter som får utföra bevakningen i kommunen. Enligt SKLs handbok om parkering bör även riktlinjer och policys för hur övervakningen ska utföras tas fram.

Myndighetsnämnden är enligt nuvarande reglemente tillika kommunens trafiknämnd varför Myndighetsnämnden bedöms som lämplig instans för beslut inom lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.

Per Wahlén
T.f. Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Samhällsutvecklingschef

Beslutet skickas till:
Myndighetsnämnden
Plan-och byggkontoret
Polismyndigheten

KS § 208

Dnr:2017/192

Införande av Kommunal parkeringsövervakning

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att införa kommunal parkeringsövervakning enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. Parkeringsövervakningen ska omfatta hela Färgelanda kommun. Minsta antalet parkeringsvakter som behövs är en.

Myndighetsnämnden får i uppdrag att förordna parkeringsvakter enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning 6 §. Myndighetsnämnden får även i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur övervakningen ska utföras.

Parkeringsövervakningen finansieras inom sektor samhällsutvecklings ram

Ärendebeskrivning

För att övervaka efterlevnaden av föreskrifter om stannande eller parkering kan kommunen enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. 1 §, besluta om kommunal parkeringsövervakning.

Innan parkeringsövervakningen påbörjas i kommunen ska den nämnd som ansvarar för parkeringsövervakningen besluta om ett särskilt förordnande av de parkeringsvakter som får utföra bevakningen i kommunen. Det bör även beslutas om riktlinjer och policys för hur övervakningen ska utföras samt prioriterade områden.

I kommunens senaste upphandling avseende förnyad konkurrensutsättning om bevaknings- och larmtjänster ingår parkeringsövervakning om 20 timmar per år.

Den som anser att felparkeringsavgiften är felaktig, kan begära rättelse eller bestridande hos polisen.

Samråd har hållits med Polismyndigheten, avseende införande av kommunal parkeringsövervakning i kommunen, enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. 4 §.

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutveckling, plan och byggkontorets tjänsteskrivelse 2017-09-08.

Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 182

Plan och byggchefen informerar. Samhällsutvecklingschefen deltar.

Skickas till kommunfullmäktige

Beslutet skickas till:

Plan-och byggkontoret

Myndighetsnämnden

Polismyndigheten

Kommunal parkeringsövervakning

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att införa kommunal parkeringsövervakning enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. Parkeringsövervakningen ska omfatta hela Färgelanda kommun. Minsta antalet parkeringsvakter som behövs är en.

Myndighetsnämnden får i uppdrag att förordna parkeringsvakter enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning 6 §. Myndighetsnämnden får även i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur övervakningen ska utföras.

Finansiering

Parkeringsövervakningen kan ske inom befintliga medel.

Ärendebeskrivning

För att övervaka efterlevnaden av föreskrifter om stannande eller parkering kan kommunen enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. 1 §, besluta om kommunal parkeringsövervakning.

Innan parkeringsövervakningen påbörjas i kommunen ska den nämnd som ansvarar för parkeringsövervakningen besluta om ett särskilt förordnande om de parkeringsvakter som får utföra bevakningen i kommunen. Bevakningsföretagets personal ska vara godkänd av länsstyrelsen. Det bör även beslutas om riktlinjer och policys för hur övervakningen ska utföras samt prioriterade områden.

I kommunens senaste upphandling avseende förnyad konkurrensutsättning om bevaknings- och larmtjänster ingår parkeringsövervakning om 20 timmar per år.

Transportstyrelsen administrerar felparkeringsanmärkningar utfärdade på allmän plats. Om kommunen själv svarar för parkeringsövervakningen tillfaller felparkeringsavgiften, med undantag för en administrationskostnad, kommunen.

Den som anser att felparkeringsavgiften är felaktig, till exempel att den avser fel fordon, kan begära rättelse eller bestridande hos polisen. Den som inte är nöjd med polisens beslut kan överklaga till tingsrätten.

Kommunfullmäktige har 2016-06-22 § 85 i samband med kommunens taxor beslutat att felparkeringsavgiften ska vara 206 kr. Vid felaktigt utnyttjande av handikappsplats ska avgiften vara 516 kr.

Samråd har hållits med Polismyndigheten, avseende införande av kommunal parkeringsövervakning i kommunen, enligt lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. 4 §.

Per Wahlén
T.f. Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Samhällsutvecklingschef

Beslutet skickas till:
Plan-och byggkontoret
Myndighetsnämnden
Polismyndigheten

Polismyndigheten
Trafiksektion Väst
Poliskommissarie Karl-Evert Berglind

Datum
2017-08-17

Diariernr
594 A358.731/2017

Er referens
1439-2009-0019

Färgelanda kommun
Myndighetensnämnden
Plan- och byggkontoret
458 80 Färgelanda

Kommunal parkeringsövervakning i Färgelanda kommun

YTTRANDE

Polismyndigheten har ingen erinran mot förslaget.

POLISMYNDIGHETEN

Karl-Evert Berglind

KS § 209

Dnr 2017-375

Arbetsmiljöförbättringar Högsäters brandstation – godkännande av investeringsanslag

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna en investering på 1,4 mnkr för att förbättra arbetsmiljön i Högsäters brandstation.

Investeringen finansieras ur Investeringsbudgeten 2018 och plan 2018-2020.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna ombyggnad av brandstationen i Högsäter i syfte att åstadkomma arbetsmiljöförbättringar.

Förvaltningen får i uppdrag att till kommunstyrelsens sammanträde precisera nivån på den erforderliga investeringen.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun och NÄRF har tillsammans under 2016-2017 utarbetat ett förslag till arbetsmiljöförbättringar vid brandstationen, som syftar till att skapa bättre förutsättningar för en god arbetsmiljö vid arbetsplatsen samt för att tillhandahålla omklädningsrum för kvinnliga medarbetare. Arbetsmiljöförbättringar skall också möjliggöra en hälsosammare förvaring av personlig skyddsutrustning i ett utrymme som är ventilerat och torkar blöt utrustning efter insats.

Ledningsutskottets protokoll 2017-09-18, § 184

Samhällsutvecklingschefen informerar.

Skickas till kommunfullmäktige

Beslutet Skickas till
Samhällsutvecklingschefen

Förslag till arbetsmiljö förbättringar i Högsäters Brandstation.

Bakgrunden

1995 – Utbyggnad genomförs och hygienutrymmen i form av dusch/bastu, samlingshall samt en vagnhall anpassad för basbil tillkommer. Ett WC anpassas till omklädning/dusch för kvinnliga medarbetare. Personlig skyddsutrustning förvaras i vagnhallar bland utryckningsfordon.

1997 – Räddningstjänstförbundet NÄRF bildas!

2016 – Tankar kring att förbättra arbetsmiljön växer fram och samtal förs med kommunens representant. Under hösten 2016 bjuder NÄRF in Samhällsbyggnadschef, Cecilia Trolin och Fastighetschef, John Andersson till ett möte kring möjliga förbättringar av arbetsmiljön. NÄRF fick uppdraget att arbeta fram en skiss och ett kostnadsförslag som Cecilia presenterade för Presidiet i december 2016. Kommunstyrelsens ordförande, Ulla Börjesson, föreslår att NÄRF föredrar frågan vid Kommunstyrelsens möte kring Mål & Resursplan 2018 under våren 2017.

Syfte

Förslaget till förbättringar av arbetsmiljön syftar främst till att skapa bästa möjliga personalutrymmen och en god fysisk arbetsmiljö genom en utbyggnation av befintlig byggnad där fokus ligger på följande delar:

- Förvaring av skyddsutrustning i eget utrymme med frånluftsventilation.
- Omklädningsrum för kvinnliga medarbetare med dusch och WC.
- Samlingsrum/lektionssal med möjlighet att samla personalen.

Målsättning

- Erbjuder kvinnliga medarbetare en bra arbetsmiljö och på så sätt öka rekryteringsunderlaget vid nyanställning.
- Skapa bra förutsättningar för internutbildning digitalt i anpassad lektionssal.
- Möjliggöra en hälsosam förvaring av personlig skyddsutrustning i ett utrymme som är väl ventilerat och torkar blöt utrustning efter insats.

Framtiden

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund vill utvecklas och förändras i takt med samhällsutvecklingen. Behovet av en bredare rekryteringsbas medför ökade krav på en funktionell arbetsmiljö i form av omklädningsrum, hygienutrymmen och möjligheter att hantera kontaminerad utrustning efter räddningsinsats. NÄRF:s ambition är att skapa bästa möjliga förutsättningar för att möta framtiden på brandstationen i Högsäter och i hela förbundet!

Kalkyl

Förslag till arbetsmiljö förbättringar 2018 – ritning och ekonomisk kalkyl.

Vid ett möte den 17 november 2016 på brandstationen i Högsäter presenterade NÄRF en plan för tillbyggnation av befintlig byggnad på Skomakarvägen 3 för Cecilia Trolin och John Andersson, Färgelanda kommun. Målsättningen med förslaget är att skapa bästa möjliga förutsättningar för en god arbetsmiljö genom bland annat följande punkter:

- Förvaring av skyddsutrustning sker idag i vagnhall vilket inte är bra lösning. I förslaget skapas yta för en avskild förvaring med erforderlig ventilation.
- Idag finns endast ett mindre omklädningsrum för kvinnor anpassat för en person. I förslaget byggs ett större omklädningsrum med dusch med ökad kapacitet för att möjliggöra rekrytering av fler kvinnliga medarbetare.
- Samlingssalen med tillhörande kök utökas något i förslaget vilket ger bra möjligheter att bedriva internutbildning samt genomföra verksamhetsmöten.

Enligt uppdraget NÄRF fick av Cecilia Trolin vid mötet 2016-11-17 bifogas underlag i form av ritningar och en uppskattad ekonomisk kalkyl enligt nedan:

- Elektriker
- Målare
- Rörmokare
- Ventilation (innefattar ej aggregat för till/frånluft)
- Bygg
- Plåtslagare
- Grund
- Matläggare

1,4 mkr exkl. moms.

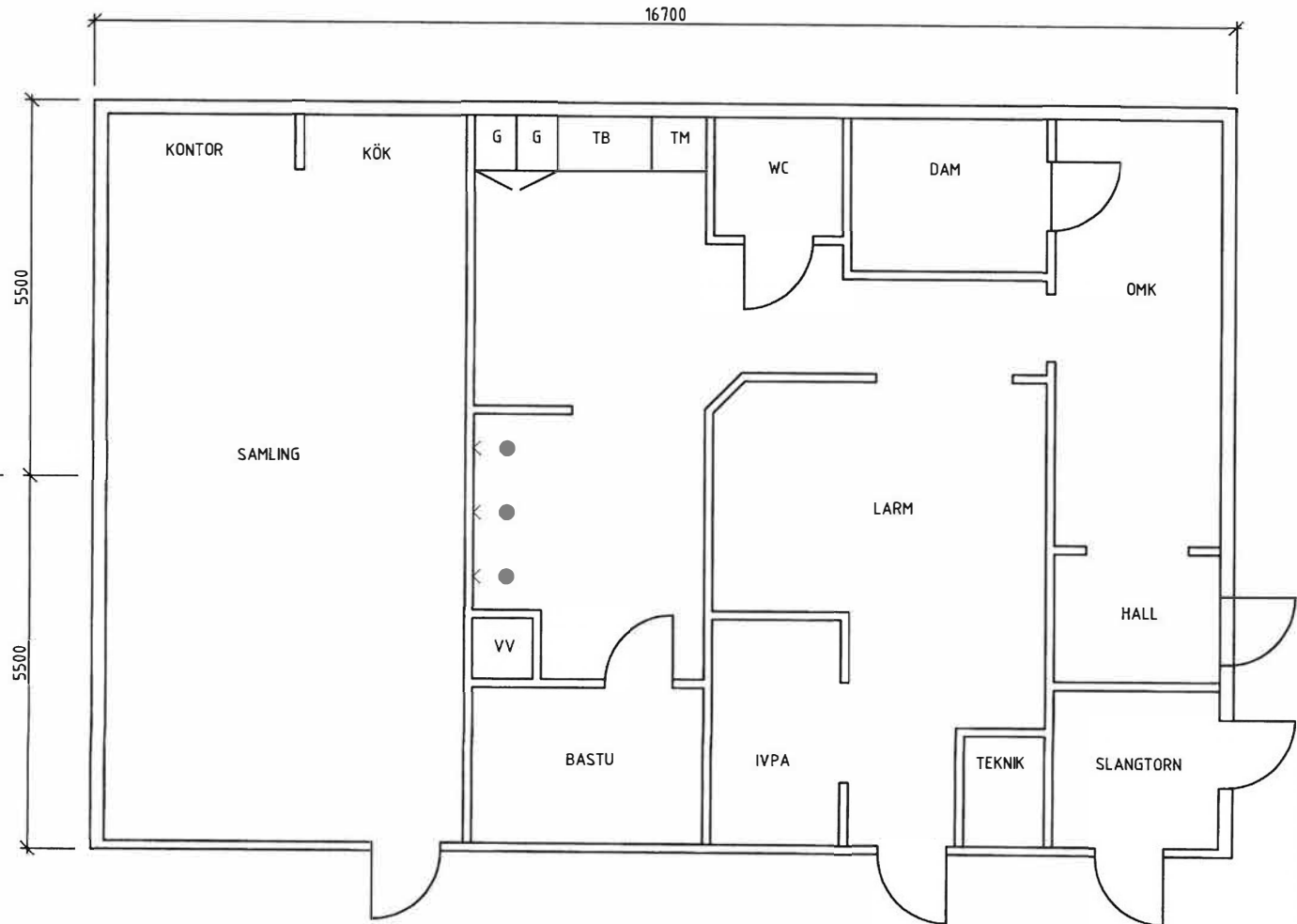
Kalkylen är uppskattning i grova drag och innefattar ingen inredning som t.ex. vitvaror i kök, förvaringsfack till skyddsutrustning, bänkar i omklädningsrum osv.

Hans Johansson
Stationsbefäl NÄRF

Tomas Sunnerdahl
Enhet teknik NÄRF

NY DEL
BEF DEL

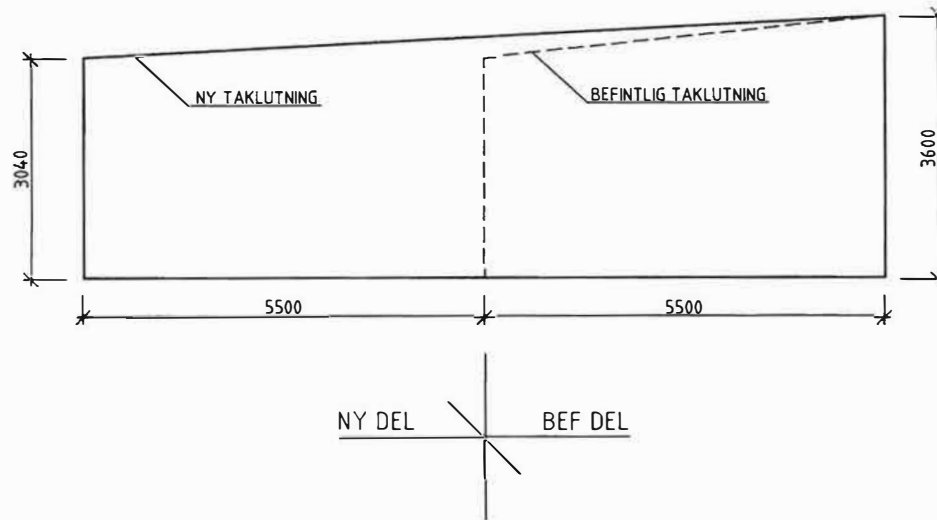

REVISOR	DATUM	SKALA

STATUS
FÖRHANDSKOPIA

BRANDST. HÖGSÄTER	RITAD AV TA
PLAN 1	SKALA A4 - 1:100
OM- OCH TILLBYGGNAD	DATUM 2016-11-23
	NUMMER A-P001

PRINCIPSEKTION

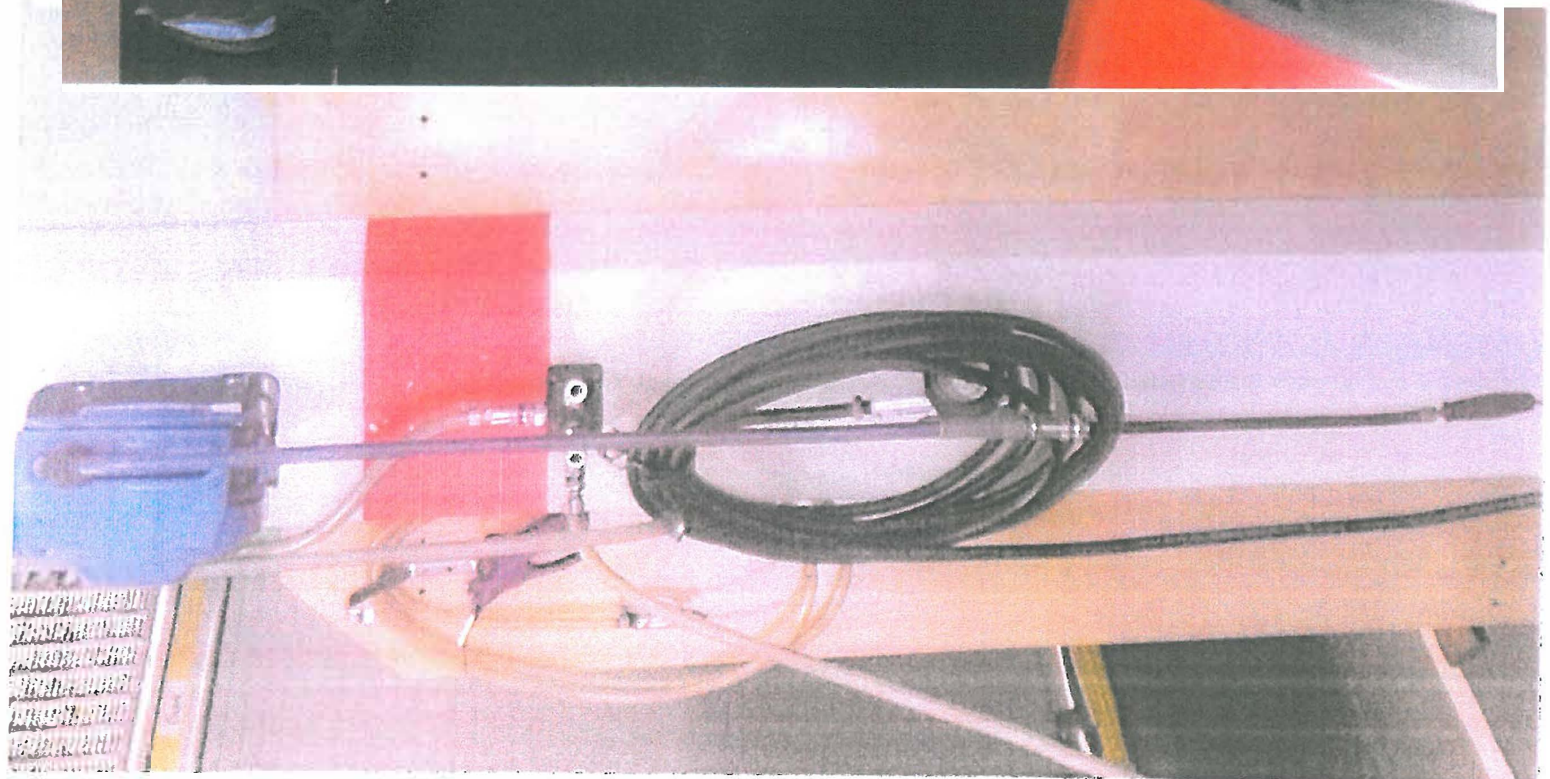

BYGGSÄKERHET	BYGGSÄKERHET	BYGGSÄKERHET
STATUS	FÖRHANDSKOPIA	

BRANDST. HÖGSÄTER	RITAD AV TA
SEKTION A-A	SKALA A4 - 1:100
OM- OCH TILLBYGGNAD	DATUM 2016-11-23
	NUMMER A-S001

Till Kommunfullmäktiges
ordförande i länets kommuner

H.M. Konungens Jubileumsfond för Ungdom i Sverige

Landets landshövdingar har fått förfrågan om att nominera kandidater till stipendium ur *H.M. Konungens Jubileumsfond för Ungdom i Sverige*. Fondens ändamål är att främja barns och ungdomars fostran i Sverige samt att stödja vetenskaplig forskning med anknytning till det.

Vi har haft god hjälp av länets kommuner att hitta lämpliga kandidater de senaste åren. Vid förra årets utdelning tilldelades tre kandidater från vårt län stipendier. De var:

- Voices och Charity, Skövde (30 000 kr)
- Föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna i Ulricehamn och Tranemo (17 000 kr)
- Långevialliansen i Bengtsfors (15 000 kr)

Jag undrar därför om ni även i år vill hjälpa oss att identifiera lämpliga mottagare till stipendiet, och hoppas att kommunfullmäktiges ordföranden kan se till att frågan hamnar i rätt händer.

De föreslagna projekten ska ha en tydlig ideell inriktning. Vi är också tacksamma om vi kan få en motivering för varje nominerad kandidat samt namn och kontaktuppgifter till en företrädare för den eller dem ni nominerar.

Bifogat finner ni förfrågan från stiftelsen. Vi är tacksamma för förslag från er senast **31 december 2017**. Skicka gärna era förslag per e-post till vår kontaktperson Eva Stark, eva.stark@lansstyrelsen.se. Vid frågor kan ni vända er till henne på ovanstående e-postadress, eller på telefon 010 22 44 829.

Vänliga hälsningar

Anders Danielsson
Landshövding